

ИНТЕРВЮ

Доц. Румен Драганов:
Управлението
на туризма е лошо
и го погубва

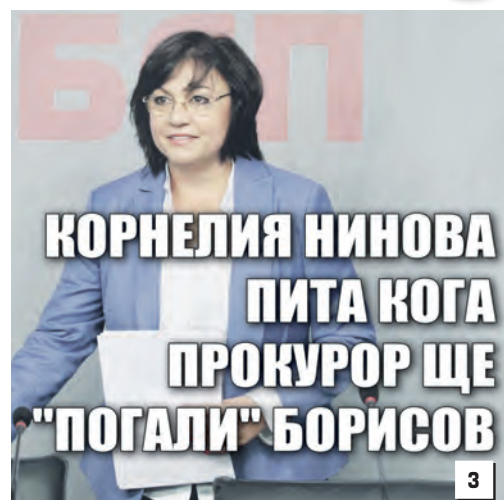
10

РЕШЕНИЕ

Симеон
Саксбургготски
губи и двореца
„Врана“

2

КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПИТА КОГА
ПРОКУРОР ЩЕ
„ПОГАЛИ“ БОРИСОВ

3

ЗАДАВА СЕ НОВ ЦЕНОВИ ШОК

Синьото гориво ще повлече цените на стоките и на услугите

- Газът може да поскъпне с още 15%
- И цената на парното ще се вдигне
- Хлябът вече поскъпва
- За „Гражданска отговорност“ плащаме повече

6 и 7

ЧЕТИВО

Неделник

Как Иван Вазов
написа романа
„Под игото“

14

ПЕГАС

Йен Дзимин:
В Китай държавата
подкрепя
писателите

22

Учени откриха
ново животно
в Странджа

5

„Лудогорец“
дава 1,5 млн. евро
за десетия
бразилец
в състава си

39

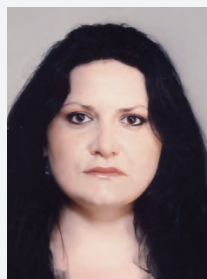
Снимка БГНЕС

Президентът Румен Радев отправи унищожителна критика към властта заради скандалите със срива на Търговския регистър и фалиралата „Олимпик“. Той обвини управляващите в липса на прозрачност, отчетност и контрол

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Мая
ЙОВАНОВСКА

ЕГАТИ ДЪРЖАВАТА

На фона на всевъзможните пиар акции и смешните чупки на властта - и на Бойко Борисов, и на цялата му разпасана гарнитура, на която впрочем никой вече няма доверие в нашата родина, върви онзи втори план от битието ни, който е самата действителност. И няма съмнение, че да живееш в България, не е лесно. Почти всеки си скубе косите стигне ли се до плащането на екзистенциални сметки и каздневно се пита възможно ли е оцеляването в тая държава

без напълно да се побъркаш. Задава се пореден ценови шок. Насъщният вече поскъпва. Агротинистърът, понеже нямам право да коментира цените, само споделя, че подопечното му ведомство започвало разговори с търговските вериги за „минимизиране на предпоставките за увеличение“. Законови механизми за това няма, а и да имаше, знаем колко си могат нашите управници. Единственото „позитивно“ в думите му е статистиката, че през последните

години българинът намалил с 20% консумацията на хляб. Тъжна ирония. Какво ще последва на всички ни е ясно. След хиляди алабализми, явно подтикван от страха да не падне от върха на КЕВР, и след пространни обяснения как регулаторният орган се грижи за интересите на потребителите, Иван Иванов вчера си призна, че ще разреши поредно четвърто за тази година поскъпване на газа.

Стр. 12

Симеон Сакскобургготски изгуби и двореца „Врана“

СПОРЕД СЪДА ИМОТЪТ Е СОБСТВЕНОСТ НА ДЪРЖАВАТА

Симеон Сакскобургготски и сестра му Мария Луиза-Хробок загубиха делото срещу държавата за двореца „Врана“, парка край него и целия комплекс от сгради. Решението е на съдия Петя Алексиева от Софийския градски съд и е със сходни мотиви като тези по другите дела. Според съда дворецовият комплекс „Врана“ не е бил лична собственост на монарсите, а на Интендантството на Цивилната листа на Царя, която е била държавна институция.

Комплексът бе върнат на Симеон Сакскобургготски и сестра му преди 17 години от тогавашния столичен кмет Стефан Софиянски. След това Симеон II дари част от парка към двореца на Столичната община с някои

условия. Едно от тях бе паркът да бъде отворен за посещения само събота и неделя. Сега Симеон и Столичната община трябва да върнат собствеността на държавата. Решението може да се обжалва пред Софийския апелативен съд.

Само преди месец Сакскобургготски загуби окончателно делото и за стопанството на „Врана“, което е отделен имот. Досега съдът е признал окончателно собствеността на държавата върху дворците „Кричим“, „Саръгол“ и „Ситняково“. Държавата печели делата „Царска Бистрица“ и двореца „Врана“, но решенията не са окончателни. Съдът не се е произнесъл само за делото за 16 500 дка гори в Рила.

В края на миналата година Сакскобургготски предложи на държавата извънсъдебно споразумение заради делото в Страсбург. Едно от делата, което бе спряно временно, за да се обсъди предложението, бе това за двореца „Врана“. Тогава се заговори за приемане на специален закон за царските имоти и дори за компенсиране на царската фамилия, но инициативата бе пресечена преди началото на българското председателство на Съвета на ЕС.

Въпреки победите в съда, България може да бъде накарана да плаща значителни обезщетения на Сакскобургготски и Мария-Луиза Хробок заради наложения през 2009 г. мораториум върху комерсиалната употреба

на „царските имоти“. Мораториумът трябваше да е временен до приемането на закон, който да уреди въпроса с тези имоти. Целта на забраната бе да се обезпечат съдебните дела. Мораториумът обаче не е отменен вече близо девет години, а закон няма.

Съдът в Страсбург ще прецени дали България е допуснала нарушение на защитата на собствеността, правото на справедлив процес и правото на справедливо обезщетение. Ще се разгледат решенията на българските съдилища, които признават държавата като собственик на дворците „Саръгол“ и „Ситняково“. За разлика от резиденцията „Кричим“ те вече бяха върнати от държавата на Сакскобургготски, а после му бяха отнети след решението на съда.

РАДЕВ ЗА ВЛАСТТА: ТОВА ВЕЧЕ Е АБДИКАЦИЯ ОТ ОТГОВОРНОСТ

СНИМКА ПРЕСЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТА

Румен Радев бе гост на честването на 70-ата годишнината от създаването на Българската военнотранспортна авиация и празника на 16-та транспортна авиационна група, който се проведе на летище „Враждебна“

Предна порция остри критики към управляващите отпрати вчера президентът Румен Радев. „Въпросът и с „Олимпик“, и с Търговския регистър има много по-дълбоко измерение, отколкото ни се представя. Тук не става въпрос за технически отказ, за немарливост и некомпетентност на няколко държавни служители. Тук вече става въпрос за липса на прозрачност и отчетност, без които няма как да имаме ефективна администрация“, заяви държавният глава. Според него става въпрос за абдикация от отговорност.

Президентът отбеляза, че в момента, в който правителство поема писмени ангажименти пред европейските ни партнь-

ори и институции за подготовка по приемане във валутно-курсния механизъм, включващи засилен контрол на застрахователния и пенсионноосигурителния сектор, засилени мерки за прозрачност и борба с корупцията, за ефективно управление на държавните предприятия, Търговският регистър се срива и всява хаос в бизнеса, а в застраховането избухва скандал, което показва, че на практика няма надзор. Той добави, че в същото време по абсолютно непрозрачен начин се увеличава капиталът на Държавната консолидационна компания с 500 млн. лева за ремонт на язовири. „В тази ситуация как да искаме да има доверие в институциите

вътре, как да искаме да има доверие и отвън? Неслучайно се измислят всякакви нови критерии и механизми за непрекъснат контрол и проверка на България - и за Шенген, и за еврозоната. Трябва да се работи за доверие. Това означава много“, коментира държавният глава.

Радев добави, че пред Военновъздушните сили продължават да стоят познатите рискови фактори - недостатъчно изправна техника и ресурси за подготовка, откъдето идва изключително ниското количество летателни часове, което повишава риска от потенциални авиационни произшествия до неприемливо високи нива.

БСП представи и визията си за земеделието

Обсъждането на проекта „Визия за България“ продължи и вчера, когато ръководството на Българската земеделска партия и депутатите от „БСП за България“ Драгомир Стойнев, проф. Светла Бъчварова, Станислав Владимиров и Николай Бошкилов обсъдиха аграрния сектор. „При изготвянето на визията сме я обсъждали с експерти, включително от БАН и неправителствени организации. Убедени сме, че всеки може да даде становище по него, независимо от коя политическа сила е. Важното е този визионерски документ да обединява българите“, заяви зам.-председателят на парламентарната група на социалистите Драгомир Стойнев.

Председателят на БЗП д-р Пейчо Касъров смята, че е необходимо да бъде прекратено разединението на земеделците. Той изрази тревога от непрозрачното разпределение на европейските средства в сектора. Според него има проблем с кадрите в земеделието, включително и на управленско ниво. Като следващ проблем Касъров изтъкна липсващото желание у младите българи да се върнат по селата и да обработват земеделски земи, затова той настоя за силна държавна политика в тази насока. Като проблем бяха изтъкнати и множеството бюрократични пречки, които спъват бизнеса в сектора, нелоялната конкуренция и дъмпинговия внос на стоки.

„Няма прозрачност в управлението на земеделието. Има много субективизъм и корупция. Във „Визия за България“ сме наблюдавали на политика върху малките и средните стопанства и за младите фермери“, обясни проф. Бъчварова. Тя добави, че социалистите подготвят стратегическа рамка за следващия програмен период, в който приоритет да са малките и средните стопанства, както и младите фермери.

За НФСБ Габриела Козарева е назначена „през задния вход“

Разнобоят в коалицията на „Обединени патриоти“ продължи и вчера. От партията на Валери Симеонов НФСБ разпространиха позиция, в която се разграничават от назначението на Габриела Козарева за шеф на Агенцията по вписвания. „Кандидатурата на Габриела Козарева не е обсъждана на Политически съвет на управляващата коалиция ГЕРБ и „Обединени патриоти“, не е обсъждана и предлагана и на Коалиционния съвет на „Обединени патриоти“ - НФСБ, ВМРО и „Атака“, както изисква коалиционното споразумение. За това назначение е отговорна единствено партия „Атака. НФСБ категорично възразява срещу лансиране на кадри „през задния вход“ и то от името на коалиция „Обединени патриоти“. Подобно поведение е недопустимо, защото руши доверието в управляващата коалиция и не е

полезно за държавата“, оплакаха се от НФСБ.

Лидерът на „Атака“ Волен Сидеров пък пусна своя позиция „във връзка с интригите покрай назначаването на Козарева“. Той заяви, че я подкрепя, защото е доказан специалист, а не е партиен активист. Назначението ѝ било согласувано с Бойко Борисов. Според него Симеонов се страхувал, че Агенцията по вписванията ще изкара данни за негово участие във фирми и конфликт на интереси.

Припомняме, че във вторник Борисов заяви, че не познава Козарева, била му предложена от „Обединените патриоти“. „Това ми беше подадено, аз не мога сам да ги назначавам, не е и редно“, оправда се премиерът с коалиционните партньори. Козарева пое поста на Зорница Даскалова след скандала около срива на Търговския регистър.

Исправят кмета на Перушица пред спецсъда

Окръжната прокуратура в Пловдив внесе обвинителен акт срещу кмета на Перушица Ради Минчев в Специализирания наказателен съд. Според държавното обвинение Минчев е нанесъл вреди на общината за 222 хил. лева. Той е заподозрян за длъжностни престъпления,

извършени от 2014 г. до 2016 г. Сред тях са присвояване на чужди средства, документни престъпления и сключване на неизгодни за общината сделки.

Помагачи на 46-годишния Минчев са 36-годишната Илияна Павлова и 35-годишният Павлин Статев. През лятото на 2016 г.

Минчев с помощта на Павлова присвоил чужди пари в размер на 87 хил. лева. С това той сключил неизгодна сделка, нанесайки вреда за 80 хиляди лева на общината, пише в обвинителния акт. В машинацията като помагач е бил замесен и Павлин Статев.

Ради Минчев бе арестуван през септември 2016 г. с обвинения за подкуп и длъжностни престъпления. На 21 септември съдът го пусна с парична гаранция и го възстанови на кметския пост. Това е второ обвинение срещу кмета на Перушица за щети на общината.

Горят, горят бушони, но те стигат и до най-горе

КОРНЕЛИЯ НИНОВА ЗА ПОДХОДА НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ
ДА СИ ИЗМИВАТ РЪЦЕТЕ С „ПЕШКИ“

БСП иска оставките на Порожанов и Радев, прокурор за Борисов

За незабавните оставки на земеделския и вътрешния министри Румен Порожанов и Валентин Радев настояват от БСП. Според Корнелия Нинова двамата трябва да понесат отговорност за убитите в Странджанско животни, ощенените фермери и съсипеания бизнес. Лидерът на БСП припомни, че при избухването на скандала с евентуалната чума по дребните животни в Странджа различни хора я обвиняваха, че разнася заразата. Тогава тя обеща да поеме отговорност, ако се докаже, че има чума. Чума няма, сега кой ще поеме отговорността и кой ще си ходи, попита тя, след като вчера бяха оповестени резултатите от последните контролни проби.

Нинова се възмути, че Порожанов опитва да прехвърли вината върху директора на БАБХ Дамян Илиев. “Ако ще има правила и ред в държавата, а ние искаме и ще ги наложим, просто трябва да се спре с този цирк! За Търговския регистър отговорността пое бушонът - председателят на регистъра, г-жа Цачева си седи - не знае нищо. За фалита на “Олимпик” отговорността пое Ралица Агайн, председателят на Комисията не знаела, а Владислав Горанов със самочувствие обяснява, че

Социалистите питат имало ли е престъпления на глъжностни лица при избиването на животни в Странджанско

няма проблем. Сега всички отговорности и стрели се насочват към г-н Илиев от Агенцията по храните. Стига вече!”, ядоса се лидерът на БСП.

Нинова припомни, че на 3 парламентарни заседания, два извънредни председателски съвета и едно изслушване Порожанов и Радев са убеждавали народните представители, че има чума и единствените мерки, които трябва да се предприемат, е да се избива всичко наред. От БСП обаче продължават да смятат, че не бива да се убива без доказателства, а животните трябва да се изолират под карантина и да се изчакат вторите проби.

Според Нинова и премиерът трябва да понесе отговорност за случилото се. Тя го цитира как ѝ завижда, че “гали козички по главички”. “Нашият премиер са го галили папи и патриарси по главата. Надявам се някой ден някой прокурор да го погали по главата”, атакува тя. Нинова припомни и думите на Цветан Цветанов, че целта ѝ била да сваля ГЕРБ с преврат. “Превратът стигна до официалната информация на френската лаборатория, че в

Снимка БГНЕС

БСП настоява отговорните за случилото се в Странджа да понесат отговорност

изследваните зони няма чума. Два месеца след началото на проблема няма умряло животно от чума. Единствените умрели са убитите животни от режима Борисов”, обобща тя.

Припомнен бе сигналът на БСП до главния прокурор, в

който се настояваше за отмяна на заповедите по избиването на животни. В него се искаше и проверка за престъпления от длъжностни лица. Прокуратурата отказа да отмени заповедите, но не каза има ли престъпления. В сряда

БСП е обжалвала отговора и продължава да очаква информация има ли извършени престъпления и от кого - за разрушаване на собственост, влизане с взлом в домовете на хората, причинени материални и емоционални щети.

ЛЕВИЦАТА ЩЕ ПОМАГА ЗА ДЕЛА И ИСКОВЕ ЗА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

В близките дни представители на БСП ще посетят ощенените стопани в Ямболско и Странджа. “Ще се срещнем с хората, ще организираме и подпомогнем желаещите да подадат искове в тяхно лично качество за претърпените щети в български и европейски институции. Трябва да се знае, че който извършва престъпление, трябва да си носи отговорност”, обяви Корнелия Нинова.

Лидерът на БСП изтъкна, че партията ще използва всички законови начини да се провери дали с действията си замесените институции не са искали да прикрият получени субсидии от фиктивни земеделски стопани за фиктивни животни.

Проф. Светла Бъчварова отбеляза, че макар чума да няма, санкции за стопаните на животните има. Собствениците на стада в границите на 20-километровата зона около огнищата са подложени на определени рестрикции. Те не могат да предлагат на пазара продукцията си, нито да извеждат добитъка извън селскостопанските дворове. Според Бъчварова, ако стопаните не получат компенсации за пропуснатите ползи, те ще фалират, тъй като всеки ден имат разходи по поддръжка на животните, а втори месец не могат да реализират приходи. “Настояваме изплащането на компенсациите да стане в много кратък оперативен срок и най-накрая да се каже кой е щамът на тази чума. Искаме и да знаем кога ще паднат ограниченията и забраните за стопаните в региона”, настоя проф. Бъчварова.

ПОДОЗИРАТ ИЗТОЧВАНЕ НА СРЕДСТВА

Подозрения за източване на средства от държавните и европейските бюджети покрай мерките за борба с чумата по животните изригнаха вчера от БСП. Според секретаря на ПГ “БСП за България” Кристиан Вигенин “съвпаденията” с умъртвените стада са твърде много. Той настоя за цялостна проверка на Българската агенция по безопасност на храните и на обществените поръчки, правени през предишните години.

Вигенин обясни, че на 6 юни министър Порожанов променя заповед, с която акредитира Националния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт да извършва диагностика на болестта чума при дребни преживни животни. “Само 2 седмици по-късно институтът вече излиза с първите проби, с които е “открито” това заболяване в село Воден, и започва цялата сага с избиването на животни. Г-н Порожанов трябва да разясни кое е наложило тази промяна на 6 юни и как така се оказва, че наистина малко след това заболяване е вече открито”, попита депутатът. Вигенин добави, че до БСП са подадени сигнали, че и в предишните години е имало подобни “съвпадения” с променени в последния момент заповеди и почти веднага открити заболявания.

От БСП подозират, че вероятно се цели и усвояване на европейски средства. Вигенин припомни, че м.г. Организацията на ООН по прехрана и земеделие и Световната организация за здравеопазване на животните обявиха елиминирането на чумата по животните като цел до 2030 г., което бе обвързано с финансови ангажименти. “Струва ми се, че това заболяване, което беше открито на територията на ЕС, логично ще доведе и до повече средства, които да бъдат отделени в борба с него”, заяви Вигенин, като разясни, че се очакват значително по-големи средства за службите и институциите в България, които ще водят

тази борба. Подозрението на социалистите за прицелването в евросредствата са подклаждани и от обществената поръчка за диагностика на болестта, спечелена от младеж с компютърна фирма.

“Това не е просто повод за политическа отговорност, струва ми се, че тук има и сиво кардинален елемент, който трябва да бъде внимателно проверен и виновните да получат възмездие за това, което сториха”, заключи Кристиан Вигенин.

На 6 и 7 септември Вигенин ще бъде на организирана от ЕК среща в Брюксел. На нея ще бъде поискана и информация, за да може въпросът да бъде изчистен.

Земеделският министър се заинати

“Оставки от мен надолу няма да има. Ако има претенции към работата на министерството и на БАБХ, това е отделно политическо решение”, заинати се Румен Порожанов на пресконференция, свикана в МЗХ след брифинга на БСП. Ако си подам оставката, ще излезе, че не съм си свършил работата, притесни се директорът на Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ) Дамян Илиев. По-рано в телевизионно интервю Порожанов отново прехвърли топката за скандала в Странджанско на Илиев. Министърът обяви, че евентуалната оставка на изпълнителния ди-

ректор на БАБХ ще бъде изговорена с премиера.

“Вторите проби са взети от целия 10-километров участък, където имаше чума по дребните преживни животни. Те трябваше да покажат дали има разпространение на заразата. Доволен съм, че са отрицателни, защото това показва, че чумата не се разпространява. Не мога да отговоря колко точно животни са починали от чумата. Не искам да подвеждам с неточни данни. По тази тема трябва да питате БАБХ”, призна в ефира на БТВ земеделският министър. По-късно, седейки до Илиев, Порожанов се оплака, че

темата с чумата се политизирала от самото начало. Той обвини БСП, че не са разбрали правилно констатациите за пробите. Порожанов обяви, че от сряда е започнало изследване на повторните 8000 проби, взети по-рано. Очаква се резултатът да бъде готов до седмица. След като станат ясни резултатите, ако пробите са отрицателни, търговията с месо и мляко ще бъде разрошена и в останалите райони на страната, обеща Илиев. Трябва да спасим бизнеса и имиджа на България, независимо от съзливите репортажи, заинати се Порожанов.

Брифингът на БСП отново доведе

до дежурната ответна пресконференция от ГЕРБ. Тома Бикова за пореден път видя провокация към националната сигурност. Според него държавните институции са реагирали адекватно и “ситуацията” е била предотвратена. Депутатът Александър Ненков пък определи твърденията на БСП като наглост и безочие. В социалните мрежи Цветан Цветанов видя в обвиненията на Нинова “завистта ѝ от посещението в България на председателя на Групата на ЕНП в ЕП Манфред Вебер”.

Страницата подготви
Павлета ДАВИДОВА

Чепеларе и Мадан протестираха в защита на прокуратурите си

Местните блокират пътища, готови са на акции в София и Брюксел

Жители на общините Чепеларе и Мадан ще затворят от 11 до 13 ч. днес главния път Пловдив-Смолян в знак на протест срещу решението на Висшия съдебен съвет за закриване на районните им прокуратури. Както ДУМА вече писа, от 1 януари на тяхно място ще бъдат разкрити териториални отделения към Районната прокуратура в Смолян.

Адвокат Тонка Динчева обясни, че още на 25 юли, след като местните научили от медиите изненадващото решение на ВСС да закрие прокуратурата в Чепеларе, обществе-

ността решила да сформира инициативен комитет за защита на човешките, гражданските и съюзните права на жителите на община Чепеларе. Тя предупреди, че протести в защита на прокуратурите ще има и в София, а ако се наложи - и в Брюксел. В писмо до медиите Инициативният комитет на Чепеларе определя решението на ВСС като немотивирано и несъобразено с редица значими фактори - географски, демографски, икономически, социални и др. Гражданите негодуват, че то не е обсъдено и съгласувано с тях, въпреки че

са пряко засегнати. Комитетът определя решението като непрозрачно и накръняващо човешките, гражданските и съюзните права на хората от района. Освен това то е в противоречие и с препоръките на ЕК и би могло да се стигне до стартиране на наказателна процедура срещу България, предупреждават те в писмото си.

Наскоро на извънредно заседание Общинският съвет на Мадан прие протестна декларация срещу закриването на Районната прокуратура. Те също определят решението на ВСС като неправилно и недо-

пустимо. "Предлага се решение, което не се обосновава на обективните реалности - икономически, географски и демографски, както и пълно непознаване на обстановката в Родопска планина и специфичните особености на района", гласи декларацията.

Припомняме, че от ВСС решиха, че трябва да оптимизират съдебната карта и се мотивираха с препоръки на ЕС. На 19 юли Пленумът на ВСС окончателно реши от 1 януари догодина да закрие 11 районни прокуратури - в Белоградчик, Кула, Дряново, Трявна, Тервел,

Ардино, Брезник, Трън, Мадан, Чепеларе и Тополовград. Ардино, Чепеларе и Мадан изразиха писмени възражения срещу решението на ВСС, което принуди прокурорската колегия допълнително да разяснява реформата.

ВСС и прокуратурата разпратиха писма до местните власти на 11-те общини, в които уверяват, че в новите териториални отделения щели да продължат да работят прокурори и съдебни служители, които ще дават дежурства, ще приемат граждани, ще участват в съдебни заседания на местния съд и ще вършат същия обем работа.

Общинският съветник Пейко Янков вече е обвинен и в изнудване

Общинският съветник от Несебър Пейко Янков е обвинен и за изнудване, съобщи вчера адвокатът му Росен Кожухаров. Янков е заподозрян, че е член на организираната престъпна група на несебърския мафиотски бос Димитър Желязков - Митьо Очите, за рекет, побои и разпространение на наркотици и други престъпления от 2010 г. насам. Янков вече има обвинение за участие в организирана престъпна група и палей на казино в Слънчев бряг.

Припомняме, че Янков беше с издадена Европейската заповед за арест, след като в началото на август по Южното Черноморие започнаха масови арести. Седмица по-късно той се предаде в полицията. Според прокуратурата Янков е "редови член" на групата на Митьо

Очите. Останалите петима задържани, които са с обвинения за участие в престъпната група на Желязков, са Иван Пишиев, Радослав Николов, Иван Найденов, Венцислав Христов и Йордан Въчев.

Димитър Желязков пък бе арестуван при международна специалция в Истанбул и още се намира в турски арест. Заедно с него бяха задържани и бизнесменът Бенчо Бенчев, и бившият депутат от ДПС Несрин Узун, които веднага бяха предадени на българските власти. Бенчев и Узун бяха разпитани и освободени. Няколко дни по-късно от прокуратурата обвиниха Бенчев, че в Гърция и Турция е помагал на Митьо Очите да се укрие от властите. Наложена му е мярка "парична гаранция" от 50 000 лв.

50-годишна жена бе транспортирана до болницата в Благоевград след катастрофа край Симитли. Лекият автомобил "Фолксваген" е спукал гума, скъсал мантинелата и паднал по таван в дъре. Водачът обаче не е пострадал

ВЪЗПОМИНАНИЕ

ШЕСТ ГОДИНИ БЕЗ СКЪПАТА МИ МАЙКА

Филимена Марковска

14.01.1920 - 26.08.2012

ЛИПСВАШ МИ, МАМО!

Султана Марковска

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха ШЕСТ ТЪЖНИ ГОДИНИ от кончината на житейската спътница и летописец на поета **ВЕНКО МАРКОВСКИ**

Филимена Марковска

14.01.1920 - 26.08.2012

"На тази земя е всичко път към бъднини.
И хората са като пъпки и листа.
И ще посрещат легени камшици.
И те треперят като сиротици.
И те са свято заплени от пръстта."

Венко Марковски

ВЕЧНА И СВЕТЛА ДА БЪДЕ ПАМЕТТА Й!

Сем. Марковски

Най-много клинични проучвания се правят на онколекарства

Само 7% от сигналите за нежелани лекарствени реакции са след ваксинация

Аида ПАНИКЯН

Най-много клинични изпитвания у нас се правят на лекарства за рак. Това става ясно от доклада на Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ) за 2017 г. След онкологичната (24 препарата) са лекарствата за неврологични заболявания (18), в областта на психиатрията (17), на кардиологията (15) и на имунологията, хематологията и ендокринологията (по 12). През годината ИАЛ са постъпили 212 заявления за разрешаване на

клинични изпитвания и 894 заявления за одобрение на съществена промяна. От агенцията отбелязват, че се увеличават процедурите за генерични лекарства. Приходите от такси от клинични изпитвания от 757 999 лв. през 2014 г. нарастват на 1 050 667 лв. през м.г.

Увеличава се съобщителната активност по отношение на нежеланите странични действия на лекарствата, става ясно от доклада. От 799 през 2016 г. броят на първичните съобщения са 850, а последващите - 350.

Нарастват сигналите от медицински специалисти - от 679 през 2016 г. стигат до 745 през м.г. За сметка на това сигналите от пациенти са намалели.

За нежелани реакции по отношение на ваксини са постъпили 84 (7% от всички съобщения) сигнала, като половината от тях са от пациенти. От агенцията поясняват, че през годините относителният дял на пациентските съобщения за нежелани лекарствени реакции след ваксинация нараства. През 2013 г. например те са били около 10%.

Най-масово установяваните през годината нарушения е продажба (отпускане) на лекарство "по лекарско предписание" от помощник-фармацевт и продажба на такива медикаменти, без да бъде представена рецепта. Друго нарушение, установено от контролните органи, е шеф на аптека да работи като наемен работник в друга аптека.

Сред констатираните нарушения с по-голяма степен на обществена опасност е отпускане на лекарствени продукти от неспособни лица без фармацевтично образование.

Платиха заплатите във Врачанската болница, но пак ще има протести

В сряда са преведени юнските възнаграждения на персонала в МБАЛ "Христо Ботев" във Враца. Въпреки това в болницата се готвят за протест. Информацията потвърди изпълнителният директор Евгени Любенов, който оправда закъснението с многото запори на сметките на заведението. Той обаче не пожела да коментира опитите в понеделник да се свика протест пред болницата. Един от синдикатите обяви, че не подкрепя протеста, тъй като е свикан в работно време - понеделник от 13 ч., и не е спазен срокът за 7-дневно уведомление към ръководството на болницата. В крайна сметка планираният за миналия понеделник протест пропадна.

И СУ търси още студенти

Софийският университет "Св. Климент Охридски" обяви допълнителен прием за студенти. Причината е, че и след последното трето класиране стотици места останаха празни. Още около 850 младежи очаква Алма матер в специалности във Философския факултет, Историческия, Педагогически, Физическия, Химическия, Биологическия, Геолого-географския и в много филологически специалности.

Най-много празни места има в специалността религията в Европа - 44, следват тези в история и славянска фило-

логия. Незаети бройки има дори в право. Свободните места са и по държавна поръчка, и в платено обучение. За тях могат да кандидатстват неприетите досега във вуза младежи, както и кандидати, които не са участвали в кампанията. Срокът за регистрирането на желаещите е от 10 до 14 септември.

Предвижда се допълнително провеждане на устен изпит по теология за кандидатите за специалността. Той е насрочен на 15 септември от 9 ч. в Богословския факултет. Класирането ще се обяви

на 18 септември, а приетите ще се записват от 19 до 21 септември.

Както ДУМА вече писа, университетите в цялата страна обявиха свободни бройки за първокурсници. В същото време вчера организация, която се занимава с консултиране на младежи за обучение в чужбина, съобщи, че има наплив на българи в британските университети. С 200 повече са студентите, които заминават тази година. Българските младежи ще се обучават в повече от 100 университета там.

НЕИЗВЕСТЕН ЗА НАУКАТА БОЗАЙНИК ОТКРИХА УЧЕНИ В БЪЛГАРИЯ

Учени от Националния природонаучен музей в БАН, Природонаучния музей в Словения и Зоологическия институт "Александър Кьонинг" в Германия са открили в Странджа неизвестен за науката досега вид бозайник - къртицата *Talpa martinorum*. Това е съобщено от международния екип учени, сред които д-р Недялко Недялков, в статия за сп. "Bonn zoological Bulletin".

Науката изучава бозайниците на Европа повече от 300 г. и те се смятат за едни от най-добре проучените. Но всяка година зоолозите откриват в Южна Америка и Югоизточна Азия по някой нов вид бозайник, предимно дребни животни от трудно достъпни и

слабо проучени места. Изненадата в случая е, че неизвестната досега къртица е открита в Европа.

Досега се смяташе, че в България се срещат два вида къртици - обикновена (*Talpa europaea*) и черноморска спяща къртица (*Talpa levantis*), обясняват учените от БАН. Според съобщението им, първият вид е широко разпространен и се среща из цялата страна, а вторият е известен само от района на Странджа. Черноморската къртица е установена сравнително неотдавна за нашата страна (1991). Двата вида външно много си приличат и са трудно различни дори за специалист без апаратура. Черноморската къртица е малко по-дребна и клепачите

при нея са сраснали, за разлика от европейската, разказват от екипа.

След проучвания и сравнения с всички къртици, срещащи се в Европа и региона, бе установено, че слепите къртици от нашето Черноморие не принадлежат към нито един от известните видове, поради което беше описан нов вид, наименуван *Talpa martinorum*, обясняват откривателите от екипа. Към момента е установено, че новият вид се среща само в югоизточната част на Балканския полуостров, като следва плътното очертанията на Странджа планина - у нас и в Турция. За биологията на новия вид все още не се знае почти нищо, тя ще е предмет на бъдещи проучвания.

Български, словенски и германски учени са открили в Странджа неизвестен за науката досега вид бозайник - къртицата *Talpa martinorum*

КАСАТА МАХА ПОСТОЯННИЯ ЕКСПЕРТЕН СЪВЕТ

Ръководството на НЗОК има визия както за премахване на Постоянния действащ експертен съвет, така и за улесняване на режима за издаване на протоколи за лекарства за домашно лечение на здравноосигурените. Това заяви управителят на НЗОК д-р Дечо Дечев по време на срещата си с представители на сдружение "Асоциация на

пациентите с ревматоиден артрит" (АПРА).

ДУМА припомня, че от АПРА не са съгласни с въвеждането от НЗОК през май изисквания всеки новооткрит пациент с ревматоиден артрит и с псориазис, както и пациент, на когото се сменя терапията, да преминава през съвет в София. Съветите бяха въведени от НЗОК зара-

ди скъпите иновативни лекарства за лечение на псориазис и ревматоиден артрит. Дотогава назначаването на лечение или смяната му се правеше от специалисти в региона, където е пациентът. Новият ред изискваше около 12 хил. пациенти, в това число и деца, да пътуват до София, за да имат достъп до лечение със съвременни препарати.

ОБЯВА ЗА РАБОТА

„ВЕС ТРАНС КОМЕРС“ ЕООД

Търси да назначи пазач за паркинг в кв. "Дружба" на 12-часови дежурства.

Телефон за контакт: 0878522122

ДУМА

ПЕΤΥΚ 24 АВГУСТ 2018

ИВАН ИВАНОВ ПОТВЪРДИ:

Ще има поскъпване на газа и парното от октомври

Има риск за увеличение на природния газ от 1 октомври. Това зависи от цената на суровия петрол на световните пазари. Това каза председателят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов. Иванов поясни, че на 10 септември очаква да получи окончателното заявление за цени от страна на „Булгаргаз“. В момента държавната газова компания прогнозира увеличение на цените на природния газ за последното тримесечие на тази година с около 15 на сто. Иванов поясни, че КЕВР ще се съобрази с направеното заявление, но то ще бъде щателно анализирано и проверено от страна на експертите и до края на септември комисията ще се произнесе каква ще бъде цената на природния газ за последното тримесечие.

Ако КЕВР одобри искането на „Булгаргаз“ това ще е четвърто поредно тримесечие с повишение на цената на едро на природния газ. От 1 юли цената му беше повишена с 10,81%, а на парното - средно със 7,33%. През април регулаторът вдигна цената на газа с 2,6%, а през януари - с 2,82%, но и в двата случая не пигна цената на парното. Ако сега бъде одобрено искането за 15% поскъпване на газа с натрупването от началото на годината цената на синьото гориво реално ще отечте повишение с над 30 на сто. 15% поскъпване на газа ще напома и цените на

Ако КЕВР одобри искането на „Булгаргаз“, общото повишение на цената на синьото гориво от началото на 2018-а ще е с над 30%

Разходната компонента на цената на природния газ може да се увеличи двукратно

В КЕВР вчера бе обсъдено предложението на „Булгартрансгаз“ за увеличение на разходната компонента за балансиране. Данаил Диков от „Булгартрансгаз“ обясни, че увеличението на разходната компонента се дължи основно на разликата на прогнозираните дисбаланси. Той посочи, че това няма да предизвика шоково увеличение, но ако има такова, то операторът ще предложи освобождаване на сметката за неутралност на етапи. Според него разходната компонента е само механизъм за изчисляване на сметката на неутралност чрез цената за балансиране. Ако сметката за неутралност бъде предложено да бъде изчислявана чрез цените за пренос, то тогава няма да има нужда от разходна компонента и „Булгартрансгаз“ може да предложи дори подобен вариант, добави Диков. По време на общественото обсъждане повечето от индустриалните ползватели на газопреносните мрежи възразиха срещу предлаганото увеличение. Поради тази причина председателят на КЕВР Иван Иванов призова всички да изложат аргументите си писмено, за да може експертите на комисията да се съобразят с тях. Решението на КЕВР ще бъде прието на закрито заседание на 14 септември.

парното, които се променят при над 5 на сто повишение на синьото гориво.

Председателят на КЕВР обяви вчера, че със сигурност ще има повишение на цената на природния газ, но не пожела да коментира точно с колко. „Възможностите на комисията са силно ограничени, преди всичко трябва да

проверим начина, методиката на изчисленията и да намерим дали предложената цена е в съответствие с договора, който има между „Газпром-Експорт“ и „Булгаргаз“ за доставка на природния газ“, добави Иван Иванов и допълни, че движението на цените на суровия петрол и на курса на долара са в не-

благоприятна посока.

Иван Иванов посочи, че ако се наложи увеличение на парното, то ще стане в началото на отоплителния сезон. Той изтъкна, че КЕВР има много повече инструменти за въздействие върху цената на тока, но не и върху цената на природния газ, която от своя страна оказва влияние върху

цената на топлинната енергия. Председателят на КЕВР изтъкна, че ако има значително увеличение на цената на природния газ, това автоматично ще повлияе и на цената на топлинната енергия. Иванов не пожела да прогнозира точно в какви граници ще бъде увеличението на цените на парното.

САМО 1,5 МЛРД. ЕВРО Е ПОЛУЧИЛА БЪЛГАРИЯ ПО ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ДОСЕГА

Към края на юли 2018 г. страната ни е получила малко над 1,5 млрд. евро от Европейския съюз по линия на Оперативните програми за програмния период 2014-2020 г., предаде investor.bg. Общият бюджет на всички програми, финансирани от Брюксел, е 7,52 млрд. евро, а заедно с националното доплащане сумата е 8,8 млрд. евро. Получените средства са 1,51 млрд. евро, а общо платените пари, заедно с националното финансиране, възлизат на малко над 2 млрд. евро. Обща сума на получените средства от ЕК като предварително финансиране към 31 юли е 479 млн. евро, а получените средства от комисията на основание изпратени заявления за плащане към края на юли са в размер на малко над 1 млрд. лв. Предвид наближаващия край на настоящия програмнен период изпълнението продължава да напредва бавно, а търговете понякога се точат с години заради обжалвания.

По една от най-големите оперативни програми - „Транспорт и транспортна инфраструктура“ към края на седмия месец от годината са платени общо 454 млн. евро. От тази сума 386 млн. евро са от ЕК, а останалите 68 млн. лв. са по линия на национално финансиране. Срокът на програмата е до 2020 г., а общият бюджет е над 1,89 млрд. евро. Според данни на транс-

портното министерство вече са договорени 86,8% от средствата, или 1,540 млрд. евро. Получени средства от ЕК на основание изпратени заявления за плащане към 31 юли са 220 млн. евро.

Преди дни стана ясно, че три ключови жп гари ще бъдат модернизирани със средства по програма „Транспорт“. Вече е одобрен проектът за реконструкция на железопътните гари Подуяне, Искър и Казичене. Общата стойност на проекта е 7,4 млн. лева, от които безвъзмездната финансова помощ е в размер на 6,3 млн. лева. Въпреки сериозното раздвижване, сроковете за реализирането на програмата остават притеснителни, защото по много от тръговете за изпълнител на отделните трасета текат обжалвания.

Плащанията по програма „Околна среда“ също продължават да изостават. Към края на юли са платени малко над 143 млн. евро, от които 122 млн. евро са от Брюксел, а останалите 21,5 млн. евро са национално доплащане. Общият бюджет на програмата обаче надхвърля 1,77 млрд. евро.

Получени средства от ЕК на основание изпратени заявления за плащане към 31 юли 2018 г. са 75 млн. евро, а предварителното финансиране е 84 млн. евро, става ясно още от отчета на Министерството на финансите.

Неведнъж сме писали, че трудностите с тази програма са породени от това, че проектите по нея са огромни, а процедурите по стартиране на обществени поръчки за изграждане на водни цикли и пречиствателни станции са изключително тромави.

В началото на месеца министърът на околната среда и водите Нено Ди-

мов подписа договор за изграждане на инсталации за преработка на отпадъци с общините Севлиево, Дряново и Сухиндол. Проектът включва две инсталации за компостиране на територията на Севлиево и Дряново и изграждане на площадка за компостиране на място за община Сухиндол. Съоръженията ще обслужват над 42 хил. жители. Общият размер на инвестицията е над 2,2 млн. лв. Подготвителната процедура само за тази пречиствателна станция отне повече от 3 години.

В сектор „Води“ е насочен най-големият ресурс на оперативната програма. Към момента по водното направление са подписани 24 договора за 946 млн. лв. 17 проекта са инфраструктурни на стойност 836 млн. лв., а безвъзмездната помощ по тях е 620 млн. лв.

По оперативна програма „Региони в растеж“ до края на юли са платени общо 417 млн. евро, от които 355 млн. евро са от ЕК, а 63 млн. евро са национални доплащания. Получени средства от ЕК на основание изпратени заявления за плащане към 31 юли 2018 г. са 108 млн. евро, а предварителното финансиране е 74 млн. евро. Общият бюджет на програмата е 1,5 млрд. евро. Програмата е изключително важна, тъй като с нейната финансова подкрепа би трябвало да се преодолеят различията в развитието на регионите, както и да се овладееят негативните миграционни процеси към София и големите градове, водещи до обезлюдяване на големи части от България. Към момента има 7 актуални обяви за набиране на проектни предложения, а 13 са с изтекъл срок.

Подобно и на другите програми, и при „Региони в растеж“ основен проблем е бавенето на тръговете. „Наличието на забавяне при провеждане на процедурите за избор на изпълнители по реда на ЗОП и мобилизация на екипите - наличие на множество обжалвания на решенията на възложителите за избор на изпълнители по обществените поръчки, което води до сключването на договори извън първоначално предвидените графици за изпълнение на дейностите по индивидуалните проекти и съответно води до цялостна забава в реализацията на проектите“, се посочва в годишния анализ за изпълнението на програмата за 2017 г. В отчета се казва още, че промени в политическата среда в страната и необходимост от адаптация на нуждите и гъвкавост - настъпилите неколкостранни промени в изпълнителната власт в годините от началото на програмния период води до нестабилност в изпълнението и понякога до забава в предприетите действия по изпълнение на програмата.

По програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ са изплатени 111 млн. евро. От тях 95 млн. евро са от ЕК, а близо 17 млн. евро са по линия на национално финансиране. Общият бюджет на програмата е 701 млн. евро, а получените средства от ЕК на основание изпратени заявления за плащане към 31 юли 2018 г. са 19,5 млн. евро.

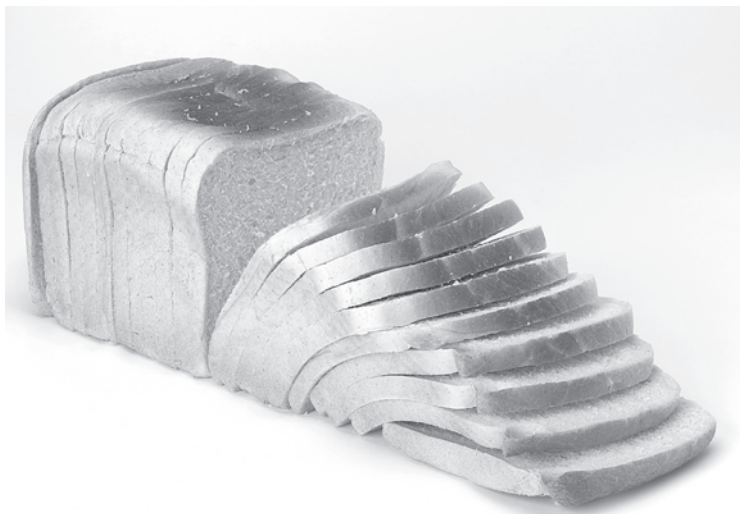
Тепърва предстои в началото на 2019 г. ЕК да направи оценка на междинните резултати, постигнати по оперативните програми, които касаят напредъка на проектите и сертифицираните средства към края на 2018 г.

Цената на хляба върви нагоре

Порожанов щял да разговаря с големите търговски вериги, за да се минимизират предпоставките за увеличение

Цената на хляба в страната ще върви нагоре. Причината е по-високата цена на пшеницата както и очакваната по-слаба и по-лоша зърнена реколта. Това стана ясно вчера от думите на министъра на земеделието и храните Румен Порожанов пред БТВ. Затова от Министерството на земеделието планират разговори с ръководствата на големите вериги магазини, за да минимизират предпоставките за увеличение на цената хляба, обясни Порожанов. По неговите думи над 60-70 от продажбите на хляб в страната минават през големите вериги.

Прибирането на реколтата започна при цена 300 лева за тон, сега е 350 лева, каза министърът. Цените на пшеницата от тази реколта ще са с по-висока стойност. Като цяло се очаква тя да е малко по-лоша от миналогодишната. Около 53% от нея ще е с добри хлебопекарни качества, при 83 на сто през миналата година, обясни министърът. Тя се е влошила през последния месец, но ще има достатъчно хлебна пшеница, каза той.

Според него въпреки очакваната с около 10% по-слаба реколта ще има достатъчно суровина, за да се захрани българският пазар. Фактът, че пшеницата от новата реколта ще влиза в производството му постепенно, давал възможност да няма рязко поскъпване, смята земеделският министър.

Цените на хляба вече тръгнаха нагоре. С около 8-

10% е поскъпнал хлябът в Добричко от началото на август, предаде Дарик. Повишението при луксозните видове е още по-драстично - 20-25%. Цената на бройка обикновен бял хляб е скочила с 5-10 стотинки, а на някои специални хлябове - с до 25 стотинки. Причината за по-скъпия насящен е в повишението на цената на брашното от средата на юли. Обикновеното браш-

но от 610-620 лева за тон вече се търгува по 740 лв. за тон. Брашното за закуски поскъпна от 800 до 930 лв. за тон, а по-качественото за бабиници - от 900 до 1050 лв. за тон, казва производителят Тошко Няголов. Всеки хлебопроизводител преценява с колко да вдигне продукцията си, добави той.

Цените на двата вида пшеница - хлебна и фуражна, и ечемика се покачват. Това са забелязали от Министерството на земеделието, който в оперативния си анализ посочват, че към 15 август 2018 г. ръстът е от 1,7% до 5,2 процента. Което в числа за хлебната пшеница е 328 лв. за тон за предходната седмица (8 август) до 345 лв. за тон към 15 август.

Сравнявайки с аналогичния период на 2017 г., изкупните цени на пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик нарастват с между 17,8% и 26,8%. Миналата година по това време цената на тон хлебна пшеница е била 272 лв. за тон. Царевицата и слънчогледът също поскъпват на годишна база, но много по-слабо - респективно с 3,1% и 0,5%.

Жътвата на слънчоглед започна в Шуменско

Първите 1000 декара с маслодаен слънчоглед вече са прибрани в Шуменско, съобщиха от Областната дирекция "Земеделие" (ОДЗ). Жътвата започна първо в община Каспичан, където са засети 36 780 декара с културата. От ожънатите първи площи с маслодаен слънчоглед земеделските производители получили 214 кг от декара, като според експертите на областната дирекция, цитирани от shum.bg, добивите са добри.

Най-много площи със слънчоглед са засети в община Шумен - 94 230 декара, следва Каолиново - 53 000 декара, и Хитрино - 40 500 декара. Най-малко са площите в община Върбица - 17 500 декара. Общата засята площ в областта за тази реколта е 345 307 декара. На доста места в страната има пропаднали площи заради градушките и дъждовете, но в Шуменско експертите не са отчели подобно нещо при царевицата и слънчогледа. Каспичан е и първата община, в която се откри есенната сеитба. Първите 500 декара със зимна маслодайна рапица вече са засети.

Оградата заради африканската чума поскъпнала близо двукратно

Румен Порожанов

Оградата, която нашите власти изграждат по сухоземната граница в Румъния като превенция заради африканската чума по свинете, е поскъпнала, защото е взето решение да се сложи допълнителна мрежа. Това обяви вчера пред БТВ министърът на земеделието и храните Румен Порожанов. По неговите думи сумата се е увеличила допълнително, реално сумата е станала повече от два пъти по-скъпа. Първоначалните разчети бяха, че оградата, която трябваше да е готова до 21 август, ще струва 1,1 млн. лв., сега цената ѝ ще набъбне до около 3 млн. лв. Така оградата все още не е завършена. Порожанов очаква това да стане през следващата седмица. Оскъпяването става заради т.нар. допълнително приспособление "Бруно", което трябва да спира набезите на диви свине от Румъния. "Последното огнище на чумата в Румъния беше обявено през миналата седмица и то се намира е на 15 км от Силистра", припомни Порожанов.

Тарикат опитал да вземе европари с виртуални пъгпъгъци

Тарикат излъгал, че гледа пъдпъдъци и кандидатствал по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от ПРСР. Всичко започнало през 2015 година, когато мъжът представил в Областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" данни, че е започнал отглеждането на животни в нает с договор обект в село Бунцево, общи-

на Якоруда, с цел производство на земеделска продукция. Освен това в бизнес плана в таблицата за налични животни обвиняемият посочил 894 броя пъдпъдъци. След проверка станало ясно, че това не е вярно - нямало нито един пъдпъдък на посоченото място, пише struma.bg, цитирайки съда в Благоевград. Срещу измамника веднага било образувано дело.

Съдът е одобрил споразумение,

сключено между Окръжната прокуратура-Благоевград и защитата на тариката. Той е получил наказание "пробация" заради опита си да получи евросредства. Наказанието включва задължителна регистрация по настоящ адрес и срещи с пробационен служител с периодичност два пъти седмично, както и безвъзмезден труд в полза на обществото - сто часа в рамките на следващите осем месеца.

Недостигът на средства по ГО може да достигне над 1 млрд. лв.

Недостигът на средства по задължителната полица "Гражданска отговорност" ще бъде в диапазона между 800 млн. лв. и 1,3 млрд. лв. Това изчисляват от Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ), цитирани от investor.bg. Обезщетенията надминават приходите, които застрахователите имат по тази застраховка, коментира в ефира на Нова телевизия главният секретар на АБЗ Нина Колчакова. Този по-голям недостиг се очертава заради решение на Върховния касационен съд (ВКС), разширило кръга на хора, които могат да търсят обезщетение при загинал на пътя. "Досега се плащаше на най-близкия кръг роднини - съпрузи и деца, а сега обезщетение може да търсят братя и сестри, баби и дядовци, внуци и всеки, който може да докаже емоционална връзка със загиналия човек. Досега се плащаше на до 2,5 лица, а сега мисля, че ще станат

между 2,5 до 4,5 лица. Дупката ще стане между 800 млн. и 1,3 млрд. лева", изчисли Колчакова.

Данните за сегашния недостиг на средства са описани и в доклада на Комисията за финансов надзор (КФН), като там се посочва, че има "дупка" от 60 млн. лв. към края на миналата година. "Парите за изплащането на тези обезщетения са от други застраховки, които са по-печеливши", обясни Колчакова. Според нея, ако има такъв недостиг, пътищата са два - увеличаване на цената на "Гражданската отговорност" или ограничаване на сумите на обезщетения, които се изплащат. Стойност от 800 лв. на задължителната полица обаче е непостижимо, уточни експертът. По думите ѝ през последните 5 години има 3 хил. души, загинали по пътищата у нас.

Относно цитираните данни от премиера Бойко Борисов, че 42% от катаст-

рофите в Румъния (настъпили застрахователни събития), са с коли с български табели, Колчакова обясни, че действително в северната ни съседка циркулират много автомобили с българска регистрация, които са собственост на румънци. "Те задържат българските табели на автомобилите, които купуват от нас, зара-

ди по-ниската цена на "Гражданската отговорност", но и заради различни екологични такси. Карат така не само в Румъния, но и в Италия. Изключително много са щетите по "Гражданска отговорност" от случаи в Италия, извършени от румънци с коли с български регистрационни табели", обясни експертът.

СНИМКИ БГНЕС

Корабът "Дичоти" на италианската брегова охрана със 177 мигранти на борда продължава да стои на пристан в пристанище Катания. Италианските власти обявиха, че няма да позволят на мигрантите да слезат на сушата, докато другите европейски страни не се съгласят да ги приемат

Ципрас се подготвя за визита в Москва

Посещението му ще се състои през ноември, го десетина дни се очаква телефонен разговор с Путин

Гръцкият премиер Алексис Ципрас се надява да посети Русия през ноември, както е било планирано първоначално, а също да се възстановят гръцко-руските отношения след дипломатическия конфликт по-рано това лято.

Това съобщиха за РИА "Новости" два източника от правителствените кръгове на Гърция. Така например високопоставен правителствен източник изрази пред журналисти увереността, че посещението на премиера ще се състои, макар то да се оказа под въпрос заради конфликта.

В началото на юли Атина обяви, че изгонва двама руски дипломати и забранява влизането в страната на двама руски граждани. На 6 август Русия обяви ответни мерки. Атина окачестви отговора на Москва като "произвол и отмъщение". Според гръцките наблюдатели отговорът на гръцкото Външно министерство показвал, че "тонът в отношенията между двете страни не се понижава". Отменено обаче бе посещението на руския

външен министър Сергей Лавров в Атина, а то целеше да подготви визитата на Алексис Ципрас в Москва.

"Ципрас смята, че станалото трябва да бъде оставено в миналото, заяви високопоставеният източник. Трябва да се възстановят отношенията с Русия, случаят да се остави в миналото и да се върви напред в нашите отношения. Премиерът на Гърция ще посети Москва до края на годината. Сега в администрацията на Ципрас се преработва телефонен разговор на премиера с президента Путин. Възможно е той да се проведе следващите 10 дни", посочи източникът. По думите му в правителството са убедени, че визитата на Ципрас ще може да се състои тази година, води се подготовката му. Източникът добави, че се предприемат усилия за възстановяване на отношенията след историята с изгонването на дипломатите.

Посещението на Ципрас може да се състои през ноември, заяви за агенцията вторият източник. "Визитата се обсъжда, тя ще се състои по-

скоро през ноември, както бе планирано", изтъкна събеседникът.

Той отбеляза, че значително мнозинство от гръцката общественост се обявява за подобряване на отношенията с Русия и тя е недоволна, че в тях се е случила криза. "Гръците смятат за ненормална създамата се ситуация. Нас ни свързват много неща и трябва да се възстановят отношенията", каза той. Политиците трябва да осъзнаят, че лошите отношения не са в интерес на двата народа, добави събеседникът на агенцията.

Лавров може да дойде в Атина през есента, смятат и двамата събеседници.

Москва се надява на нормализиране на сегашната ненормална ситуация и остава обвързана с линията на всестранно сътрудничество с Гърция, заяви наскоро говорителката на руската дипломация Мария Захарова. Тя подчерта, че Москва е готова да проявява търпение и отговорност за възстановяване на пълноформатното взаимодействие.

Нападение край Париж

Мъж, въоръжен с нож, уби един човек и сериозно рани други двама вчера сутринта в град на около 30 км южно от Париж, заявиха от полицията. Мъжът е бил "неутрализиран" от полицията в Трапес, след като се е опитал да се скрие в сграда. От силите на реда са застреляли нападателя.

Телевизионният канал BFM TV предаде, че той е крещал "Аллах Акбар". "Ислямска държава" пое отговорността за на-

падението в Трапес чрез един от каналите си за пропаганда. "Човекът, който извърши атаката в Трапес, южно от Париж, беше боец на "Ислямска държава". Той извърши атаката в отговор на призива да се атакуват субекти в страните от коалицията", написаха от терористичната организация.

Малко по-късно бе съобщено, че единият от нападателите е починал от раните си, с което жертвите станали двама. АФП пре-

даде, че жертвите са роднини на нападателя, като двамата загинали са майка му и сестра му. Силите на реда работят върху версията, че нападението е по-скоро от битов характер.

Трапес е с население около 30 000 човека и е територията с най-голям брой мюсюлмани. Освен това властите подозират, че около 50 местни жители са напуснали страната, за да се сражават на страната на "Ислямска Държава" в Сирия и Ирак.

РУСИЯ И НАТО СПОРЯТ ЗАРАДИ ВОЕННОСЛУЖЕЦИ

НАТО и Русия си размениха обвинения, след като президентът на Руската федерация Владимир Путин обвини алианса за това, че придвижва военни единици все по-близо до руската граница, съобщи Би Би Си.

Путин заяви, че Русия трябва да засили собствените си способности в отговор.

Алиансът от своя страна защити действията си като "отбранителни и пропорционални" и "в съответствие с нашите международни ангажменти". Говорител заяви пред Ройтерс: "НАТО е разположил 4000 военнослужещи в източната част от Алианса, за да възпре всяка възможна агресия".

"Тези военни няма как да се сравняват с дивизиите, разположени от Русия. За контраст Русия има войници в Украйна, Грузия и Молдова, въпреки желанието на правителствата в тези страни", заяви още говорителът.

КРАТКИ

Пекин отвърща на удара

Правителството на Китай въведе 25-процентни мита върху вноса на американски стоки на обща стойност от 16 млрд. долара в отговор на огледални действия от страна на Вашингтон. По-рано Министерството на търговията в Пекин изрази протест във връзка с въвеждането на втория американски пакет мита и увери, че Китай ще отговори с необходимите ответни мерки.

Расте недоволството в Прищина

Във вечерните часове на сряда в косовската столица Прищина бе проведен протест, на който граждани поискаха оставката на министър-председателя Рамуш Харадинай. Участниците в демонстрацията изразили недоволство и от работата на съдебната система, като поискали оставката на главния прокурор Александър Люмежия.

От Райънър заявиха, че са "постигнали споразумение" с ирландския синдикат на пилотите. Това може да доведе до край на стачките, заради които се наложи отмяната на много полети в Европа. Миналия месец заради поредици от стачки бяха отменени 600 полета в Белгия, Ирландия, Италия, Португалия и Испания, засягащи 100 000 пътници

Германците не са готови да помагат на Турция

Резултатите от проведена анкета в Германия показват, че над 71% от населението е против оказването на финансова помощ на Турция. Само 22% са подкрепили идеята за подобна помощ, а останалите 7 на сто са без мнение по въпроса.

Критично е нивото на Дунав

Критично ниско е нивото на Дунав. В германския и унгарския участък има блокирани пасажерски кораби, които не могат да продължат по маршрутите си. Причината за всичко това са високите температури и липсата на валежи през последните дни.

Жителите на Хавайския архипелаг продължават с подготовката за приближаването на мощния ураган Лейн. Мощната буря достигна максималната пета категория с ветрове със скорост до 260 км/ч, преди да отслабне с една степен, и с ветрове със скорост около 250 км/ч

Осъдиха шефа на кампанията на Тръмп

Бившият му адвокат пък предложи га свидетелства срещу него

Бившият шеф на предизборния щаб на президента на САЩ Доналд Тръмп Пол Манафорт не бе признат за виновен по всички 18 пункта на обвинението, защото един от съдебните заседатели не е гласувал положително.

Журието признава Манафорт за виновен по 8 пункта на обвинението, но по другите 10 съдебните заседатели не са постигнали единодушие.

Обсъждането на присъдата между съдебните заседатели е продължило четири дни. Имената на съдебните заседатели не са разкрити официално, а като правило журието се състои от 12 души, но понякога има изключения. В случай, че журието по време на обсъждането не може да стигне до единодушие за присъдата, процесът се признава за протекъл с нарушения. След това може да се възобнови.

Във вторник журието в съда на град Александрия (Вирджиния) издаде

присъда по делото Манафорт, като го призна за виновен по осем от 18-те пункта. Става дума за пет пункта, свързани с нарушения на данъчното законодателство, два пункта, свързани с нарушения на банковото законодателство и укриването на чуждестранни банкови сметки. Според СиЕнЕн, максималното наказание, което заплашва Манафорт по всички тези осем пункта на обвинението, може да достигне 80 години затвор.

Президентът Доналд Тръмп каза в интервю за телевизионния канал "Фокс Нюз", че ще разгледа въпроса за помилването на Пол Манафорт. Това съобщи журналистката Ашли Ерхарт, която разговаря с американския лидер.

Разказвайки в ефира на "Фокс Нюз" за интервюто си с Тръмп, което се очакваше да бъде излъчено в четвъртък, тя каза: "Той (Тръмп) спомена за помилване на Манафорт." По думите на журна-

листката, американският лидер "казал, че ще обмисли това." В интервюто Тръмп казва и че Манафорт е подложен на преследване за дейност, която е естествена за политическите консултанти и лобисти във Вашингтон.

В същото време Доналд Тръмп оттегли подкрепата си към Майкъл Коен, след като той обвини президента във финансови нарушения спрямо кампанията му. От своя страна, Тръмп заяви, че Коен си съчинява истории, за да постигне сделка с прокурорите.

Майкъл Коен, който беше дългогодишен адвокат на Тръмп, му нанесе свиреп политически удар, като се призна за виновен за създаването на незаконни кампанийни сделки, като посочи президента за свой партньор в престъпленията.

Първата реакция на американския лидер при новината за обвиненията на Коен бяха серия от твитове, в които

Тръмп обяснява, че финансовите нарушения на кампанията му „не са престъпление“.

„Майкъл Коен пледира виновен в две дела за нарушения във финансирането на кампания, които не са престъпление“, написа в твит и добави „Президентът Обама също имаше нарушения във финансирането на кампанията си, но всичко беше бързо решено.“

Освен това Коен заяви, че би бил "повече от щастлив" да свидетелства по руската афера.

Адвокатът на Коен - Лени Дейвис, обясни, че поведението на президента Доналд Тръмп по време на срещата му с руския президент Владимир Путин в Хелзинки през миналия месец се е оказало повратната точка за решението на клиента му да свидетелства. Спорно е доколко срещата в Хелзинки е предизвикала действителен прелом в отношението на Коен, но е ясно, че с дългогодишната му лоялност към Тръмп е приключено, обобщава "Business Insider".

Мигранти се оплакват от полицията в Хърватия

Множество бежанци и мигранти, преминали от Босна и Херцеговина в Хърватия, се оплакват, че хърватските полици са ги били, преди да ги върнат обратно. Някои от мигрантите показват раните и контузиите си, съобщава Ройтерс, като посочва, че Босна и Херцеговина става все по-популярна транзитна страна за нелегалните мигранти след затварянето на границите по стария балкански маршрут.

Хърватия, най-новата членка на Европейския съюз, отхвърля обвиненията, че граничната ѝ полиция е била груба към хората, бягащи от войните и бедността в Азия и Северна Африка. Официален Загреб не приема жалбите за полицейско насилие и твърди, че граничните служби действат според международното законодателство.

Много от петте хиляди мигранти, струпани по гра-

ницата, обаче разказват съвсем различни истории.

"Хърватия е голям проблем", твърдят група афганистанци от палатков лагер край границата и показват повредените си телефони, твърдейки, че са били счупени от хърватските полици.

"Вижте какво става, щом хърватските полици видят арабин", казва 40-годишният Мохамед от Газа, сочейки синините по гърба, ръцете и коленете си.

Босна и Херцеговина бе залята от неочаквана вълна от мигранти. От началото на годината в страната са регистрирани 11 хиляди мигранти от Азия и Северна Африка, пристигащи от Сърбия и Гърция през Албания и Черна гора.

Неотдавна пък мигрантите се оплакаха от насилие от страна на полицията и в Унгария и дори заявиха, че местните власти не им давали храна.

Мощен тайфун се насочва към Западна Япония. Метеоролозите и властите предупреждават за проливни дъждове и свлачища, особено в района, засегнат през юли от катастрофални наводнения

Щайнмайер покани на гости съседи от турски произход

Държавният глава на Германия Франк-Валтер Щайнмайер посрещна в сряда вечер в президентския дворец група свои съседи, повечето от

турски произход. Срещата се състоя на фона на водените от месеци дебати за проявите на расизма.

Щайнмайер определи като позор отношението на подозрителност към имигрантите и призна правото на всеки да не се отрича от корените си.

Изказването му идва скоро след оттеглянето на футболиста Месут Йозил от германския национален отбор. Йозил се оплака от расистко отношение и дискриминация, след като позира на снимка с турския президент Реджеп Тайип Ердоган.

Според ДПА приемът на Щайнмайер може да се тълкува като сигнал в разразилата се дискусия.

КУБА ОТВАРЯ ЖЕЛЕЗНИЦИТЕ СИ ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ КОМПАНИИ

Кубинските железници, които са основният наземен транспорт на острова, вече ще могат да се експлоатират от чуждестранни компании според указ, който бе

публикуван в сряда и е част от икономическите реформи в страната. В документа, цитиран от АФП, се посочва, че железопътните линии могат да се експлоати-

рат напълно или частично от един или няколко оператора и може да става дума за един човек или за юридическо лице, кубинско или чуждестранно.

Меркел иска германец да оглави Еврокомисията

Канцлерът Ангела Меркел иска германец да е следващият председател на Европейската комисия от догодина, дори ако трябва да се откаже от претенциите на Германия за ръководния пост на Европейската централна банка (ЕЦБ), пише икономическия в. "Ханделсблат", цитиран от Франс прес. "Водещият приоритет за Меркел вече не е ЕЦБ, а комисията", е казал за вестника пожелал анонимност близък до правителството източник.

Според изданието канцлерът смята, че ръководният пост на ЕЦБ е преди всичко протоколен, докато председателството на ЕК е с по-голямо политическо значение.

Освен това вероятният кандидат на Германия за ЕЦБ, сегашният шеф на Бундесбанк Йенс Вайдман, не е с най-добри позиции за спечелване на тази надпревара заради множеството си критики към политиката на шефа на ЕЦБ Марио Драги за стимулиране на икономиката на страните от еврозо-

ната, която според него е в ущърб на германците.

За нов председател на Европейската комисия вече се споменава името на французина Мишел Барние, който сега е главен преговарящ на ЕС за "Брекзит"-а.

От германска страна в Берлин се спрягат няколко имена - на министрите на икономиката Петер Алтмайер и на отбраната Урсула фон дер Лайен, както и на Манфред Вебер, председател на групата на Европейската народна партия в Европейския парламент.

ДУМА

ПЕТЪК 24 АВГУСТ 2018

ДОЦ. РУМЕН ДРАГАНОВ:

Ако има гържава, не може да има хотели на пясъка

Интервю на Мая ЙОВАНОВСКА

□ Г-н Драганов, бившият зам.-министър на туризма Бранимир Ботев обяви, че туристите са не 9 милиона, а 3,5 млн. Откъде идват тези разлики?

- Господин Ботев поставя важен въпрос - за терминологията на Световната организация по туризъм и по какъв начин тя би трябвало да се използва от официалните лица в България - Министерството на туризма, министъра на туризма. Това, което организацията дефинира като турист, са лица, които имат престой над 24 часа и минимум една нощувка на територията на съответната дестинация и не стоят повече от една непоследователна година, освен това идват с конкретни туристически цели. Съответно тези, които стоят под 24 часа и нямат нощувка, се наричат екскурзианти, те са дневни посетители. Има лица, които са извън туристическата статистика - дипломати, военни, номади, такива, които са на постоянна работа, учащи и други. Там са т.нар. транзитни, които преминават през територията на страната, но нямат никакви разходи, т.е. по никакъв начин не подобряват местната икономика. Целта на тези дефиниции е да се определи първо кои са туристи, за да имаме съизмеримост с другите страни, данните ни да бъдат приложими. Ние проведохме дълга борба в Закона по туризма да бъдат променени дефинициите и действително от 2013 г. ние поставихме дефиниция за турист, за екскурзиант, но дефиницията ни за турист е непълна. В закона от 2013 г. липсваше изречението: "Не по-дълго от една непоследователна година" по отношение на туристите. Бранимир Ботев поставя въпроса, че когато се каже 9 млн. или 8,8 млн., колкото са туристите през м.г. според министъра на туризма, това трябва да бъде число, обвързано с нощувките. Ако отворим обаче официалните данни на НСИ, ще видим, че в годините броят на пренощувалите се движи в рамките между 2,5 млн. и 3 млн.

□ Значи Бранимир Ботев е прав?

- Да, господин Ботев е абсолютно прав, че ние трябва да се научим правилно да прилагаме терминологията. Ние трябва правилно да броим туристите, ежедневните посетители и т.н., спазвайки терминологията. Затова е важно да поправим закона от 2013 г.

□ Това не го ли разбират от Министерството на туризма?

- Определено имаме некомпетентен ръководител, който очевидно не вижда тази разлика, тъй като си служи с терминологията неправилно. В цял свят основните учебници по туризъм започват с дефинициите на туристи и екскурзианти.

□ Това ли е единственото разминаване.

- Веднъж имаме разминаване в терминологията и съответно неправилното ѝ използване от висши политически лица. Второто е, че по същия начин се объркват и приходите от туризъм. Защото, когато става въпрос за приходи от туризъм, се говори за 3 млрд. и 100, 200 или 300 млн. евро, а не за приходи в лева. Все едно българите не ходят на море или на планина и не плащат в лева. Но за да имаме приходи в лева, ние трябва да имаме поне един български турист. Не си спомням българският министър да е говорил за български туристи в България като число. Той може да казва 8 или 9 млн. чуждестранни туристи, но той не казва какъв е броят на българските туристи. Миналата година МС прие стратегия за устойчиво развитие на българския туризъм, в която няма числа за българските туристи. Т.е. имаме едно огромно разминаване. Оказва се, че българите, видите ли, тези, които пъту-

Пълен е провалът на концепцията „Ангелкова“ в концесинирането на плажовете, казва директорът на Института за анализи и прогнози на информационната среда в туризма към УниБИТ

ват, били 3,5 млн. при 7 млн. българи. А ние реализираме над 18,5 млн. пътувания годишно и точно това са големите разминавания. Ботев говори, че е невъзможно да има 17 млн. нощувки при 11 млн. чужденци, влезли в страната м.г. и при 18 млн. пътувания на българи. Това просто не е възможно. И затова той поставя въпроса защо се бави Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Когато той е бил зам.-министър преди 4 г., е предлагал готова на госпожа Ангелкова цялата документация за тази система. Дори са били направени първоначални експерименти. Защо тогава се бави толкова години системата и на кого служи да се губят пари, които изтичат в сивата икономика и които се връщат обратно в туристическия бизнес чрез дъмпинг на цените, чрез различни злоупотреби с конкурентоспособността. За 4 години има огромно изтичане на кадри, липса на пари за заплати, ниски заплати, неплащане на заплати и въобще катастрофа в сектора. От тази гледна точка Бранимир Ботев бие камбаната и казва, че тази политика фактически унищожава туризма.

□ Какъв е делът на сивия сектор в туризма?

- В края на 2016 г. имаше среща на Ангелкова с туристическия бизнес и там един от представителите на бранша каза, че в Банско сивият сектор е около 75%. По-късно стана въпрос за 50 на сто. Официално се отчита 20 или 30% сив сектор, но системата ЕСТИ би трябвало да изчисти тези проблеми, ако, разбира се, е съвестно направена и не служи на политически интереси за натиск и контрол върху тези, които са неудобни на определена политическа партия. Тя би трябвало да послужи не само в борбата срещу сивата икономика, но на по-голямата борба - за сигурността в държавата и срещу тероризма. Защото парите, които отиват в сивия сектор, освен за дъмпинг, са и пари, създаващи възможност за натиск, за тероризъм, включително такива нападения, от които се оплаква господин Ботев като акция, извършена срещу него.

□ Вярно ли е, че индустрията се поднася в ръцете на мутрите.

- Не използвам такава терминология. Твърдя, че част от хората в бизнеса са подведени от политическите, подведени са от министерството, за да могат да извършват безобразия. Тъй като, ако ние имаме държава, не би трябвало да има хотели върху пясъка. Ако имаме държава, не би трябвало

министърът на туризма да даде удостоверение за нощен бар на заведението, които попадат в зона "А" по Закона за Черноморското крайбрежие, където може да има само заведения за бързо хранене. Но определено имаме управление с действащи министри, които подкрепят безобразията, насърчават ги и фактически вкарват в крив път бизнесмени. Не бих обвинил който и да инвеститор, че прави това, което министърът му позволява. Разрешава ти да строиш на плажа - строй, разрешава ти да имаш бар върху пясъка - прави, разрешава ти да пускаш музика на открито посред нощ - пускай. Ти си насърчен от тези, които би трябвало да контролират, да възпитават, да дават пример; ти си насърчен да правиш неща, които не са редни. Не бих упрекнал нито един и не бих

Имаме управление с действащи министри, които подкрепят и насърчават безобразията

го нарекъл мутра. Българските поговорки са "Рибата се вмириша от главата" и "Не е луд, който яде зелника, а който му го дава".

□ Споменахте кадрите. В това отношение има ли реална работеща държавна политика?

- Не, имаме погрешна държавна политика по отношение на кадрите и не само на кадрите в туризма, тъй като във всички тези години виждаме как се насърчават ниските заплати. Дори се гордеем и хвалим с това, че ще привлечем чуждестранни инвеститори с ниска заплата. Но когато един инвеститор дойде в България, се учудва как е възможно да има такава ниска заплата. И като мениджър той си казва: ако такива висококвалифицирани специалисти ги държите на хранилка с никаква храна, те ще вземат първия нискотарифен самолет и срещу 8 евро ще отидат например в Бирмингем и там ще намерят по-добра работа. Или на още 28 летища, до които летят нискотарифните авиокомпаниии. И точно това се случи - българските специалисти отидоха да работят за парите, които се плащат като средна заплата. Освен това се нанесе още едно поражение върху туризма, когато поддържахме сивата икономика, като не въвеждаме системата ЕСТИ и позволяваме дъмпинг. Този дъмпинг би бил ограничен, ако имаме система на

контрол. Трябва да има и консолидиране в бранша. Виждате колко време браншът се бори да направи конфедерация на българската туристическа индустрия, която да води одита на съответните субекти и категоризацията да мине през тях. Не ѝ е мястото в Министерството на туризма. Това може да стане чрез Европейската хотелиерска и ресторантърска асоциация (ХОТРЕК), на база на европейската система за категоризация или на каквато и да е система, но да бъде в ръцете на бранша, а не в ръцете на чиновниците. И когато задавате въпроса има ли политика, отговорът е: Не само че няма политика, а има вредна по отношение на развитието на българския туризъм политика. Практически Министерството на туризма заложи на холивудизацията на българския туризъм, на интригите, на разделянето на неправителствените организации на наши и ваши, на вътрешните битки, на изкуствените писма. Българският министър на туризма получава писмо от чуждестранни туроператори, които подкрепят шума по Черноморието. Точно тези туроператори после намаляват цените вследствие на шум и искат пари за рекламации заради шума. Можете ли да си представите за какво национално предателство говорим? В министерството съществува страх и ужас. Виждам непрекъсната въртележка на кадри, пълно мълчание, никакво съдействие, просто никакъв колегиален климат, за да може браншът да разговаря директно с министерството.

Затова казвам, че тази холивудизация на българския туризъм е пагубна. Не си спомням друг министър на туризма да е отишъл на място, откъдето няма да дойде нито един турист - раздаването на наградите "Оскар". Вярно, че е отишъл за своя сметка, слава Богу, но представете си какво разбирание трябва да имаш към туризма, за

да отидеш там, откъдето не идва никой. Ние нямаме нито един турист тази година, който да е дошъл от Оскарите.

□ Може пък да дойде някой от Боливуд.

- Нито един няма да дойде. Тази маркетингова стратегия показва дълбока некомпетентност. Когато чета Закона за Черноморското крайбрежие, който се внася от тандема "Ангелкова-Сидеров", виждам, че той подкрепя безобразията, свързани със запазване на шума на открито нощно време. Но се случи феномен - бизнесът намалява шума. В Слънчев бряг има огромно редуциране на шума. Бизнесът остъкля заведението, които работят след 23 ч. Най-шумните заведения направиха инвестиции, спазиха предписанията и закона, такъв какъвто е в момента. И заради намаляването на шума и туристите, и хотелиерите са доволни, но се разочароваха от действителността и интригите, които се създават от Министерството на туризма.

□ У министъра и в министерството беше съсредоточена още власт, но ще сработи ли този модел?

- Имаме видимо некомпетентни хора, които са овластени да пишат закони, но туризмът се развива по специфична логика.

На стр. 29

ДУМА

ПЕТЪК 24 АВГУСТ 2018

Ще възроди ли България някога производството на автомобили

ПО-СКОРО НЕ, НО СЕ ПРЕВРЪЩАМЕ В РАЯ НА АВТОЧАСТИТЕ

В последния ден на юли от германския производител на автомобили от висок клас Bayerische Motoren Werke AG (BMW) обявиха, че планират да инвестират около 1 млрд. евро в изграждането на ново предприятие в Дебрецен, Унгария, за да разшири своята производствена мрежа в Европа. Новият производствен обект ще има капацитет до 150 хиляди броя автомобили годишно и ще разкрие повече от хиляда нови работни места, посочиха от водещата немска компания.

Тази новина идва като студен душ за българските надежди, че някога и у нас може да има завод за автомобили, защото те бяха свързани най-вече с тази марка. От доста отдавна един от всепризнатите световни критерии за степента на икономическо развитие на дадена страна е дали тя произвежда автомобили. За последните десет години 140 станаха компаниите от автомобилната индустрия, които предпочетоха България като място за производство на различни компоненти и части. През миналата година тяхната продукция и продажби достигнаха стойност от над 3,5 млрд. лв. Секторът вече създава около 4% от БВП на страната, а за сравнение преди 5 години е бил 1%. В отрасъла са заети повече от 40 хил. души, като тенденцията е да се наемат още работници. Това са само част от данните за бурното развитие на автомобилния сектор у нас, което продължава с голям оптимизъм и през 2018 г. Те са част от анализ Аутомотив клъстер България. Според неговия изпълнителен директор арх. Любомир Станиславов бурното развитие на бранша у нас тепърва започва. Прогнозите на клъстера показват, че в следващите 4-5 години броят на компаниите ще се удвои, достигайки около 300 производителя.

Дестинация

Оказва се, че Югоизточна Европа е новата актуална дестинация за световните производители на автомобили и въпреки това не се очертава у нас в обозримо бъдеще в България да бъде изграден цялостен завод за асамблиране на цели автомобили, се твърди в анализ на SeeNews. Вероятно безвъзвратно сме загубили. Очаквано на чело са страни като Румъния, Словения и Сърбия, където има заводи за монтаж, покрай които се създават и множество други предприятия за части. По данни на Международната организация на автомобилните произ-

Евгени ГАВРИЛОВ

водители през 2017 г. са произведени общо 629 014 превозни средства (основно коли), което е близо 3% от общото производство на автомобили в Европа. Ръстът обаче в региона на годишна база значително надвишава средния за континента - 9,7% срещу 3,1 %.

Производството на готови автомобили в региона е концентрирано в три държави - Румъния, Словения и Сърбия. Румъния е безспорен лидер, като държи 57,1% от производството на превозни средства в региона. На север от нас заводи имат Рено за монтажа на Дачия и Форд, както и над 600 производителя на оригинално оборудване, които снабдяват с компоненти както местните заводи, така и производствени мощности в цяла Европа. Секторът създава 13% от БВП и осигурява над 200 хил. работни места.

Словения пък е страната с най-голям ръст - 42% през миналата година, като броят на произведените превозни средства достига 189 852 броя. Това осигурява на страната дял от 30,2% от производството в Европа. Автомобилната индустрия в Словения създава 10% от БВП и 12,5% от износа на страната. В Сърбия автомобилната индустрия осигурява 14% от преките чуждестранни инвестиции и 10% от износа през 2017 г. В нея работят над 40 хил. души по данни за 2017 г. Основният двигател на сектора е откритият през 2008 г. завод на Fiat в Крагуевац, където се асемблира Fiat 500L.

Отличници

Въпреки чувствителното подобрение в представянето на сектора у нас след 2000 г., Румъния и Сърбия се представят много по-добре от нас. През последните години автомобилнопроизводството се превърна във водещ фактор в сръбската промишленост, като след 2013 г. е всъщност основният двигател на сръбския износ. Износът на автомобили и други превозни средства формира близо 14% от общия износ на страната през 2014 г. Същото важи и за северната ни съседка, където в този сектор продължават да бъдат привличани сериозни чуждестранни инвестиции. Чуждестранните преки инвестиции в автомобилостроенето в Румъ-

ния към края на 2014 г. са над 3,24 млрд. евро, което е равно на 5,4% от общите инвестиции в страната (малко над 60 млрд. евро). В Сърбия безспорен тласък на сектора дава Фиат, инвестирайки над 940 млн. евро само за 4 години. Други водещи инвеститори са Мишлен (370 млн. евро), Роберт Бош (71 млн. евро). Общите вложения в сектора са над 1,7 млрд. евро, а заетите в него - близо 27 хиляди души.

В България чуждестранните инвестиции в производството на раз-

лични превозни средства и части за тях към края на 2014 г. са около 255 млн. евро, което е едва 1,2% от общите чуждестранни инвестиции в страната. В регионален план България не може да се сравнява с Румъния, Словения и Сърбия, тъй като няма асамблиращи мощности. През 2012 г. китайската Great Wall заедно с "Литекс моторс" на Гриша Ганчев направи такъв завод край Ловеч с годишен капацитет за 50 хил. броя, но той така и не беше достигнат. В началото на 2017 г. компанията спря

Малко история

Опитите за производство на автомобили у нас започват през втората половина на 60-те години на миналия век с "Булгаррено". Това е първият сериен автомобил, произведен в нашата страна, в Пловдив. Той стана реалност в резултат от договорните отношения между нашата външнотърговска централа "България-Етиопия" - "Булет" и френската компания "Рено". От него са произведени около 2 хиляди автомобили, но ненадейно монтажът спира. Версиите за това са различни. Една от тях е недоволството на Съветския съюз от появата на тази стока в България. Втората е, че България не спазва ангажимента колите да не се изнасят в трети страни. Трето е натискът от руска страна, която иска да лансира на пазара новата си марка "Жигули".

Не само коли за всекидневие са се произвеждали в България. През 1966 г. основателят на френския производител на спортни автомобили Alpine ("Алпин") Жан Ределе пристига в София. Той се среща с представителите на "Булет", които имат интерес към производството на спортни автомобили. Първите бройки "Булгаралпин" вижда бъл свят в началото на 1967 г. Липсва информация за точната бройка произведени спортни коли. Според някои данни те са били само 60. Според други бройката е достигнала 120, като 70 от машините са били предназначени за родния пазар, а останалите 50 - за износ. В България возилата през 60-те години са стрували 8200 лв.

През 60-те години, които могат да бъдат приети за златния период на българското автомобилостроене, за първи път и в Ловеч се произвеждат коли. Те носят името "Пирин ФИАТ". Общо от поточната линия излизат близо 760 коли от различни модели.

Те са резултат от договора между ДСО "Балканкар" и италианския автомобил гигант. Торинската фирма трябвало да получава заплащането си под формата на стоки от листата на износните централи на България. През 1971 г. договорът между България и Италия изтича и впоследствие той не е подновен.

Ако има автомобил, чията съдба съвпада с най-новата история на страната, това със сигурност е "Москвич". От 1966 г. до 1990 г. в Ловеч са сглобени близо 305 хиляди модификации на руската марка - "Москвич 408", "Москвич 408И", "Москвич 412", "Москвич 2141 Алеко".

На 4 ноември 1966 г. от монтажната линия на завода слиза първият лек автомобил "Москвич 408". Производството продължава през следващите близо 25 години до настъпването на промените в България.

В началото на 90-те години бе направен неуспешен опит британската група Ровър да започне да произвежда коли във Варна. Заводът бе открит официално на 8 септември 1995 г. от президента Желю Желев, но българо-британската кола не успява. Тя е победена от настъпващата на пазара "Шкода Фелиция". Допълнителен "пирон в ковчег" на инициативата добавят слабостите в маркетинговата стратегия и неконкурентната по различни причини цена. Заводът е затворен през април 1996 г. Както вече стана дума последният опит за производство на автомобили у нас бе край ловешкото село Баховица. Там през 2012 г. бе открит заводът на "Литекс моторс". В него бе предвидено да се сглобяват автомобили от китайската марка Great Wall. В момента обаче той е в процедура на фалит.

производството и започна процедура по фалит.

Съмнения

Нека разсеим създаното се напоследък схващане, че България е най-силната дестинация за автомобилната индустрия, но не говорим за цели автомобили. Нашият капацитет като работна ръка е свързан с това, че можем да произвеждаме компоненти за автомобили, обясняваше предишният министър на икономиката Божидар Лукарски. А автомобилните компоненти, произвеждани у нас, включват много широка гама - микроелектроника,

климатични системи и инструментални табла, алуминиеви части, кабели, каучукови и пластмасови изделия, тапицерии.

През пролетта на тази година група начело с някогашния президент Росен Плевнелиев и министъра на икономиката Емил Караниколов трябваше да обикалят света и да търсят някой световен производител, който да построи завод за цели автомобили. По информация на Българската агенция за инвестиции разговори първо трябваше да се водят с BMW, а след това с производители от Южна Корея и Индия. Досега няма данни какъв е резултатът от тази инициатива.

Демографията и липсата на работна ръка, както и местната конкуренция са основните заплахи пред инвеститорите. Чуждестранните компании добавят и проблеми като бюрокрация и лоша инфраструктура, които все още плашат някои от производителите. Никой вече не пропуска и некачествената образователна система. Не са малко и оплакванията от липсата на стратегия за насърчаване на растежа в автомобилната индустрия - било чрез данъчни облекчения, или чрез субсидии, които да позволят на България да се изравни със своите конкуренти.

Предимства

Автомобилите са еманация на индустрията. Над 95% от тази продукция отива за износ, което подобрява драстично търговския баланс на съответната държава. Инвестиция за 1 млрд. евро може да прави оборот за 10 млрд. Доказателство е заводът на "Дачия" в Румъния, който за 10 г. стана най-голямото предприятие на Балканите и прави оборот 10 млрд. евро. Автомобилната индустрия за разлика от много други е с много добавена стойност. За създаването на един автомобил се изисква сериозен инженерен ресурс, металообработка, кожарска индустрия, производство на метални, пластмасови и карбонови елементи, производство на литиево-йонни батерии, софтуерни решения и много други. Така че, ако едно общество е способно да произвежда автомобили, на практика може да произвежда всичко друго, включително самолети и космически апарати. Ясно е, въпреки нашето желание, че едва ли някога отново ще се върнем към сглобяването на автомобили в България. Но нищо не ни пречи да се превърнем в "меката на авточастите". И може би това е начинът да променим съдбата си на най-бедната страна в Европейския съюз.

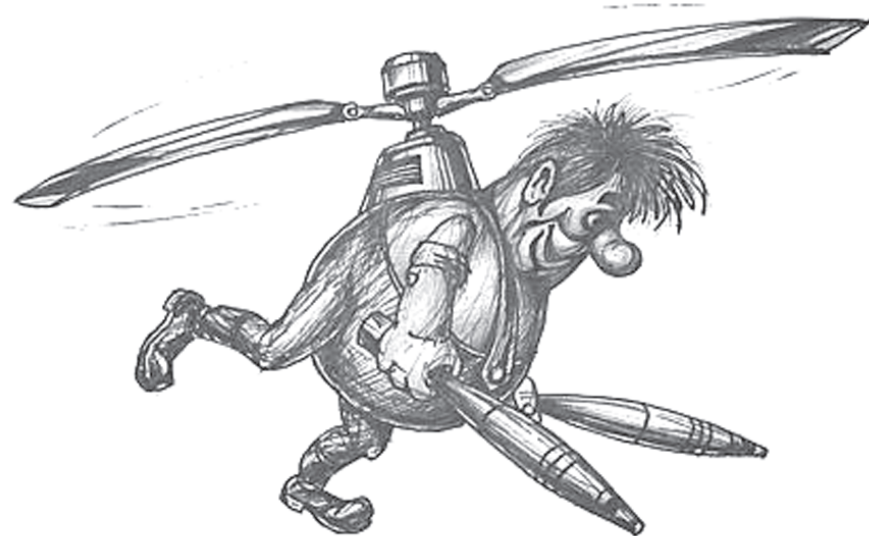
ДУМА

ВАСИЛ
ПОПОВ

Странни неща се случват с българските военни вертолетна и самолетна авиация. Нашата държава накупи един куп боклуци, за да имитира модернизация на BBC.

Да погледнем само чиста информация. Купуваме 6 (шест) броя вертолети "Бел 206", от които лети само един, и то от време на време. Вземаме 12 броя "Кугар" (пуяк), от които

ИНТЕРНЕТ

Ударният вертолет „Карлсон“ - новото въоръжение на българските BBC...

Вертолетщини

летят само 2-3, колкото да скъсат жиците на гр. Стамболийски. Имаме 5 съветски машини "Ми-17", от които нищо не лети, а една се разби и уби двама пилоти. За морските "Пантери" да не говорим - един първи пилот загина, другият се приземи.

От самолетите избрахме "Спартан", купихме 3 броя, за да лети поне един, ама и той се строши.

Нека също отбележим с главни букви, че

всички тези машини не са въоръжени и не увеличават отбранителната способност на страната ни.

Обаче ние притежаваме мощно оръжие като вертолет "Ми-24" - натъпкан с управляеми и неуправляеми ракети, авиобомби, снаряди... Но от всички тях летише само 1 (един) и според някои данни и той се приземи.

Ах, колко въпроси бликат! Има ли кой да гаси пожари от възду-

ха? Няма. Имаме ли кой да евакуира изпаднали в беда хора? Нямаме. Има ли кой да облита границите на страната? Няма. Има ли с какво да доставим вода и храна на бедстващи? Няма. Има ли на какво да се обучават пилотите? Няма.

А ако бандит вземе заложници и поиска откуп и хеликоптер, за да излезне? Пари може да се намерят, хеликоптер няма.

Има ли кой да раз-

вее триколяра на Гергьовден над площад "Батенберг" (бивш "Демокрация", бивш "9-ти септември", бивш "Батенберг")? Няма. Както вече няма мъже, като изключим ветераните над 70-годишни, които да изпеят поне един куплет от "Велик е нашият войник!" И където нито един мен или джандър не ще запее "Мила Родино". Разбирате ли за какви вертолетни хеликоптерщини си бърборим днес?

Сатана в US умовете

ЮРИ
МИХАЛКОВ

Високопоставен американски държавник за сетен път даде повод да наречем политиката на САЩ в Сирия политиката на Сатанинските Американски Щати. Американската администрация смята, че Русия се държи по неконструктивен начин от гледна точка на уреждане на конфликта в Сирия, заяви в Сената

помощник държавен секретар Уес Мичъл. "Путин помага на кръвожадният режим в Дамаск, не поддържа законния Женевски процес и създава паралелен процес в Астана. Така че, като цяло, руснаците не са конструктивен играч в Сирия", отсече сатанинската логика.

Какво обаче имаме в Сирия? Благодарение на "неконструктивния" руски играч оръжията мълкнаха, мирни сирийци не гинат от обстрели, "Ислямска държава" бе разбита, тероризмът бе наврян само в провинция Идлиб, стопи се и мигрантският натиск върху Европа откъм югоизточния ѝ край. Благодарение на по-

мощта за "крвожадният режим" значителна част от въоръжената опозиция сложи оръжия, цели региони се върнаха към мирен живот, децата се върнаха в училищата. Благодарение пък на паралелния процес в Астана, а не на Женевския, се стигна до зоните за деескалация, които вече обхванаха цялата Сирия (без Идлиб). До преговори не само за мир по места и в цялата държава, но и за бъдещата ѝ конституция и цялостното ѝ устройство. Всичко това обаче за Вашингтон не е начин да регулиране на конфликта.

А какъв тогава е начинът и каква ли би била според САЩ конструктивната роля на

Русия. Много просто, да кротува, ако изтерзана Сирия отново бъде хвърлена в смърт и разруха. Ако Америка отново се върне към въоръжаване и користоно сдущване с терористичните групи. Към изравняване със земята на оцелялата гражданска инфраструктура. Към нова мигрантска вълна и тотален хаос в държавата, който да отнесе и Башар Асад. Към кръвожаден триумф на демокрацията.

Е, конструктивната роля ще допринесе за смъртта и хаоса, ама на мястото на Асад ще дойде човекът на Америка. Иначе мирна Сирия няма да даде мира на Сатанинските Американски Щати.

Егати държавата

От стр. 1

С колко не казва. Доставчикът прогнозира 15% заради, грубо казано, международното положение с горивата. И ако това се случи, с натрупването от началото на годината хубавецът Иванов ще одобри реално над 30% поскъпване на синьото гориво. А ние вече си знаем, че първото, което ще удари газа, е цената на парното. Това

обаче ще завлече след себе си всички цени - и на стоки, и на услуги.

Само в последния месец след прословутия доклад на КФН задължителната застраховка "Гражданска отговорност" поскъпна. А от бранша споделиха, че имали тегиби и че трябвало още. Още, още, колко да е още? Ами около 100% до края на година, самолет-левиха. Скандално!

На всеки от нас, по-

ребителите на т.нар. малка потребителска кошница, щото такива сме повечето, с една груба сметка, след като излезем от бакалията, му иде да псува. НСИ пък си позволи немислимостта - да отчете "огромна" инфлация, невиджана от години, от цели 3,5%. Тия верват ли си? Обедняването ни всъщност е много, по-голямо и от това, дето си мислим. Защото не е тайна, че да

напазаруваш напимер от кварталния магазин в Германия, където са след лидерите по доходи, е много по-евтино.

Каквито и цифри да изкарате, каквито и обяснения глобални да дадете за поредния ценови шок, който се задала, за да се измъкнете от отговорност, дами и господа управляващи, никой, ама никой вече не ви вярва. Егати държавата!

Датата

24

ПЕТЪК 24 АВГУСТ 2018

1929 - РАЖДА СЕ ЯСЕР АРАФАТ, ПАЛЕСТИНСКИ ЛИДЕР (УМИРА 2004 Г.). Президент на Палестинската автономия (неин водач става през 1993 г., а през 1996 г. е избран за петгодишен мандат). Водач на "Фатах" и ръководител на Организацията за освобождение на Палестина (ООП) от 1969 г. Един от тримата Нобелови лауреати за мир за 1994 г. Партизански водач, Арафат е смятан от палестинците и техните поддръжници за борец за свобода, а от САЩ, Израел и техните поддръжници - за терорист. На тази дата през 1994 г. Израел и ООП постигат съгласие за палестинска автономия на Западния бряг.

1944 - РИЛО-ПИРИНСКИЯТ ПАРТИЗАНСКИ ОТРЯД ПРОВЕЖДА ЖАБОКРЕКСКАТА БОЙНА ОПЕРАЦИЯ. Една от най-мощните по време на партизанското движение, завършила с успех за антифашистите. Насочена е едновременно срещу четири обекта по протежение на 20 км по долината на р. Рилска. За целта е

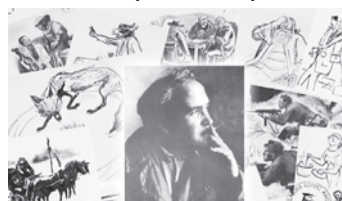

сформиран сборен отряд от 350 бойци. Партизаните вземат значителни трофеи - оръжие, боеприпаси и продоволствие. Ранени са двама партизани, 25 германци са убити. На тази дата правителството на България издава нареждане войските на нацистка Германия да напуснат територията на страната. В съответствие с нареждането започва обезоръжаване на германските войници и до 7 септември е отнето оръжието на 15 000 от тях.

1954 - ПРЕЗИДЕНТЪТ НА САЩ ПОДПИСВА ЗАКОН, ЗАБРАНЯВАЩ КОМУНИСТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ. В обръщение към американския народ по този повод Дуайт Айзенхауер (на снимката) казва: "Ние се сблъскваме с глобална враждебна идеология, атеистична по своя характер, безмилостна в намеренията си и лукава в методите си." На 24 август 1991 г. Михаил Горбачов обявява, че подава оставка от поста генерален секретар на КПСС и внася предложение за саморазпускането ѝ. На същата дата издава Указ за национализацията на цялото имущество на партията.

1966 - УМИРА БОРИС АНГЕЛУШЕВ, ХУДОЖНИК (Р. 1902 Г.). Основоположник на книгоформлението у нас. Известен е с множеството сатирични рисунки и карикатури на антифашистка, политическа и обществена тематика, както и с две

те монументални живописни платна "Аспаруховата конница минава Дунава" и "Обесването на Васил Левски". През 1940 г. оформя корицата на първото издание на "Моторни песни" от Никола Вапцаров. Изкуствоведите му отреждат голяма роля най-вече за приноса му към илюстрацията и изкуството на книгата, за което две години след смъртта му СБХ учредява годишна награда на името на Ангелушев (възстановена след прекъсване през 2006 г.).

1971 - "ПИНК ФЛОЙД" ИЗНАСЯ КОНЦЕРТ НА АМФИТЕАТЪРА В ПОМПЕЙ. Върху руините музикантите от известната група отбелязват 1892-рата годишнина от изчезването на града. През 79 г. е най-голямото регистрирано изригване на вулкана Везувий. Градовете Помпей, Херкулан и Стабий са погребани под вулканичен пепел, загиват хиляди хора.

НАД 70 000 ДУШИ ОТ ЦЯЛ СВЯТ ПОСЕЩАВАТ ГОДИШНО ШАРГАНСКАТА ОСМИЦА, ОПРЕДЕЛЯНА КАТО ЕДНО ОТ СЕДЕМТЕ ЧУДЕСА НА СЪРБИЯ

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Казват, че ретро композицията с чудното име "Носталгия" наистина събира жени и мъже, които се обичат. Желаящите да се врекат във вечна вярност на любимите си имат уникалната възможност да го направят на едно от най-красивите места на Балканите. По маршрута на прочутата теснолинейка, която преодолява 300 м денивелация по склоновете на планината Шарган в Западна Сърбия, по релсов път във вид на двойна осмица, се намира гара Голубичи (от ср. - гълъбчета, прен. - младоженци). Построена е специално за снимките на филма "Животът е чудо" на Емир Кустурица. Докато работел на терен, той често се вглеждал в отсрещния хълм Мечавник и решил да изгради на него своя Дървен град, който от 2003 г. става реалност. В близост до гарата покрай перона странно и самотно е застинал огромен скален къс, наречен Лудият камък. Пред него решителни мъже правят романтично предложение за женитба на своите приятелки. А върху камъка, както на много други "култови" места по света, и вярващи, и скептици оставят монети за щастие и събдяване на

съкровени желания - знае ли човек... От площадката с камъка се открива великолепно гледка на няколко ката планински хълмове, между тях по-ниски гари, отсечки от релсовия път, който обикаля по възвишенията...

Шарганската осмица е сред най-привлекателните и посещавани музейно-туристически и архитектурни атракции, определена като едно от седемте чудеса на Сърбия. През летния сезон два-три пъти дневно влакчето изминава разстоянието от 15,5 км и още толкова обратно за около два часа и половина от Мокра гора, през Ягаре и Голубичи до Шарган витаси (където са снимани сцени от друг филм на Кустурица - "Аризонска мечта"). На последната гара откатат локомотива и от другата страна на композицията от три обикновени и един панорамен вагон закачват друг локомотив, който ги придвижва в обратната посока. На междинните гари пътниците имат възможност да слезат, да разгледат и да си направят снимки за спомен. Живописният маршрут на линията, която след прокарването ѝ (1921-1925 г.) е свързвала Белград с Вишеград и Сараево, минава през 22 тунела с обща дължина 5445 метра, като най-дългият от тях - "Крал Александър I", е 1666 м. По него са изградени пет моста, най-дългият от които е 44 м, и пет панорамни площадки.

Над Мокра гора се издигат три планини: две мъжки - Златибор и Шарган, и една женска - Тара. А долу, в ниското, се промушват три реки: две мъжки - Бели и Черни Рзав, и една женска - Камешина. Между тези три планини и три реки се стеле приказна красота, дар от Бога. По думите на видния златиборски поет, роден в Мокра гора, Михаило Чупович (1934-

2004): "жер нигде нема такве зоре као изнад Мокре горе"... Всичко останало - вкл. Шарганската осмица, е дело на трудолюбивите хора.

Влакчето помни и славни, и тъжни времена: то прави първия си курс през 1925 г. Теснолинейката, чийто маршрут е бил Сараево - Белград - Ужице - Шарган - Вишеград - Дубровник, свързвала много градове и села и значително допринесла за развитието на поминъка на местното население. До 1 март 1974 г., когато линията е закрыта като "нерентабилна" и голяма част от нея е унищожена. Но местните жители, емоционално свързани с железницата, не се примиряват със загубата ѝ - през 1999 г. започват да я обновяват със съдействието на Сръбските железници. След няколко години частта от Мокра гора до Шарган витаси е възстановена, но вече предимно като туристическа атракция.

Над 70 000 хиляди души посещават годишно Шарганската осмица. Броят на туристите от България се е увеличил с 20-25 процента в последните години, появява Желко Шпиунович, директор на търговско-икономическата секция за превоз на пътници към Държавната железница на Република Сърбия. Сред гостите, много от които са почиващи в популярния курортен център Златибор, има жители на Балканския регион и Европа, както и от Япония, Китай, Канада, Нова Зеландия, ЮАР, Хонконг и др. Те пристигат не само с организирани групи, а и самостоятелно, откривайки информация в туристически сайтове и справочници. В близко бъдеще се предвижда към композицията да бъде прикачен и вагон-ресторант, разказва Шпиунович. По неговите думи интересът към ретро влакчето е много голям - освен като туристическа атракция, то е търсено и за снимането на филми, рекламни и музикални клипове, както и по различни празнични поводи. Локомотивите, вагоните и жп линията се поддържат в безупречно състояние, на крайните гари има работилници с компетентни специалисти, а държавата отпуска средства за ремонтни и други дейности.

Всеки желаещ да си достави това неописуемо удоволствие, може да го направи срещу билет от 800 динара (около 7 евро), за деца до 14 г. цената е наполовина, а за най-малките пътуването е безплатно.

Михо
ЧЕРВЕНКОВ

Наскоро след Освобождението, за около година, България преживява няколко съдбоносни събития: Съединението, Сръбско-българската война, превратът от група офицери срещу княз Александър Батенберг на 9 август 1886 г. и контрапревратът. Политическите страсти в страната се развихрят. Противниците на княз Батенберг и Стефан Стамболов са принудени да емигрират. Сред тях е и Иван Вазов, който тогава живее в Пловдив.

Подложен на преследване, той се укрива у свои близки: деном по таваните, а нощем - в избите. Един ден окръжният управител П. Димитров го съветва да напусне града, защото "не искал да отговаря за безопасността му". И той си урежда пътуване до Цариград, а оттам отива в Одеса. При пристигането си на 21 януари 1887 г. с руския параход "Нахимов", отсяда в българския хотел "Славянская гостилница", а след това сменя няколко квартири.

Руси и българи-емигранти възторжено посрещат писателя. "В първите дни - пише Вазов - бях очарован от живота в Одеса."

Той намира приятелска ласка и внимание в кръга на избягалите в Одеса офицери - майорите Гуджев, Бендерев, Груев и др., взели участие в преврата срещу Батенберг. Радушен при-

ем и съучастие среща в руските славянофилски среди. Българските студенти в Одеса устройват среща в негова чест с много прочувствени речи.

Всекидневието, обаче, в големия и хубав град бързо му дотяга. Тежък е животът на емигранта, горчива е кората хляб, която той намира в чужбина. Поетът е дълбоко смутен от разигралите се в отечеството му събития, където един срещу друг застават не национални, а политически врагове - настръхнали и непримирими.

Скоро Вазов усеща самотата, все повече изпитва жал и тъга за родината, която толкова обича, за която много е писал. Въпреки ласкавия прием поетът започва да се чувства "немил-недраг на чужбина, ненужен и безполезен". В писмо до младия д-р Кръстьев пише:

"Нам, българите, родната почва е необходима, както на Антея - земята, за да почувстваме силите си".

"Мъката ми се засилваше, безделието ми тежеше, скуката се увеличаваше - България, България исках сега, но България беше далеко..."

За онова време Вазов ни е оставил стихотворението "В изгнание":

Изпитвах аз тежки гонения там, в моята родна страна. В чуждата - нови мъчения: самотност, тъга, тъмнина...

В мислите си великият родолюбец изцяло се пренася в родината. Често се връща към епохата на Левски и апостолиите, запечатана в паметта на населението с големия подем на революционните сили в навечерието на Априлската епопея,

на която гледа като връх на националноосвободителната борба. Баща му е съсечен от турците. Бил е при хъшовите в Румъния, а там са Левски и Ботев. Изживява величието на Освободителната война, живее и работи в следосвободенската епоха. Той е не само свидетел, а и участник в много събития.

Изникват в паметта му образи и картини, открояват се безброй случки и лица, оживяват човешки съдби. И под напора на тези чувства, изгарящ в копнежа си по любимото отечество, изгнаникът замисля и започва сътворяването на най-голямото си дело като поет и писател - романът "Под игото".

От края на февруари и през март 1887 г. Вазов се е отдал изключително на своя нов творчески замисъл. Той е създал вече "Епопея на забравените", написал е първите си спомени - "Неотдавна", както и повестите "Немили-недраги" и "Чичовци" - все творби от живота на българите в навечерието на Освобождението.

Новата си творба авторът може би замисля като венец на усилията му да изобрази този живот в цялата му пълнота, намерил израз в Априлското въстание - "взривът на едно кипене, което се е готвило пет века, което се е образувало от петвековни страдания".

В Одеса писателят разпитва български емигранти, подрежда личните си спомени и разказите на свои близки в България. Там негов съгражданин, офицерът Ат. Иванов, допълнил спомените от Сопот на гениалния писател със свои наблюдения и преживелици. От тях Вазов се възползвал при описанието на представлението на Геновева.

КАК БЕ НАП

ИВАН ВАЗОВ: „КНИГАТА МИ ОБИКОЛИ

Все при писането на романа случайно му попада едно списание, издавано в Русе. От него взема народните песни за главата "Седянка".

Изминалото време е не повече от едно десетилетие и не е затамнило тези герои. Интересува се най-вече от обикновените хора, които в краткото време за подготовка на въстанието се преобразяват в истински борци.

С мислите си големият патриот се пренася изцяло в родината и сяда да пише. Започват часове, дни и нощи на необичаен душевен подем. Стефан Бобчев, също емигрант, пише:

"Вазов се вестяваше рядко на моите емигрантски четвъртъци. Той живееше някъде отстранен, уединен, беше си създал един крайно тесен, интимен кръг от руски познайници, писатели, публицисти. Той четеше много и пишеше много. Какво пишеше Вазов - знаеха малцина. После се разбра, че пише роман на българския живот от времето на движенията по Освободителната война".

За онова време по-късно

та литература, пише, публикува и разполага със средства, "колкото да не гладува".

Така, докато пристига дългоочакваната вест, че може за се завърне в майка България, която толкова много обича.

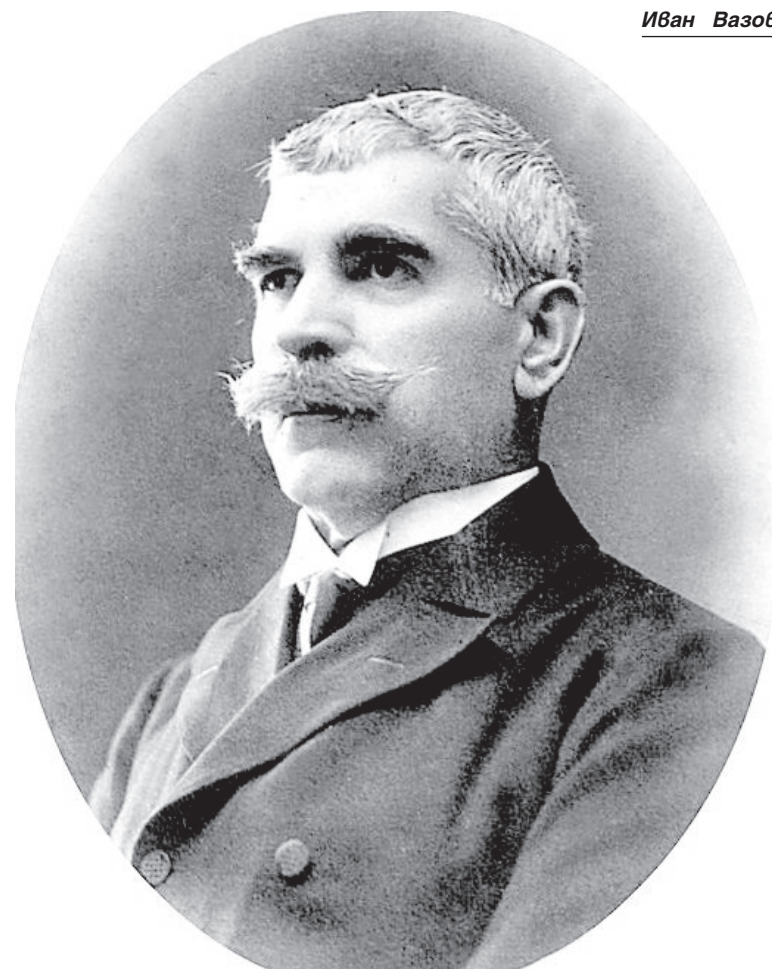
След доста години Вазов ще запише:

"Дълго с любов бях работил над тоя труд в Одеса. Той ме държеше чрез скъпите спомени, що будеше в душата ми, в постоянна връзка с изгубеното отечество, той ми беше едничката утеха в горчивините на скитния ми изгнанишки живот".

Жадуваният ден настъпва. Вазов получава писмо от майка си. Когато тя запитала Стамболов може ли поетът да се върне, изненадан той възкликнал: "Че кой го е гонил!" и я уверил, че може да се завърне, да разчита на неговата защита, и че никои няма да го закача. Записките по романа пренася през Цариград с помощта на руската дипломатическа поща.

На 9 март 1889 г., след две години и седем месеца изгнание в Русия, прочутият писател

Иван Вазов

Иван Вазов ще запише:

"Аз забравих мъките на изгнанието. Аз бях честит, къпейки се във вълните на скъпите и незабавими спомени; те ме въодушевяха, те ми даваха нов полет и нова радост на музата ми..."

Той създава първата част на тази забележителна епопея за непродължително време. Междувременно пише разкази, стихотворения, поддържа преписка с приятели и почитатели, превежда. И не само това.

От Одеса Вазов пътува из необятната руска земя. Отива в Москва, където е две-три седмици. В Петербург пребивава цяла зима. След това прескача и до Цариград, няколко дни гостува в Киев и отново е в Одеса, където престоява най-много. Чете усилено и попълва много познанията си по руска-

се завръща благополучно в София. Романът остава недовършен...

Новата жп гара радва очите му. Мякват се няколко нови високи сгради. Но столицата му се вижда неприветлива, улиците кални, Витоша навъсена и строга. Натъква се и на фамилни неуредици. Семейството, нарочено заради русофилските си убеждения, е в оскъдица, самият той е без средства, а и едното око го измъчва. Майка му, неуморната баба Съба, е наела тясна квартира в полусрутена сграда на "Витошка". Напрегната е политическата атмосфера в страната.

Зареждат се няколко срещи. Най-напред се представя на министър-председателя Стефан Стамболов, който тогава бил трудно достъпен. Следват дружеско здрависване,

Единственият комикс по романа е френски и излиза през 60-те години на миналия век

Автоматик или роботизирана кутия? Плюсове и минуси

От края на 80-е години на миналия век инженерите от цял свят се стремят да намалят разликите между автоматичната и механичната предавателна кутия. Един от сериозните и важни резултати на тази развойна дейност е роботизираната механична предавателна кутия, която днес можем да открием в автомобилите на всички водещи автопроизводители. Интересно е да видим какви преимущества и недостатъци има тази кутия в сравнение с класическия автоматик.

Основното в конструкцията на роботизираната кутия е това, че по принцип е механична кутия, но при нея отсъства педалът на съединителя. За неговата работа отговаря електрозадвигване, наречено актиuator.

За разлика от автоматичната кутия, в която има хидротрансформатор, конструкцията на роботизираната "механика" е значително по-проста, а следователно и по-евтино е производството ѝ. Последното определено спомогна много за бързата поява на роботизираните кутии, дори и при не особено скъпите модели.

Първоначалното навлизане на тези кутии на пазара не премина без проблеми – повечето от тях, особено при по-динамично каране, не осигуряваха достатъчно плавно превключване на предавките, дразнейки водачите с придръпвания и забавяне при смяната на предавките. Не беше постигната и висока

надеждност.

За да се подобри плавноста им на работа от Volkswagen внедриха на свои модели в средата на 2000-а година т.нар. преселективен робот с два съединителя - DSG. В тази кутия четните и нечетните предавки са разположени на отделни валове, всеки от които със свой съединител.

Новият вариант, макар и по-скъп за производство, предлагаше по-бърза работа от първите варианти на роботизираните кутии и дори осигуряваше по-висока динамичност при ускоряване, отколкото при работата с механична предавателна кутия. Всич-

ки водещи автопроизводители последваха примера на немския автопроизводител №1 и предложиха подобни кутии, където собствено производство, където поръчани при водещите им производители като известната ZF. И тук имаше първоначално проблеми с надеждността на работа, но в сравнение с предишните роботизирани кутии плавноста на работа и скоростта на превключване нарасна значително.

Потвърждение на това превъзходство е фактът, че вече масово марките се отказва от стария тип роботизирани кутии на базата на класическа механична кутия и тази трансмисия си отива в историята.

Освен по бързина на работа съвременните роботизирани кутии превъзхождат първите по икономичност - те предлагат разход на гориво на нивото на класическа механична кутия.

На пръв поглед с възхода на DSG кутиите бъдещето на класическите автоматици с хидротрансформатор на

въртящия момент изглеждаше предрешено. Но "старата гвардия" при автоматиците не бърза да се предава.

Развитието на класическата автоматична кутия не тъпче на едно място, повечето от съвременните класически автоматици имат вместо старите 3 и 4 предавки вече по шест предавки като минимум и предлагат "ръчна" смяна на скоростите. И още повече - производителите

тията на Bugatti Veyron, понасяща мощността му от над 1000 к.с., но това са по-скоро изключения и уникати, струващи невероятни пари, пък и собственикът на подобен автомобил явно не се стряска много за дължината на живота на кутията.

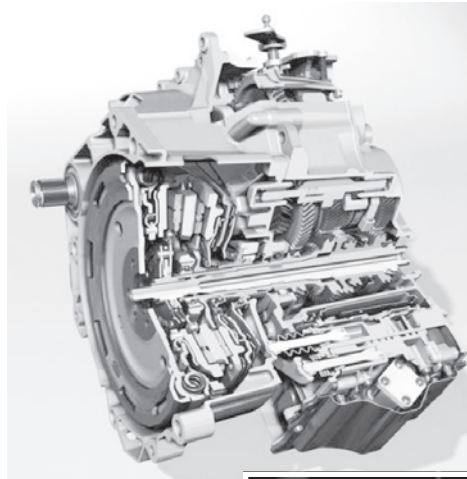
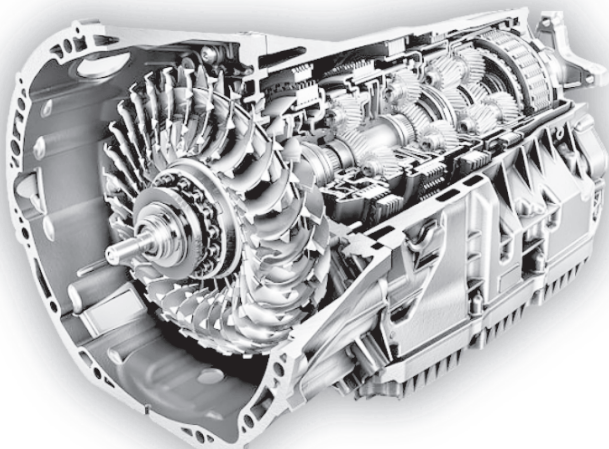
С роботизирани кутии не се оборудват и истинските всъеходи, защото тежката оф-роуд обстановка, продължителните пробуксования и придръпвания заради рязката промяна на сцеплението на четирите колела с пътя се отразява негативно на срока на работата им. Подобни условия на работа не са препоръчителни и за класическите автоматици.

И така роботизирана кутия или автоматик? Разликата между двете с всяка година намалява. Ако роботизираните кутии

активно увеличават броя на предавките в класическия автоматик за постигане на по-висока икономичност. При скъпите автомобили вече се срещат осем и деветстепенни автоматици, а някои марки като Ford например размахват предложения и за 10-степенен автоматик.

По-голямата част от роботизираните кутии имат лимит на предавания въртящ момент и не пасват за работа с мощните двигатели. Има разработки, които позволяват и по-високи мощности като ку-

запазват темповете си на развитие и усъвършенстване, ако нарасне надеждността им и издръжливостта на работа и при тежки условия, то класическите автоматици ще трябва сериозно да отстъпят от позициите си.

СТАРИТЕ ГУМИ - ВСЕ ПО-ГОЛЯМ ПРОБЛЕМ ЗА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Знаете ли в България годишно колко износени автомобилни гуми се изхвърлят? На тегло десетки хиляди тонове. И повечето от тях отиват на бунищата, където всяка гума ще продължи да гние повече от век, изпускатйки в атмосферата отрови...

Но първо – от какво се прави една автомобилна гума?

В производството ѝ се влагат около 200 компонента сред които: 19% натурален каучук; 39% синтетичен каучук (бутадиен, стирол); 4% синтетични полимерни влакна за армиране (найлонови и арамидни влакна, вискоза, кремниев двуокис и др.); 12% високовъглеродна стомана; 26% различни пълнители (сажди, силикагел и други).

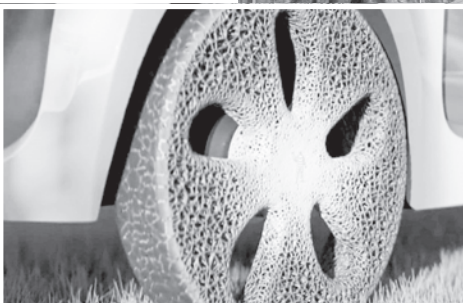
След изтъркването на протектора част от старите гуми - 26%, отива за използване като пълнители за пътни покрития; 11% се изхвърлят на бунищата, където за разлагането им е нужен век; 7% се използват в строителството като бариери, стълби, подпорки, уличен декор и друго; 7% се преработва в синтетичен материал за покритието на спортни и детски площадки, а цели 49% се изгарят като гориво за отопление.

Отделяната относителна топлина при изгарянето на стара гума е по-висока от тази на въглищата. Проблемът, който всички ние усещаме

през зимата, особено край ромските квартали е мръсното им изгаряне, а никой от мургавите братя не се и замисля за почистващи съоръжения на дима. Там, където такива гуми се изгарят правилно, се налагат сериозни инвестиции за пречистването на изгорелите газове.

Решението на въпроса се нарича екологични автомобилни гуми. Отчитайки проблема и пазейки се от атаки на еколозите, големите производители на гуми влагат милиони в изобретяването или намирането на биоразлагаеми материали, от които би могло да се създават екологични автогуми.

Michelin например от няколко години насам инвестира годишно по около \$800 милиона в търсене и изучаване на подобни компоненти и организира конференции с името Movin'On, където се обсъждат и последните иновации в областта. Миналата година инженерите на компанията демонстрираха ново изобретение – гума, направена

на 80% от екологични материали като дървесни влакна, слама и цвекло.

Други производители като Pirelli, Michelin, Goodyear и Continental влязоха във важни партньорски отношения с биотехнологични компании, съсредоточаващи се върху областта на зелената химия.

Goodyear работи отделно върху замаяната на някои от суровините с

извлек от соя. Yokohama използва портокалово масло, а Continental AG изследва възможността за използване в производството на гуми на суровина от обикновено глухарче и вместо сажди кремниева киселина.

Така че пред човечеството има надежда за решаване на проблема – вероятно през следващите години в производството на автомобилните гуми, ако не изцяло, то поне в по-голямата част ще се влагат биоразлагаеми материали.

Здравият сън е най-добрата диета

Обезпокоеният от недоспиването мозък „търси“ прости въглехидрати за своето хранене

Известно е, че недоспиването влияе отрицателно на хормоналния баланс в организма. Този извод е потвърден и от ново изследване на екип учени под ръководството на Ив ван Коутър (Eve Van Cauter), професор по медицина в университета на Чикаго.

Редовното намаляване на часовете за сън се отразява на съотношението на лептина и грелина в организма. Първият от тези хормони „казва“ на организма, че мозъкът не се нуждае от по-голямо количество храна, а вторият – засилва чувството за глад.

Доброволците, участвали в проведения експеримент, са спали само 4 часа в продължение на 2 нощи. Нивото на лептин при тях се намалило с 18%, а нивото на грелин се е увеличило с 28%. През деня участниците са предпочитали сладка храна и продукти, богати на скорбяла, зеленчуци, плодове и млечни продукти.

Според екипа учени обезпокоеният от недостига на сън мозък „търси“

прости въглехидрати за своето хранене - захарни и тестени изделия, сладолед, сладкиши, бонбони.

Предишни изследвания показаха, че по правило хората, които спят по-малко, тежат повече. Учените не изключват това да се дължи на промените в хранителните пристрастия и на склонността към преяждане, които могат да се явят следствие на недоспиването, съобщава BBC.

Всеки индивид се нуждае от различно количество сън, но учените стигнаха до консенсус, че 7-9-часовият сън е най-добър за повечето възрастни, казва ръководителката на друго изследване Лора Харди от университета на Лийдс в Англия. Учените проследили здравословното състояние на над 1600 възрастни във Великобритания. Обиколката на талията на онези, които спели по-малко от 6 часа нощем, била с над 2,5 см по-голяма от тази на участниците, които спели 9 часа нощем.

ЛЕКАРСТВА, КОИТО НЯМА ДА СЕ ПРОДАВАТ

Във връзка с постъпили в ИАЛ уведомления от притежатели на разрешения за употреба (ПРУ) продажбата на следните лекарства ще бъде преустановена в България.

1 - Cordibenz plus 20 mg/25 mg film - coated tablets x 30.

Активно вещество: Benazepril, Hydrochlorthiazide

ПРУ: Actavis Group PTC

Дата на преустановяване: 1.09.2018 г.

Лекарството е за есенциална хипертония, когато е показано лечение с комбиниран продукт.

2 - Konakion MM 10 mg/ml solution for injection - 1 ml x 5

Активно вещество: Phytomenadione

ПРУ: Roche Bulgaria EOOD

Дата на преустановяване: август 2019 г.

Препаратът е показан като антидот на антикоагуланти от кумаринов тип за лечение на кръвоизлив или риск от кръвоизлив в резултат на тежка „хипотромбинемия“ (недостиг на кръвосъсирващи фактори II, VII, IX и X) с различна етиология, включително предозиране на антикоагуланти от кумаринов тип, тяхното комбиниране с фенилбутазон и други форми на хиповитаминоза.

3 - Cymevene 500 mg powder for concentrate for solution for infusion x 1

Активно вещество: Ganciclovir

ПРУ: Roche Bulgaria EOOD

Дата на преустановяване: август 2019 г.

Препаратът е показан при възрастни и при юноши над 12 г. лечение на цитомегаловирусно (CMV) заболяване при имунокомпроментирани пациенти; профилактика на CMV заболяване при пациенти с лекарство-индуцирана имunosupresия (напр. след органна трансплантация или химиотерапия при онкологично заболяване).

4 - Flutasin 250 mg tablets x 30

Активно вещество: Flutamide

ПРУ: Actavis EAD

Дата на преустановяване: 10.2019 г.

Прилага се за лечение на напреднал карцином на простата, при който е показано потискане на ефектите на тестостерона.

5 - Glucopress tablets 5 mg x 30

Активно вещество: Glipizide

ПРУ: Actavis EAD

Дата на преустановяване: 1.01.2019 г.

Прилага се като допълнение към диетата при пациенти с диабет тип 2, при които подходящата диета, приложена самостоятелно, не е дала резултат.

6 - Papaverin Actavis 50 mg tablets x 40

Активно вещество: Papaverine

ПРУ: Actavis EAD

Дата на преустановяване: 1.03.2019 г.

Прилага се за симптоматично лечение на спазми на гладката мускулатура (стомашно-чревни, жлъчни, бъбречни и уретерални колики).

ИНСУЛТИТЕ ПРИ МЪЖЕТЕ ДО 35 Г. СЕ УВЕЛИЧАВАТ?

През второто тримесечие на т.г. хоспитализираните с инсулт мъжете до 35 г. са 40, докато през първите три месеца на годината са 28. Това сочат данните на Националния център за обществено здраве и анализи. Тенденцията при жените в същата възрастова група е обратната - от 27 през първите 3 месеца, падат на 20 през второто тримесечие. За шестте месеца на годината от претите в болница мъже до 35 г. с инсулт са починали общо 6, а сред жените - 4.

Като цяло обаче регистрираните хоспитализирани случаи на инсулт през второто тримесечие са 13 484, което е с 1180 по-малко от първите три месеца на годината.

“Инсултът е пандемия. Основният проблем е, че хората между 20 и 64 г. ще получават все по-често инсулт, което означава, че е застрашена работещата част от населението”, коментира президентът на Европейската организация за инсулти (ESO) проф. Валерия Касо, която в началото на т.г. бе специален гост на проведената у нас Втората национална среща на невролозите.

Според европейско изследване, инсултите на Стария континент ще се увеличат с 1/3 до 2035 г. заради застаряващото население.

Въпреки напредъка на медицината и въпреки че у нас се правят всички процедури за лечение на инсулт, които са известни в момента в Европа, въпреки че и в България се прилага успешно тромбектомията (съвременен метод за механично отстраняване на съсирека/тромба, запушил кръвоносния), данни от 2017 г. показват, че българските пациенти имат много по-малки шансове да оцелеят, отколкото австрийските, германските или френските. Например през 2015 г. в Германия са починали от исхемичен инсулт 38 на 100 хил. души население, а у нас - 154. Това показва, че смъртността е над 4 пъти по-висока. У нас се прилага и венозната тромболиза (съвременен метод за лечение на исхемичен инсулт, при който се вкарва вещество, което по химически път разгражда тромба). И този метод е приложен на много малко хора - около 1% от пациентите с исхемичен инсулт.

Народна медицина

Лятото още не е отминало и комарите още хапят, а слънцето е достатъчно силно, за да изгорите на плажа и в планината. И, разбира се, не е задължително да ползвате лекарствени препарати. Билките са за това.

При изгаряне добре е да се ползват невен или великденче. От древността невенът се ползва при трудно заздравяващи рани, действа срещу бактерии, особено стрептококи и стафилококи, както и при гнойни рани и леки изгаряния. Бере се през юли, август и септември в хубави слънчеви дни след роса. За спешни случаи може да се ползва сокът от невен. Може и 4 с.л. сухи цветове да се попарят в 2 чаши вода и с настойката да се на-

Билки при изгаряния и наранявания

правят промивки или компреси.

Смрадликата също е добре известен лек при рани, особено гнойни и трудно заздравяващи, тъй като има антибактериален ефект. От хилядолетия с нея се лекуват ухапвания от хищници, а жабуренето с отвара от смрадлика

помага при нагноели венци. С отвара от листата на смрадликата, приготвена като в 1 л завряла вода, се слагат 100 г листа и се оставят на слаб огън за 10 мин. и после се прецежда, може да се направят компреси или промивки на нараненото място.

Някои препоръчват смесването на етерични масла от канела, лимон и евкалипт, като от сместа да се капнат 20-25 капки с 2 с.л. олио или зехтин и се намаже тялото. Други предлагат да се сложи малко канела в гореща вода и да се постави в контейнер близо до всекидневната.

Съдържанието на материалите в „Здраве“ дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Тарган

**ВАЛЕРИ
ПЕТРОВ
1920 - 2014**

Surprise

От сума ти време виждам все един съм
не ми беше рожден ден, но си влизам отвън,
и сякаш сме в САЩ.
Виждам хола пълна
от роднини, приятели, познати и близки,
весел вик „Изненада!“ и усмивки, и уиски.
И това, че surprise-ите са във случая два,
проумявам едва
след въпроса им: - Хайде, бе, къде се забави!
Когато сред свирки, прегръдки и смях
се вирам в тях
и си спомням, че всички, на вид здрави и прави,
са отдавна покойници. При това посрещачи
и значи.

Бойко ще ни оправи

Симеон МИШЕВ

Мъдро ни води наш Бойко от
победа към победа!

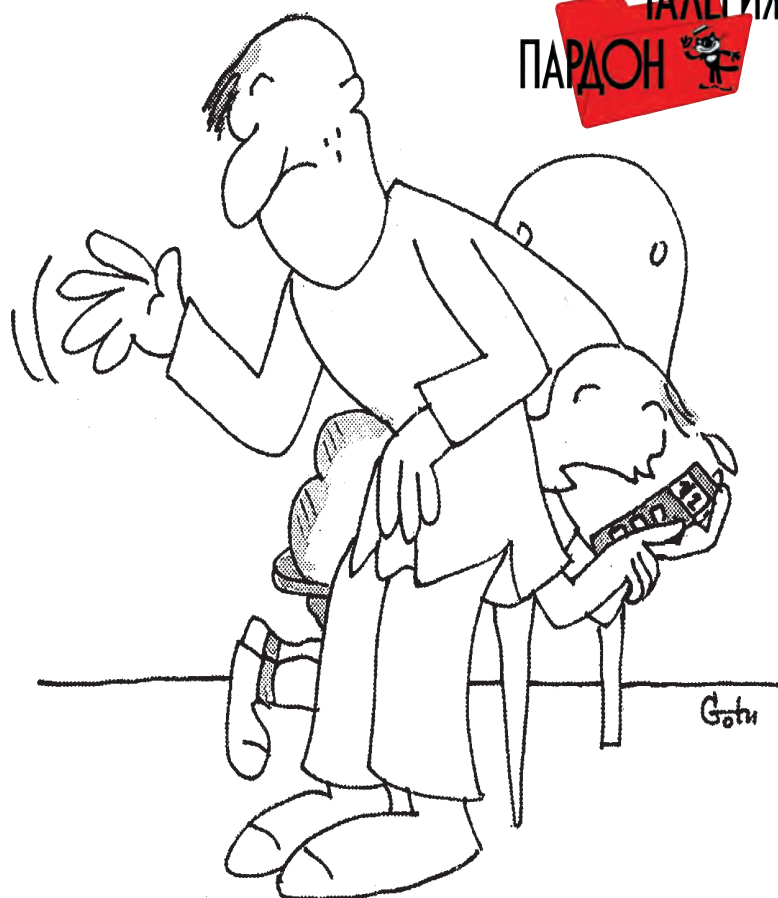
Например сложиха камери
на катаджийските патрулки и
катаджийците, то се знае, веднага
ще започнат да ги повреждат.
Проверете по всички български
митници и ще се удивите от
това колко от монтираните там
камери не работят. Развалят ги,
разбира се, митничарите. Колко
му е, дръпваш някаква жичка
или думваш един юмрук, където
трябва, и после си вършиш
митническата работа така, както
ти си знаеш... И сега кво - как
да се осигурят още камери,
които да следят работата на
поставените вече камери, а
след това и други камери, които
да наблюдават как вършат
работата си ново поставените
наблюдатели на наблюдателите.
Картината ще е приблизително
такава - тъкмо вече пхвхате
двойстарката в джоба на
левента, който ви е спрял, за
да провери имате ли пожарога-
сител, и, хоп, до вас изскърцват
със спирачките патрулката на
контрольорите на контрольори-
те, също съоръжена с надлеж-
но повредени камери, и се
налага и на тях да пуснете
двойстарка...

Единствено камери, разбира
се, ще са в състояние да
оправят печално известния
български съд, който е населен
предимно с тарикати, които за
петдесет хиляди евро ще ти
точат делото като стогодишната
война, докато го закрият по
давност! То се знае, баш
пожарникар-охранителят, дето
ни урежда живота от добро към
по-добро, няма как да не
въведе камерите навсякъде. До
всеки кмет - камера, край
всеки министър - камера, на
ревера на всеки депутат -

камера... Контролира! Записва
безмилостно! Брани ни от
корупцията! И всичко е под
ножа - това доктори, дето
кожата ще ти съдерат за една
операция, това учители, дето
здравето ще ти земат за част-
ните уроци на сина ти, това
чиновници, дето ще те мотаят с
години, докато не си платиш за
някакво там разрешение...
Безмилостно! Всички! И, разби-

ра се, страхотно ще дръпне
камеропроизводството. Навред
из отечеството ще задимят
комините на предприятия за
производство на камери. Ще
бъдат открити хиляди нови
работни места. България ще се
превърне в най-големия свето-
вен производител на камери.
Горе главите, братя, Бойко
ще ни оправи!
Празникът е занапред!

Жорж ТУДЖАРОВ

Мирслав БОЖКОВ

АФОРИЗМИ

Турхан РАСИЕВ

**ОТ ВЕКОВЕ АГОНИЯТА
ПРОДЪЛЖАВА: "ПРОСТ
НАРОД - СЛАБА ДЪРЖАВА"!**

**ДОКАТО ПРОСТАЦИТЕ
ВЛАСТВУВАТ - МЪДРИТЕ
ЩЕ ПОГЛАДУВАТ.**

**ПРОСТАКЪТ НЕ ОСВИРКВА
ВЛАСТТА, КОГАТО
Е С ПЪЛНА УСТА.**

АФОРИЗМИ

Неделник

НИЕ, ОРКЕСТЪРЪТ

Димитър БЕЖАНСКИ

Имам едни приятели музиканти, които не-
прекъснато ми се подиграват, че нямам нито слух,
нито глас, че не мога дори „Зайченцето бяло“ да
изпея вярно, даже какво ти „Зайченцето бяло“, га-
мата не мога да изпея.

Търпях, търпях години наред тези подигравки,
един ден обаче ми писна и както бяхме седнали в
„Старата къща“, им заявих:

- Бе, я си гледайте работата! Нямам съм бил
слух! Аз едно време свирех в училищния оркестър!
Всички музиканти край масата се опулиха.

- Ти?! Си свирил?! В оркестър?!
- Да! - отвърнах им. - Аз! Съм свирил! В ор-
кестър! В основното училище!

Разбира се, не ми повярваха, но когато им се
заклех, че говоря самата свята истина, взеха да
ме питат един през друг на какъв инструмент съм
свирил.

И аз им казах самата свята истина:

- Свирех на тъпан.

При този мой отговор всички мои приятели му-
зиканти чистосърдечно се разсмяха, само един от
тях замислено рече:

- Абе, то и тъпанът, нищо, че е тъпан, не е тол-
кова прост инструмент! При него, ако не друго, поне
чувство за ритъм се иска, а ти и това го нямаш!

И започна да барабани с пръсти по масата.

- Повтори го - рече - това, което изучава сега
по масата! Ако го повториш, ще повярвам, че си
свирил в училищния оркестър, пък макар и на тъпан!

Отговорих му, че няма да повтарям нищо, про-
сто ще направя едно уточнение. Аз наистина бях
част от училищния оркестър и моят инструмент на-
истина беше тъпанът. И участвах с него на всички
манifestации, паради и училищни празници. В ре-
петициите също участвах. Но тъпанът, понеже е
голям и тежък, се носи от двама души. И на единия
от двамата му е разрешено да го удря с големия
токам, на другия не му е разрешено. Той само
носи. Е, аз бях тоя, който само носеше...

Като чуа това уточнение, моите приятели музи-
канти отново чистосърдечно се разсмяха, казаха,
че да, вече ме приемат не само за техен приятел,
но и за техен колега и никога повече няма да ми
се подиграват, че нямам слух и не мога да изпея
вярно дори „Зайченцето бяло“. После най-големият
циция от тях ми поръча цяла бутилка водка.

Защо разказвам тази история?

Защото имам чувството, че в Европейския съюз
България изпълнява роля, подобна на тази, която
изпълнявах аз в училищния оркестър...

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

БЕЛГРАДСКИ ГРАФИТИ 2

А започна с опипване на пулса...

Ако ми дадеш 100 марки назаем,
ще ти бъда длъжен цял живот.

Направи нещо за отечеството - емигрирай!

Всичко е в пълен хаос, само престъпността е
организирана.

Отивам до Берлин да пиша графити -
а те срутили стената.

Няма да те забравя никога. Само си върви!

Мечти:
Време е вече да хакнат и брачния регистър, а след него кредитния...

Напомняне:
Любовта е до гроб. Татуировката е с няколко месеца по-дълга.

- Здравейте, от ДАНС ви звъним!
- Знаем!
- Откъде знаете?!?
- Ами звъните ми на изключен телефон.

Демографска криза:
Сто хиляди румънци излезли на протест срещу корупцията. Можеше и при нас така да е, но откъде да намерим толкова румънци.

Българска черноморска:
Сложих до ухото си раковина, за да чуя шума на морето. След петнадесет секунди оттам ми предложиха варена царевица...

Модерни времена:
Младеж към девойка:
- Вярваш ли, че сънищата се сбъдват?
- Да!
- Тогава се събличай!
- А къде са другите двама?

Знаете ли, че:
От днес Гражданската отговорност се предлага на талончета за търкане: който изгори, купува отново.

Исторически знания:
Гърците векове са били люлка на цивилизацията. Докато не открили дрямката.

Женската интуиция е страшно нещо. Вчера ми падна батерията на телефона, звъннах на жена си от телефона на свой приятел, да и кажа, че ще закъснея. А тя вдигна с думите:
- Кажи, ненаситни ми жребещо!
Та се чудя как ме усети, че съм аз!?

Съпруг се прибира доста късно от работа, умрял от глад, и се нахвърля веднага на яденето. Жена му седи сънena до него. Той се нахранва до насита, нежно прегръща жена си и пита:

- А ще дойде ли сега готвачката на този прекрасен специалитет с мен в спалнята?

- Не знам! Трябва да се обадя в китайския ресторант и да я попитам?

Вчера пътувах в метрото и една майка четеше книжка на момченцето си. Изтървах си спирката и още четири, докато разкобра какво се случва с таралежчето...

Развит капитализъм:
- Млада, здрава, а прошиш?! Работа за теб няма ли?!
- Ама... аз след работно време!

Полов живот:
Ако, докато правите секс на плажа, ви се довлече Валери Симеонов на проверка, значи още си ви бива.

Малки обяви:
- Пицария търси болен от паркинсон, за да рси кашкавал.

По време на вечеря във висшето общество на Поручик Ржевски му дошъл редът да говори за птиците.

- Е какво, може и за птиците! - казал той. - Ето например хипопотамът има ей такъв задник, а представете си, без нито едно перо.

Турист пита в селото:

- Дядо, имате ли някаква атракция за туристите?
- Имахме, ама се омъжи...

Открития стават всеки ден:
Жените трябва да носят рокли... Стига са носили само неприятности...

Знаете ли, че:
Всички начини за бързо забогатяване... са подробно описани в Наказателния кодекс...

В края на учебната година полицай иска бележника на сина си. Отваряйки го, вижда 20 кинта и възкликва:
- Ох, на тати отличника!

Бижутерия:
Жената е като необработен диамант. А дали от нея ще се получи бижу или диамантено свредло зависи от майстора!

Грък заема мястото си в самолета. След малко до него се настанява страхотна мадама и той се опитва да подхване разговор:
- Бизнес пътуване или ваканция?
- пита гръкът, разтреперан от мерак да я свали.

Няма такова друго животно, което да изпие толкова бира, като пържената цаца!

В чудния свят на семейните:
Жена ми се мъчи толкова време да ме научи на ред, но аз не, винаги си крия портфейла на различно място!

- Какво е по-лошо от мъж, който не се прибира навреме къщи?
- Мъж, който се прибира не навреме къщи...

Младо семейство се суети около своето бебче. Детето реве, та са къса. Младата жена пита съпруга си:
- Уф, какво да направя? Дали да не взема да му изпея нещо?
- Моля те, скъпа, опитай първо с добро!

- Госпожице, позволете ми да ви помогна.
- О не, благодаря. Чантата не е тежка.
- Аз не за чантата, пластичен хирург съм.

Водопроводчикът фен на Елвис:

- Конференция на нимфоманки в Чикаго! - изтърсва тя.
Мъжът преглъща от вълнение, невярвайки на късмета си, и пита отново:

- А какво е вашето участие на тази конференция?

- Аз съм лектор и използвам опита си, за да разбия някои популярни митове за секса.

- Какви например? - пита гръкът.

- Ами, един от тях е, че афроамериканците са най-надарени, докато истината е, че местните индианци имат най-големи мъжки атрибути. Друг мит е, че французите били най-добрите любовници, докато фактите показват, че това са гърците.

Всъщност, извинявайте, не би трябвало да обсъждам тази тема с Вас, та ние дори не се познаваме! - сепнала се изведнъж жената.

- Винету! - протяга ръка гръкът - Винету Караманлис!

- Ох, дебела съм
- Ее, стига де, зайче... красива си!
- Да си чул да казвам, че съм грозна?!

Зоология за всички:

Установено е, че Елвис Пресли е имал три двойника, два тройника и един преходник...

- Имате ли шапка за плуване?
- Не!

- А имате ли кънки?
- Не, господине... Ние продаваме алкохол!

- Тогава ми дайте бутилка уиски, но Господ ми е свидетел, че исках да спортувам!

- Скъпи, успокой се... Не съм се напивала, не съм се натискала с мъже, просто хапнахме, потанцувахме, подърдорихме... Какво те ядоса толкова?

- РОКЛЯТА ТИ КЪДЕ Е, МА!?

Статистиката показва, че 15% от жените пият лекарства против психически заболявания. Питам аз, защо останалите 85% не се лекуват?

Открития стават всеки ден:
Нищо не сгрява така душата на човек в това топло време, както студената бира!

- Написах сценарий за българско порно.

- Какъв е?
- Тя вика водопроводчик. Той казва, че макар да е неделя, ще дойде в сряда сутринта. В сряда следобед се обажда, че му е излязло нещо спешно, и отлага за петък. В петък тръгва, чупи му се колата, праща при нея приятел плочкаджия. Плочкаджията пристига в неделя!

- Докторе! - обръща се младеж към доктора, - Моля за ръката на вашата дъщеря.

- Не си и мечтайте за това - съдейки по вида ви, вие имате болни бърбери.

Огорчен, младежът се обърнал да си ходи.

- Изчакайте! Дължите ми десет лева за консултацията.

В църквата влиза млад простак, шамаросва свещеника и ехидно казва:

- Отче, нали е казано, че ако те ударят по едната буза, трябва да обърнеш и другата!

Свещеникът, бивш покаял се шампион по бокс, само с един тупаник изстрелва простака в отсрещния ъгъл и отговаря:

- Казано е също, че с каквато мярка мерите, с такава ще ви отмерят! Изплашените богомолци се питат:
- Ама какво става?
Клисарят обяснява:
- Ааа, Евангелието тълкуват...

Виц, за който шефовете на вестника ще направят строга забележка на редактора на страницата:

Седи си Манго на тротоара, прелиства учебник по физика и си нагрива оная работа с бензинова лампа. Минава един познат и го пита:

- Абе, какво правиш?
- Бе брат ми, тука в тая книжка пише, че при нагриване веществата се разширяват, а при изстудяване се свиват.

- Така е, ти не знаеше ли? А къде е жена ти?
- В хладилника...

Разговарят политици:
- Колега, с тази наша икономика въобще не виждам светлина в края на тунела.

- Това е нищо, аз тунела не виждам!

Ромското включване:
- Асане, кво правите тука, бе?
- Отвиваме гайките от релсите!
- И защо?
- Ша ги връщаме за старо желязо!
- Че колко тежат тия гайки, бе?
- Те много не тежат, ама локомотива с вагоните тежи!

- Каква е разликата между теолога и геолога?
- От небето до земята.

Баща към сина си:
- Край на забавленията, от утре започваш работа! На какво прилича това, да разчитаме само на майка ти да ни издържа, да проявим малко съвест!

В чудния свят на младите семейства:

- Мили, подай ми бебето!
- Чакай, нека да заплаче.
- Защо да чакам да заплаче?
- Не мога да го намеря!

- Докторе, като изпия бутилка рация, започвам да виждам мишки.

- Спри да пиеш!
- А не е ли по-добре да си взема котка?

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ПЕТАК 24 АВГУСТ 2018, БРОЙ 164

ДУМА

От редактора

Изборът

Боян БОЙЧЕВ

Моят коментар днес ще е малко нетрадиционен. Предлагам ви обаче първо да прочетете това стихотворение.

Аз съм част от изгубеното поколение
и отказвам да вярвам, че
аз мога да променя този свят.
Разбирам, че това ще ви шокира, но
"щастие" е вече вътре в теб"
- това всъщност е лъжа.

Парите ще ме направят щастлив
и на 30 години ще разкажа на моя син, че
той - не е най-важното нещо в моя живот.

Босът ми ще знае, че
моите принципи са:
работата
е по-важно нещо от
семейството.

Чуйте:
От много отдавна
хората живеят на семейства,
но сега...

Обществото никога няма да бъде такова,
каквото преди.

Експертите ми казват, че
след 30 години ще празнувам десет години
от развода си.

Аз не вярвам, че
ще живея в страна, която сам ще създам
в бъдещето.

Унищожаването на природата ще е норма.
Никой не вярва, че
ние ще запазим нашата прекрасна планета
и, разбира се,

моето поколение е вече изгубено.
Глукаво е да се смята, че
има надежда.

А сега прочетете стихотворението наобратно,
отдолу нагоре...

Авторът Джонатан Рид не е известно име. Стихотворението се споделя по интернет. То има две заглавия: "Изгубеното поколение" или "Има надежда".

Зависи какво избираш. Понякога има надежда, стига да имаш смелостта да погледнеш на нещата от друга гледна точка. А не да се носиш по течението и да приемаш, че този живот, който ти предлагат, е без алтернатива.

Алтернатива има. Но трябва да избереш дали да бъдеш част от изгубеното/изгубените поколения, част от статуквото или да се опиташ да промениш света.

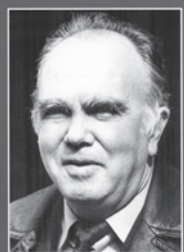
КНИГАТА

Мигове с Евтим Евтимов

Такова е заглавието на новата книга на Продрум Димов, която издателство "Българска книжница" пусна на пазара. Това не е книга с художествени обобщения за творчеството на Евтим Евтимов, нито многостранна биография, а сърдечен разказ за срещите на автора с поета, който обаче щрих по щрих изграждат неговия образ.

И покрай тези срещи изникват образите и на редица други изтъкнати български творци. Така Продрум Димов успява да нарисова правдива картина на съвременния ни литературен живот.

ПРОДРУМ ДИМОВ

МИГОВЕ
С
ЕВТИМ ЕВТИМОВ

ТЕАТЪР

„Сцена на кръстопът“ пуска билети и онлайн

За първа година любимият форум на пловдивчани ще предлага билети за представления в програмата през онлайн платформата www.tickets.dtp.bg. С интересна информация за спектаклите от 22-ото издание на фестивала е пълен обновеният сайт <http://scenatepe.com/>. Феновете ще могат да научават детайли от програмата и на фейсбук страницата на "Сцената".

Съвсем скоро - на 1 септември от 10 ч., ще отворят и фестивалните каси в Драматичния театър и Куфарчето в мол "Пловдив".

И тази година "Сцена на кръстопът" ще предложи разнообразна програма с най-добрите театрални представления на трупите от цяла България. Откриването е на 11 септември от 19 ч. в Драматичния театър със

спектакля "Ромео и Жулиета" на балет "Арабеск". Общо 18 представления ще гостуват под тепетата. Сред тях са "Танцът Делхи" на Георги Стоев, "Лисичета" на Бина Харалампиева, "Пияните" и "Чамкория" на Явор Гърдев.

Финалът ще е подobaващ - с пловдивската премиера на книгата и филма "Романът на моя живот" на "бащата" на фестивала проф. Стефан Данаилов. Събитието е по повод 75-годишнината на известния актьор.

ИЗЛОЖБА

В столичната галерия "Академия" в Националната художествена академия е подредена изложбата "Познати - непознати, известни

Творби на Климт и Вешин в галерия „Академия“

- неизвестни". Експозицията представлява своеобразно пътуване във времето от Освобождението до втората половина на XX в. Показани са произведения на 60 известни художници, както и на по-малко познати автори. Сред добре познатите имена изтъкват Владимир Димитров-Майстора, представен с портрет на неговите племенници, и Васил Стоилов с ранен пейзаж и етюди към знакови произведения. Цанко Лавренов с автопортрет, Александър Мутафов с ранен морски пейзаж...

Сред чужденците, работили в България, са Иван

Мървичка и Ярослав Вешин. От него и от известния представител на Виенския сецесион Густав Климт в изложбата са включени рисунки на голи тела, а от Мървичка, етюд на Грънчар.

Сред портретите впечатлява изключителният "Портрет на млада жена" от Борис Митов. Жанрът голо тяло в границите от 80-те г. на XIX в. до първата половина на XX в. е представен не само с творби от Вешин и Климт. Между произведенията е госта популярна композиция на Илия Петров и рядка за творчеството на Васил Захариев творба, изпълнена в акварел.

ФОРУМ

За 24-ти път на брега на Черно море ще се съберат любители и професионални фотографи за поредното издание на "Фотоваканция". В дните между 3 и 9 септември в курорта Камчия ще се проведат множество изложби, лекции, дебати, презентации и демонстрации, уъркшопове, конкурси. Срещата с топ фотографии, най-добрата техника и множеството творчески предизвикателства превръщат "Фотоваканция 2018" в едно от най-чаканите събития. Тази година участниците ще имат възможността да работят с едни от най-изтъкнатите фотографии у нас. Поканата на организаторите са приели Александър Новоселски, който ще изнесе лекция за тънкостите на комерсиалната фотография, Енчо Найденов и Яна Пенева ще провокират с лекции и фотосесии на тема портретна фотография, а концептуалната фотография ще разнищи един от корифеите в този жанр Любомир Сергеев.

Любителите на въздушната и пейзажната фотография ще имат възможността да работят с Явор Мичев. В последния ден акцент ще бъдат "Пейзажи на плажа" с отличения в конкурса "Sony World Photography Award" Веселин Атанасов.

Участниците ще работят в професионално студио, ще могат да тестват съвременна техника, ще разполагат с модели, които ще се включват в творческите им задачи. В програмата са още много дискусии, изложби, творчески работилници.

Белетристика

Чавдар Добрев на 85

Два къси разказа

Просто тъй, до Болград | Хляб или свинец

До Болград, знаменитата столица на бесарабските българи, пътувах с раздрънкан автобус, той подскочаше по неравното шосе, фаровете му мъчно пробиваха среднощния мрак, ползеше опипом, знаеше си посоката, понякога поспираше, почиваше си, поемаше въздух, за да набере силици, а после, като че забравил умората, продължаваше кавалерийския си карьер. До мене седяха две рускини пенсионерки, много културни и много разговорливи, те ме убеждаваха как са изоставени от онези "сволочи" (цитираха имената на Горбачов и Елцин), как ще има молдовски геноцид над руснаците, които вече емигрират в Русия, как забивжат на младите, че могат да си го позволят, съжаляваха за империята, после я проклинаха, доказваха, че те, колонистите, са душата на Русия, нейният талант и могъщество, че всяко зло е за добро, по такъв начин ще влеят свежа кръв на омаломощената от предателства родина.

Пред мен седеше млада жена с леко посребрени коси, с очи, които имаха гълбочини и вировете - зелени и сини. Подготвяла се сякаш цял живот да пътува, тя се появи внезапно, замени няколко думи с руснаците до нея, каза, че е културолог, което в устата ѝ звучеше непривично, тъй като тази порода жени културолози отлично познавам като напористи и безочливо амбициозни. А тя беше тиха като музика и смешно безпомощна като таратайката, която ни люлееше, само вметна, че е гагаузка, и това прозвуча в ушите ми по-близо от българка, усетих, че е "наш човек", че кръвта ѝ е българска, стана ми мило, че пътуването към столицата на бесарабските българи преминава през топлата на такива очи, в които синьото гобива гълбоката светлина.

Когато в тъмното стигнахме някакви сгради, тя махна с ръка, извика на шофьора да спре, посочи с показалеца си университета на гагаузите, своето общежитие, имала късмет, добре че автобусът е закъснял, понеже едва в шест сутринта отварят общежитието и тя ще може да се прибере по живо, по здраво. А иначе някаква тъга, смесица от очарование и безнадеждност излъчваше поведението ѝ. Като останах сам, с останалите, продължих да изпитвам жалост от раздялата и с неврастеничен почерк, в ритъм с движението на автомобила, написах за себе си:

*Просто тъй те погледнах в сърцето,
и изтръпнах, че търсена от мен си била...*

Получи се едно няма нищо, но моят приятел, поетът Иван Методиев, би ли го определил като модификация на хайку?

Независимо от материалните притеснения и военната оскъдица, купонната система, политическите преследвания и терора, Стралджа лека-полека придобиваше вид на град. Самочувствието на стралджанци се повиши и заради пристигането на Бургаския театър, евакуиран в селото. Друго си е да виждаш по улиците великолепно изглеждащи артисти от старата театрална школа, да им се възхищаваш как играят на местна сцена. За обновяването на Стралджа свидетелстваха и няколко административни и търговски "обекти", книжарницата и училищата, специализираните магазини за платове, обувки, храни и пр.

Но връх на модернизма, който селото така и не можа да преглътне, беше изложбата с голи женски тела на живописеца Панайот Панайотов.

Селяните масово се възмущаваха до каква поквара е стигнал техният земляк-художник, приbral се в Стралджа след англо-американските бомбардировки в София, и му обявиха всеобщ бойкот. Само от гъжг на вятър, оглеждайки се да не го видят, се запътваше към стаята с картините някой ученик в последните класове или случайно минаващ студент. Те виновно, или по младежки възхитено, се взираха в оставената на показ голота.

В случая с изложбата на Панайотов стралджанци като че ли сбъркаха. Пък и не предполагаха, че само след две-три години Панайот Панайотов ще го обявяват за еталон на социалистическия реализъм, ще рисува народни вождове и деца, крави и трактори, които орат чернозема, ще получи най-високите държавни награди.

В Стралджа имаше и аптека, твърде миниатюрна и невзрачна. Не допагаше дори и на най-консервативните жители. Затова беше посрещнато като чудо на модерната ни епоха откриването на втора аптека, и то в разгара на войната. Аптеката се разположи в солидно ремонтиран салон на главната улица, близо до циганската махала, обзаведена със скъпа мебел и непознати за клиентелата лекарства със зашеметяващи опаковки. Над всичко блестеше витрината. Огромна, тя се протягаше от земята до тавана на помещението, през нея се виждаха наредени едни до други лекарства и медицинска апаратура. Аптекарят не беше местен, изглеждаше суховат и саможив човек, който трудно общува с другите хора. А може би му липсваше търговски нюх... Накратко, алъш-веришът не му потръгна, аптеката гаснеше празна, не се всяваша посетители, което закономерно доведе до фалит.

Няма как аптекарят да не се е тревожил от случващото се, да не се е потил нощем, сякаш се за заемите и ипотеките, за залудо похарче-

ЧАВДАР ДОБРЕВ е роден на 21.08.1933 г. в Ямбол. Завършва висшето си образование в Будапещенския университет.

Дълги години работи в Института по изкуствознание при БАН, бил е главен драматург на Народния театър и на Сатиричния театър, директор на Българския културен център в Москва, първи зам. главен редактор на сп. "Съвременник". Професор, доктор, учен, публицист, общественик, преводач, автор на над 30 книги, между които "Реализмът на Вагнер", "Лирична драма", "Забранените плодове на познанието (Емилиян Станев)", "Всекидневният Леон Даниел", "Еретичният ерос", двутомникът "Ранено време", "Окосена болка", "Възхвала на разума" и др.

ните пари, не може и да не е кроил планове за изход от задънената улица. И понеже такъв изход явно не се е очертал, а психологическата криза и песимизмът направо го изяждат, една сутрин Стралджа осъмна с внушителен плакат, залепен на витрината: "Хляб или свинец!"

Пак добре, че не се стигна до фатални последици. Но аптекарят си събра багажа и напусна тихомълком селото, както беше пристигнал - съвсем незабелязано - за да оповести нова епоха в селската ни модернизация.

Думи за Чавдар Добрев

Боян АНГЕЛОВ

За проф. Чавдар Добрев не би могло да се пише безпристрастно. И не защото палитрата на неговите интелектуални търсения е оцветена с ярките багри, производни на червеното. Не защото той е личност разностранна и осенена от много дарования. Проф. Чавдар Добрев е интелектуалец в истинския смисъл на тази дума, защото с проникновените си изследвания на процесите в световната драматургия, изкуствознанието, литературната теория, естетиката, белетристиката, публицистиката и поезията показва тяхното разви-

тие в съвременния контекст на идеологически и глобалистични резистенции. Чавдар Добрев се е доказал през десетилетията като родолюбец, милеещ за съдбата на обикновените хора, и никога не се е примирявал с безумния грабеж, който обезкърви България и нейния народ през годините на прехода. Проф. Чавдар Добрев не се страхува да нарече с истинските им имена виновените за този икономически и морален крах. Като депутат от листата на БСП още в средата на деветдесетте години от миналия век разкри хищническата същност на сороосидните формации и стремежите им

да превърнат не само българската икономика, но и духовните постижения на Отечеството ни в безплодна пустош.

Друго несъмнено качество на проф. Чавдар Добрев е способността му да полемизира със своите опоненти мъдро, аргументирано, без злобни и неперемени нападки; да търси и намира положителното в изложенията на онези, с които влиза в диспут. Като унгарски възпитаник и творчески последовател на много от идеите на Дьорд Лукач (1885-1971) - един от най-известните философи на ХХ в., Ч. Добрев търси и намира философския фундамент на всяка естетическа или изкуствоведческа докт-

рина. В редица свои трудове анализира произведения на Шандор Петьофи, Ендре Ади, Атила Йожеф и много други унгарски писатели, станали достояние на българските читатели посредством преводи на Атанас Далчев, Нино Николов, Димо Боляров... Посветил е монографии и студии, в които достига до духовните послания на такива величия на българската словесност като Никола Вапцаров, Николай Хайтов, Антон Дончев, Йордан Радичков... С нескрита радост пише ласкателно за млади български писатели и поети, в чието творчество е открил наличието на обещаващо дарование.

И нека не забравяме, че Чавдар Добрев е поет с изграден стил и неговият лирически талант пресътворява пространствените и времеви парадигми чрез усложнени образи и метафори, които извайват неподозирани светове.

От висотата на неговата 85-годишна, пожелавам на проф. Чавдар Добрев да бъде все така непримирим към социалните несправедливости, все така мъдър в своите критически разсъждения, а поетичните му сетива да улавят диханията на вечната човешка душа. Желяз неговият борбен дух и любовта му да бъдат щедри към таланта и озвездени от дарбата на непримиримостта.

В свещения храм на българското слово

Стихотворения, изпълнени с преклонение и възторг пред живота, имат гаранция за дълговечност в сърцата на читателите

Георги Н. НИКОЛОВ

“Отгласи 2” е нарекъл своята книга от поредицата по повод 80-та си годишнина поетът Петър Андасаров, изд. “Захарий Стоянов”, С. 2018 г. По страниците си тя съхранява литературна критика, този път адресирана до творчеството на автора от 60-те години на миналия век и до наши дни. Сборникът е изграден от отзиви и рецензии, литературни портрети, събития, слова и поздравителни адреси. Така замислен, той сам по себе си много сполучливо илюстрира духовното и литературното израстване на Андасаров във времето като поет, художествен документалист и романист, а знаем, че той е още задълбочен есеист и журналист. Не ще бъде пресилено, ако определя моя приятел Петър като явление в съвременната българска литература. Защото яркото му, многоотранно дарование ясно чувства пулса на съвремието. Отличава се с отзивчивост към стремленията, тегобите, копнежите и възжеланията на хората от различни възрасти. Непримирум е към негативните явления на делника и е убеден, че очакващото ни бъдеще ще бъде по-мъдро и хармонично. Впрочем, да създаваш литературна критика за човек, когото обичаш и уважаваш, е дело радостно и благородно, но нелеко. Защото, за да откриеш всяка една

творба е потребно гистанциране от личните чувства. Вълбено проникване в смисъла на съдържанието и в посланията - скрити и явни. Искам да напомня, че е погрешно схващането за ролята на критиката като процес за отричане на написаното, търсене единствено на пропуски и неясни пасажки, неизградени интелектуални мостове между писател и читател и пр. Нейната основна цел всъщност много често е да открие достойнствата на разглежданото произведение. Да ни убеди с какви положителни достижения ще привлече вниманието ни и с какво си заслужава да бъде то запомнено и разгърнато отново. “Отгласи 2” е именно такава книга и напълно оправдава появата си. Прави впечатление уважението, с което говорят за Петър Андасаров такива творци като Любомир Левчев, Евтим Евтимов, Матей Шопкин, Николай Петев, Благовеста Касабова, Стефан Влахов-Мицов, Бранко Цветковски, маг. Разме Кумбароски, проф. г-р Бранко Ристич, акад. Гане Тодоровски... “На многая лета!” му пожелава в поздравителния си адрес президентът Георги Първанов, а настоящият президент Румен Радев определя излизането от печат поредица като празнично събитие за многобройните почитатели на твореца. “Неговият талант - споделя Боян Ангелов, председател на СБП - еднакво добре се проявява и в поезията, която е неговата същност и съдба, и в публицистиката и журналистиката, и в литературно-критическия анализ на различни произведения - стихосбирки, романи, сборници с разкази, повести и новели, публицистични творби, и в белетристиката. Той успява да разчупи границата между поезия и белетристика и затова именно

и неговите творби, написани в проза, живеят със слънчевото озарение на лириката”. А Людмила Григорова отбелязва: “Петър Андасаров е “общителен” поет, поезията му е изповедна. Той е така устроен, че има нужда да сподели това, което го вълнува, с приятеля, с другаря, със съседа, с човека до себе си. Или да хвърли направо обвинението в лицето на врага си - открито. Не обича недоволствата, недоизказаните гуми, задкулисните игри - и с това ни е симпатичен. С честната си позиция. Със своите ревностно защитавани пристрастия. Той е поет на крайностите, на полюсите на настроения - човек, който умее силно да люби и мрази.” И сирийският писател Джихад Салех: “След като прочетох стиховете на Петър Андасаров, красотата се яви пред мен с оня необходим чар на гумите, откъснали се от сърцето на поета, окрили от покоя на зелените долини и пясъчните баури, искрящи в очите на приближаващата се жена и заплетени в косите на отиващата си любима, потопени в мъката от раздялата с нея и спомена за любовта; пърхащи в летежа на лястовиците и в шепота на жита и дърветата, в стъпките на селяните към оран, посеви и жътва. Поетът говори със страст за красотата, стреми се да я открие навсякъде под българското небе, във всички сезони. Петър Андасаров открива красотата и у твореца строител, у твореца на нова България, търси и се влюбва в красотата във всеки миг от живота на своята родина”.

Да, много още мнения могат да бъдат цитирани от сборника “Отгласи 2”. В който са разглеждани произведенията на този бележит наш автор в различно време, но винаги от позициите

на човечността. Ярката му обич към хората минава през спомена за родовия корен и неповторимата Елешница, през критика към недостатъците на съвременника, но и през увереността, че в годините той сам се надгражда, за да открие подготвен забесата към бъдещото време. В моя рецензия бях сравнил творчеството му с “Четиригодишни времена” на Вивалди - с пролетта, лятото и есента. Единствено зимата с нейното униние и минорни настроения не присъства в поетичната лира на Андасаров. Чие преклонение и възторг пред живота са абсолютна гаранция за дълговечност на творбите му в съзнанието и сърцата на читателите от различни възрасти и привързаността им към него. Книга пета - “Отгласи 2”, е също път към таланта на Петър Андасаров, чиито страници разгръщаме с интерес и искрено удовлетворение...

Самотни пътешествия на развълнуван ум

Георги ДРАМБОВ

“Книгата със стихове” е пета поред като книжно издание за писателя, поета и мислителя Геннадий Велчев, защото редом с още десетина книги тя може да бъде открита и в интернет вариантите на неговото творчество. (Достъпът до неговия сайт и изтеглянето на книгите му оттам са безплатни!)... По-трудното идва след това. Геннадий Велчев и в своята лаконична, развълнувана и вълнуваща поезия, както и в научно-политическата, и в художе-

ствената си проза, изисква не повърхностен, а задълбочен прочит от подобен на неговия “развълнуван ум”. В едно от пределно кратките си стихотворения “Юнаци” той ни призовава: “Да сложим/ пред очите си/ икона,/ да се помолим,/ да простим - / преди да яхнем/ вихрогана/ и да изчезнем/ като дим”. Този негов начин да прави СВОЯ лирика е характерен за неговите 27 стихотворения, включени в книгата. Тя е “изградена”, според самия автор, на 9 и 10 септември 2017 година. След това обаче на 7 и на 19 октомври, както и на 30 ноември същата година авторът я продължава в проза с нещо като предговор, “две утрини” в есеистичен стил, отново насочени към събеседника, читателя и приятеля, заключение и послепис.

“През седем-десет години - признава Геннадий в послеписа - аз сменях адреса и

инструмента си за творчество, вярвайки, че има нещо важно, което да кажа на хората, и че тръгвам на път именно затова.” Естествено, за неговите научни и про-

заични творби много по-успешно биха говорили и писали учените люде и майсторите на художествена проза.

Що се отнася до тези 27 стихотворения, които авторът поставя в центъра на своята творба, написана за два дни в това негово “плътното като река време”: във всяко стихотворение, не само в “Ручей”, поетът живее и диша с усещането за нещо изключително важно, което непременно ще се случи и което ние, читателите, трябва непременно да усетим. А “живее странно като ручей” говори за непогрешимия авторски привкус към метафоричното мислене и обрания изказ. Дори си мисля, че той би могъл да разшири своите лирични форми, да ни поднесе още стихове, в които говори с езика на лирик “за смисъла на живота, на творчеството, за човешината в този свят, в който сме

рогени”. “Формулката” на неговия живот (отново лаконично изразена!), е “Болка/ състрадание./ любов”... Сполучливо попадение, без да имитира, а сякаш да беседва с Вапцаров, е стихотворението “Разкази за човека”, “никъде заключени слова” е максимата, която изповядва той в “Състоянието на нещата”... Постигания в лиро-философски смисъл са и стихотворения като “Мелодия в неделя”, “Красивата птица”, “При мама”, “Да съсипеш поет”, “Интересно”, “Съзвездие” и др. Бих изброил всичките двадесет и седем!... С чиста съвест. Защото Геннадий Велчев има твърде свенливо мнение за себе си като поет, мислител и творец изобщо. Бих пожелал и още “самотни пътешествия” на неговото перо. За да ни вълнува и да ни кара да мислим и чувстваме повече. С цялото си рачио... С цялото си емоцио.

- Г-н Йен Дзимин, в началото на нашия разговор аз бих искал да попитам каква е структурата на Китайския писателски съюз, как общуват помежду си китайските писатели?

- Китайският писателски съюз е най-голямата организация на писатели в света. В него членуват над 10 000 поети и писатели. Освен това имаме между 500 и 600 служители в самия съюз, които се занимават с неговата дейност. Имаме собствено издателство, собствен вестник и над 10 периодични издания. Нашият съюз разполага със собствена Академия, която не е висше училище, но в която се обучават бъдещи писатели и поети. Тя носи името на големия китайски писател Лу Сюн. В

това вече се развиват, публикуват книгите си.

- Казахте за интернет литературата. Не представлява ли тя опасност за традиционната книга? Как стоят нещата в Китай?

- В момента интернет литературата у нас набира все по-голяма скорост. Някои от интернет авторите стават много популярни, дори по-популярни и по-печеливши от традиционните писатели, публикуващи основно на хартия. Но аз смятам, а и много други творци са на същото мнение, че издадената на хартия книга притежава по-голяма литературна мощ.

- Каква е основната тематика, вълнуваща съвременния китайски писател?

романи, написани през последните години. Особено в интернет литературата се създават много исторически произведения, които носят и предават традиционния китайски дух. Много от тях биват филмирани, превръщани в сериали, които имат огромна популярност в Китай.

- Как китайците успяват да запазят своя език, да устояват на натиска на английския? При нас в България това май трудно се случва...

- Китайският език е изключително стар език. Затова и китайците се гордеят с него. У нас също навлизат чужди, особено английски, думи. Но като цяло китайският език запазва своята структура, своята цялост и своята чистота. Повечето

бено сред интернет писателите. Някои от тях правят по десетки милиона юана на година. Но това са по-малката част от писателите. По-голямата все пак не могат и се налага да работят и нещо друго.

- В какъв тираж се издават книгите в Китай?

- Зависи от много неща. Има писатели, чиито книги се издават без проблем в тираж над 1 милион копия. Други са в по-малък тираж. Но средно книгата на добър писател в Китай излиза в тираж 100 000 бройки.

- Финансира ли държавата издаването на книгите?

- Всички издателства в Китай са държавни, но те са и предприятия, които трябва да мислят за

ЙЕН ДЗИМИН е заместник-председател на Съюза на китайските писатели. Литературен критик, главен редактор на вестник "Изкуство и литература", специалист по съвременна китайска литература.

Йен Дзимин:

В Китай държавата подкрепя писателите

Съвременната литература се вълнува от промените в обществото, но държи и на традиционния дух, казва зам.-председателят на Китайския писателски съюз

нея се приемат млади писатели от цялата страна, които преминават за 2-3 месеца обучение в различни курсове - писане на проза, писане на поезия, писане на критика. Имаме и организация, занимаваща се с колекционирани на различни артефакти: ръкописи, информация, свързана с различни писатели, неща, които са от историческа значимост. Съюзът на китайските писатели дава и четири национални литературни награди, най-голямата от тях е отново на името на Лу Сюн. Лауреатът получава 100 хиляди юана (около 25 хиляди лева). Друга престижна награда е за роман - на името на Мао Дун. Финансовото ѝ измерение е 500 хиляди юана (около 125 хиляди лева).

- Какви са отношенията на Китайския писателски съюз с държавата? Тя подкрепя ли ви? И въобще, какво е отношението на държавата към културата и конкретно към литературата в Китай?

- Ние сме народна организация, но също така може да се каже, че сме един вид министерство, макар да нямаме неговите функции. Получаваме огромна подкрепа от правителството. От своя страна то има изисквания към нас за свършена работа. Всички неща, които вече споменах: издателството, нашите вестници, периодичните издания, включително и наградите, са подкрепени и финансирани от правителството.

- Има ли много млади писатели в Китай? Кое ги мотивира да посягат към перото?

- В момента у нас има много млади творци. Повечето започват като интернет писатели. Интернет литературата в Китай е изключително активна и разнообразна. Затова младите писатели публикуват първите си творби в мрежата, за да бъдат забелязани, след

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

- Тематиката е твърде разнообразна. Тъй като Китай е изключително голям и има много творци, е трудно да се правят генерални обобщения. Но у нас се случват много скоростни и големи промени в самото общество, затова писателите и поетите пишат за тези промени. Затова може да кажем, че реалистичното описание на новото китайско общество е основната тематика в съвременната китайска литература.

- Бурното развитие на Китай е видно от всички. Особено в областта на технологиите. Но къде е мястото на културата в едно такво развито технологично общество?

- За китайската държава културата е от изключително значение и най-вече литературата. Както вече казах, правителството оказва изключителна подкрепа за личностното и творческото развитие на писателите. Да, Китай се развива изключително много в технологично отношение, което оказва влияние върху развитието и на самата литература, включително на начините, по които тя се чете, прави и разпространява. Оказва влияние и на самата тематика. Все по-популярна става и научнофантастичната литература. Така че спокойно можем да кажем, че в Китай технологичното развитие повлиява и на културата, и в частност на литературата.

- В този ред на мисли, съхраняват ли се традиционните китайски корени в обществото и каква е мисията на литературата в тази област?

- За държавата традиционната култура и нейното опазване е жизнено важна. Аз споменах научнофантастичната литература, но в Китай има и много силни исторически

от чуждите думи при нас навлизат бързо, но и бързо престават да се използват.

- А има ли в Китай приет закон за чистотата езика?

- У нас няма приет такъв закон. Но има практики, когато някоя чужда дума, звучаща неестествено за китайския език, навлезе в него, използването ѝ да бъде силно критикувано: и от медиите, и от обществото, и от различни организации, и от нас, писателите. Не след дълго думата отпада. Но закон за езика няма.

- Един въпрос, който мен лично винаги ме е вълнувал. Могат ли в Китай писателите да се издържат чрез писане, или трябва да работят и нещо друго?

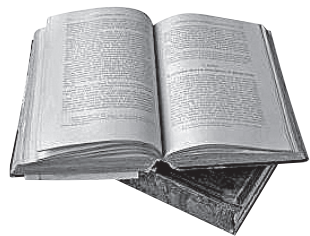
- Има писатели, които могат да се издържат само чрез писане. Осо-

ществото, пазара и продажбите. Така че самите издателства финансират издаването на книгите в Китай, като се стараят да пускат на пазара само качествена продукция.

- Има ли интерес към китайската литература днес? Какви са вашите наблюдения?

- В миналото много европейски читатели се интересуваха от китайска литература, за да разберат повече за живота в Китай. Днес с развитието на нашата литература, мисля, че много читатели избират да четат китайски произведения заради самото качество на творбите. Те възприемат всяка стойностна творба като художествено произведение, без значение, че идва от Китай.

□ Лавица

„ПРАВИЛАТА НА ХОРАТА“ от Ричард Темплар издава „Обсидиан“ в превод на Милко Стоименов. Всички познаваме хора, които интуитивно разбират какво искат другите, какво мислят и какво имат предвид. Тези хора лесно могат да привлечат околните на своя страна, да ги мотивират и да ги правят щастливи. Знаят ли те нещо повече от нас? Можем ли и ние да го научим? Отговорът е „да“. Те знаят „Правилата на хората“. Тези правила ще ни покажат как да общуваме с непознати, да изградим силни връзки с приятели и колеги и дори да получим най-доброто от трудни хора. Ще ни помогнат да кажем подходящите думи, да направим правилното нещо и да знаем как да се справим с всяка ситуация.

„ИЗЧЕЗНАЛИТЕ МОМИЧЕТА“ от Джейн Ан Кренц издава „Хермес“. Шарлот не може да се свърже с доведената си сестра Джоселин, за да ѝ каже, че една от най-близките ѝ приятелки е намерена мъртва. Красива, интелигентна и безразсъдна, Джоселин и преди е изчезвала безследно, за да се откъсне от света на технологиите, но никога за толкова дълго. За да открие сестра си, Шарлот наема частния детектив Макс Кътлър, който наскоро се е преместил в Сиатъл. Той е готов на всичко, за да намери момичето. Срещу Шарлот и Макс е извършено покушение, което едва не отнема живота им. Въпросите около изчезването на Джоселин стават все повече, а отговорите могат да дадат най-близките ѝ приятелки.

„ТЕБЕШИРЕНИЯТ ЧОВЕК“ от К. Дж. Тюдор издава „Колибри“ в превод на Деян Ключков. Историята ни връща в 1986 г., Еди и неговите приятели са деца на прага на юношеството. Дните им минават в шляене в покрайнините на задрямалото английско селце, където живеят, и в търсене на приключения. Еди среща г-н Халоран, Тебеширения човек, и му хрумва идеята за таен код: децата започват да рисуват малки фигури с тебешир, които им служат да си разменят послания, понякога единствено на тях. Докато един ден мистериозно появило се тебеширено човече не ги отвежда към разкъсано човешко тяло... Трийсет години по-късно Еди, който вярва, че е загърбил миналото, неочаквано получава писмо с тебеширена фигура.

„ДЯВОЛИАДА“. Българска диаволична проза“ от Светослав Минков, Владимир Полянов, Георги Райчев и Чавдар Мутафов издава „Милениум“. Подборът и съставителството са на Теменуга Пенчева. Сборникът включва 28 от най-добрите образци на българския диаволизъм, както и такива, които за първи път се публикуват в книга. Техните сюжети потапят читателя в неподозирания свят между страшното и примамливото, между съня и действителността, между иронията и ирационалното. Те са огледало на най-тъмните кътчета на човешката душа, но и верен гид в психологичните терзания на модерния човек. Това е книга за онези, които се боят от смъртта, както и за онези, които се боят от самия страх.

Епична трагикомедия за едно пътуване

„Колибри“ издава за първи път на български „Докато лежах и умирах“ от Уилям Фокнър

„Докато лежах и умирах“ е единствената творба от големия романов шлем на Уилям Фокнър, която не е представяна досега на българските читатели. Наскоро „Колибри“ я издаде в превод на Рада Шарланджиева.

Четири романа от златния период на Фокнър - „Врява и безумство“ (1929), „Докато лежах и умирах“ (1930), „Светлина през август“ (1932), „Авесаломе, Авесаломе!“ (1936), са сред най-великите достижения на американската литература и именно те определят мястото на Фокнър сред великаните в световната модерна класика.

„Докато лежах и умирах“ е епична трагикомедия за едно деветдневно пътуване с каруца през 20-те години на миналия век из космоса на Фокнър, въображаемата Йокнапатофа. Семейството на изпаднал дребен стопанин на памукови ниви от изостаналия селски Юг тръгва на път да изпълни един завет, който е приело за свой божи и човешки дълг. И после да се върне честито у дома. А пътуването се оказва бурна одисея на битки с природните стихии, човешките тайни, превратностите на живота, униженията.

Уилям Фокнър (1897-1962) е

роден в Ню Олбани, щата Мисисипи, и с няколко кратки прекъсвания е прекарал целия си живот в Оксфорд, щата Мисисипи. Бил е слаб ученик, посещавал колежи и университети, без да завърши дори гимназия. Но овладял френския език от майка си и изчел цялата класика и съвременна литература, както, разбира се, и Библията. И слушал жадно и ненаситно разказите на близки и съграждани за миналото на Юга и на Мисисипи, за собствения си род, за Гражданската война, за робството, за Ку-клукс-клан. Фокнър произхожда от среднозаможено южняшко семейство, но е работил какво ли не през живота си - пощаджия, пилот на боен самолет, писар, огняр, сценарист в Холивуд. Сам казва, че няма черна работа, с която да не може да си изкара толкова хляб, колкото му е необходимо, за да си освободи време и тишина да пише. Не е особено известен извън литературните кръгове на модернистите в САЩ и Европа, докато през 1949 г. не получава Нобелова награда за литература. След това е сред най-прославяните.

Питали го: Има хора, които казват, че не могат да разберат написаното от вас, дори след като

прочетат творбата ви два и три пъти. Какво ще ги посъветвате?

Фокнър: Да я прочетат четвърти път.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

□ Роман

Човек умира и от срам

Уилям Голдинг, авторът на „Повелителят на мухите“, печели Нобелова награда за литература през 1983 г. Малко преди това, през 1980 г., получава и Man Booker Prize за „Морски обреди“ - мрачна приказка за неподвластността на човешката природа и пагубната сила на съвестта.

В ранните години на XIX век младият британски аристократ Едмънд Талбът отпътува за Нова свят на Австралия на борда на презокеански кораб заедно със стотици други пътници от всякаква класа и произход, събрани заедно от желанието за нова служба или нов живот. За да разведрия своя кръстник обратно в Англия, Едмънд води дневник по време на дългото пътуване.

Пъстрото общество, сблъсъците на различните класи, дребнавите свади, нарастващото напреже-

ние той описва с ирония и известно високомерие. Преминаването от преградката на цивилизацията в обятията на Нептун би било тихо и незабележимо, ако един пътник - досадният свещеник Коли, не привлича враждебността на моряците, подтикната от агресивното отношение на капитана. В мрачното усамотение на корабния трбух се случва нещо, което доказва, че срамът се оказва по-смъртоносна сила и от океана.

Голдинг преобръща традиционния жанр - островът не крие скривница, лекотата на морския бриз е измамлива, а в условията на изолация социалните закони престават да работят и отстъпват пред жестокостта, която никога не е твърде дълбоко скрита в сърцето.

„Морски обреди“ е роман в духа на творенията на Мелвил, Конрад, Достоевски и разкрива най-тъмните кътчета на човешката душевност и злото, което се крие във всеки от нас. Луксозно издание на последния роман на Уилям Голдинг публикува „Сиела“.

□ Романтика

С аромат на узрели праскови

На фона на красиви изгреви и аромат на узрели праскови „Изгрев над синия хребет“ е история

за любовта, за изборите, пред които всички се изправяме, за подкрепата на приятелите и семейството в трудни моменти. Това е първият роман на майсторката на романтични истории Денис Хънтър, който излиза на български език (ИК „Кръгозор“, превод Силвия Желева). Тя е световнопризната автор-

ка на повече от трийсет бестселъра, носителка е на много награди. Романите ѝ „The Convenient Groom“ и „A December Bride“ са филмирани от Hallmark.

В „Изгрев над синия хребет“ читатели ще могат да съпреживеят сладката тръпка на влюбването, да усетят изпепеляващата болка на раздялата и за финал - да почувстват приятното и успокояващо чувство, когато всичко завършва щастливо.

Зоуи Колинс пристига в родното си място - малкото градче Копър Крик, с прияте-

ли си Кайл и петгодишната си дъщеря, за погребението на баба си. Тя няма намерение да остане дълго, още повече че Кайл настоява да продължат турнето с кънтри групата си. Но плановите ѝ се променят, когато с изненада чува завещанието на баба си. На Зоуи е поверено семейното наследство - голямата прасковена градина в подножието на сините планини на Северна Джорджия. Тя трябва да реши: дали да продължи с групата, турнетата и все по-контролиращия я Кайл, или да остане и да поеме риска със слабата реколта... И с новия управител на градината - нейната стара любов Круз, „който някога бе откраднал сърцето ѝ, а после бе забравил да ѝ го върне“.

Художници музиканти с обща експозиция

Красимир Добрев, Красимир Карабаджак и Свилен Стефанов представят „Ленива проходимост“ през септември

“Ленива проходимост” е проект на художниците Красимир Добрев, Красимир Карабаджак и Свилен Стефанов, с който чрез текст, фотография и живопис изразяват общото си учудване и раздражение от масовата тенденция за прерисуването и надрисването на фотообрази в живописа. Авторите са познати на ценителите на съвременното българско изкуство. Красимир Добрев и Красимир Карабаджак идват от нашумялата през 90-те години група “Диско’95” (в която участват още Кольо Карамфилов, Румен Жеков и Димитър Митовски). Историята на Свилен Стефанов отвежда към

друга еманация на скандалната известност от 90-те - столичната група “XXL”, която не се нуждае от специално представяне, особено след миналогодишната ѝ ретроспектива в Националната галерия. “Подобна симбиоза е изключително любопитна, предвид че през 90-те отношението между тези групи можеше да се определи като подчертано хладно. Вероятно можем да си обясним променените позиции и с появата на Красимир Добрев в изложбите на XXL след 2000 г. Всъщност дали с “Ленива проходимост” не ставаме свидетели на появата на нова артистична група?” - разговаряме с Десислава Зафорова от галерия “One Gallery Monev”. Изложбата съдържа ред парадокси, заложили в представените от тримата автори текстове, фотографии и живопис. “Ленива проходимост” може да се разгледа от 4 до 14 септември, а официалното ѝ откриване в присъствието на авторите е на 4 септември от 15 ч. Словосъчетанието “ленива проходимост” се появява в програмен текст на Красимир Добрев и Свилен Стефанов, който те започват да пишат през 2012 г. Текстът, подозиращ много съвременни автори в “леснотия” или дори в “мошеничество”, е завършен през 2018 г., когато към тяхната теза се присъединява и Красимир Карабаджак.

Ралица Стайкова разкрива формите на духа в „Капана“

Художничката Ралица Стайкова открива самостоятелна изложба живопис “Форми на духа” в квартал “Капана”. Платната ще бъдат подредени по стени на пловдивската галерия “Арсенал ъф арт”.

Творбите са живописни и са създадени с маслени бои върху платно, тематиката е свързана с проявлението на човешкия дух в материалния свят. Акцент в изложбата са седем платна, инспирирани от седемте чакри в човешкото тяло и по-конкретно как женската същност преминава през седемте типа енергия. Живописната интерпретация

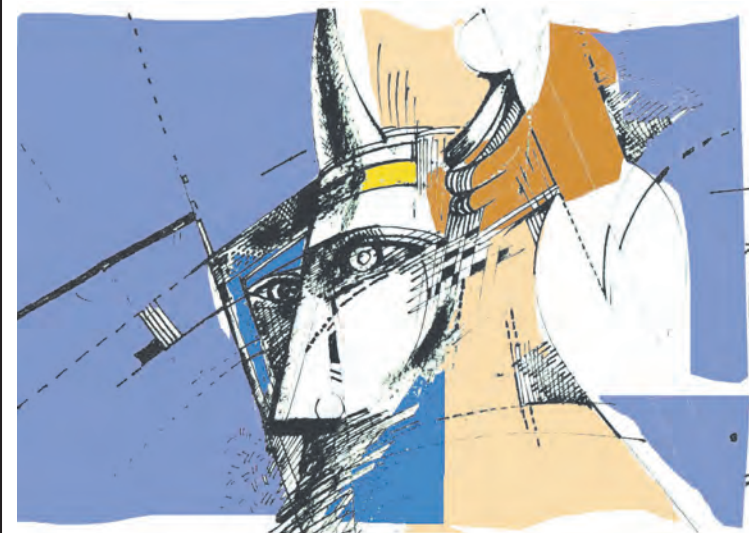
на седемте чакри е основната концепция във “Форми на духа”. Това е третата самостоятелна изложба на авторката.

Седемте картини носят имената на всяка от седемте чакри, съобразени с основните цветови тонове и значение на чакрите, каза в интервю за Радио Пловдив Ралица Стайкова. По думите ѝ това е художествен изказ, с който тя пресъздава връзката между духовното и телесното предимно през женския образ. Всяка от изложбите е под тематичен знак. Миналата бе посветена на картите Таро. В тази, освен седемте картини, са включени и други платна, чиито имена

изразяват авторските търсения, повлияни от източната философия: “Ритуал”, “Ново начало”, “Ангел, който сътворява нещо”, “Тантра”.

Ралица Стайкова е започнала да рисува от 5-годишна, но това не ѝ става професионално занимание. Завършва славянска филология и 10 години преподава в ПУ. Сега се занимава с бизнес, свързан с технологии за обработка на камъни и е активна ротарианка. Ако човек има вдъхновението да сътворява, независимо в кое поприще, няма как да спре. Ако рисуваш от малък, изкуството остава в теб завинаги.

Изложба на Христо Господинов в Добрич

Ретроспективна изложба на Христо Господинов (Печатката) показва Художествена галерия в Добрич.

Художникът е роден на 6 май 1945 г. в с. Краище, Добричко. В периода 1960-1965 г. учи в Художествената гимназия в София, а през 1972 г. завършва Художествена академия, специалност приложна графика при проф. Ал. Попилов. След 3-месечна специализация в Полша се връща в Добрич и е назначен за главен специалист - художник на Градския съвет. Участва в работата на градоустройствените съвети, на които се ражда концепцията за централната пешеходна зона, реализирана през 1975 г. Десет години е председател на клуба на “Младата художествено-творческа интелигенция”; бил е председател на Клуба на културните дейци. Той е един от основателите на Ротари клуб в Добрич.

Христо Господинов има многобройни участия в национални и окръжни изложби; както и в Международното биенале на графиката във

Варна. В областта на декоративно-монументалните изкуства има реализации в обществени сгради, училища, банки, градски пространства. Господинов е осъществил повече от 15 самостоятелни изложби в София, Пловдив, Варна, Стара Загора, Добрич. Негови произведения са представяни в Италия, Франция, Русия. Господинов напуска този свят през 2003 г.

Творби на художника са откупвани от салони в страната и региона, а галерията в Добрич притежава 23 негови графики. По повод самостоятелната изложба на автора през 1981 г. в Балчик Величко Коларски пише за графиките му:

“Художникът интерпретира т.нар. вечни общочовешки теми, каквито са за съдбовната обвързаност на човека със земята, темата за вечната виталност на природата или темата за любовта между жената и мъжа и сложността на интимните им чувства...”

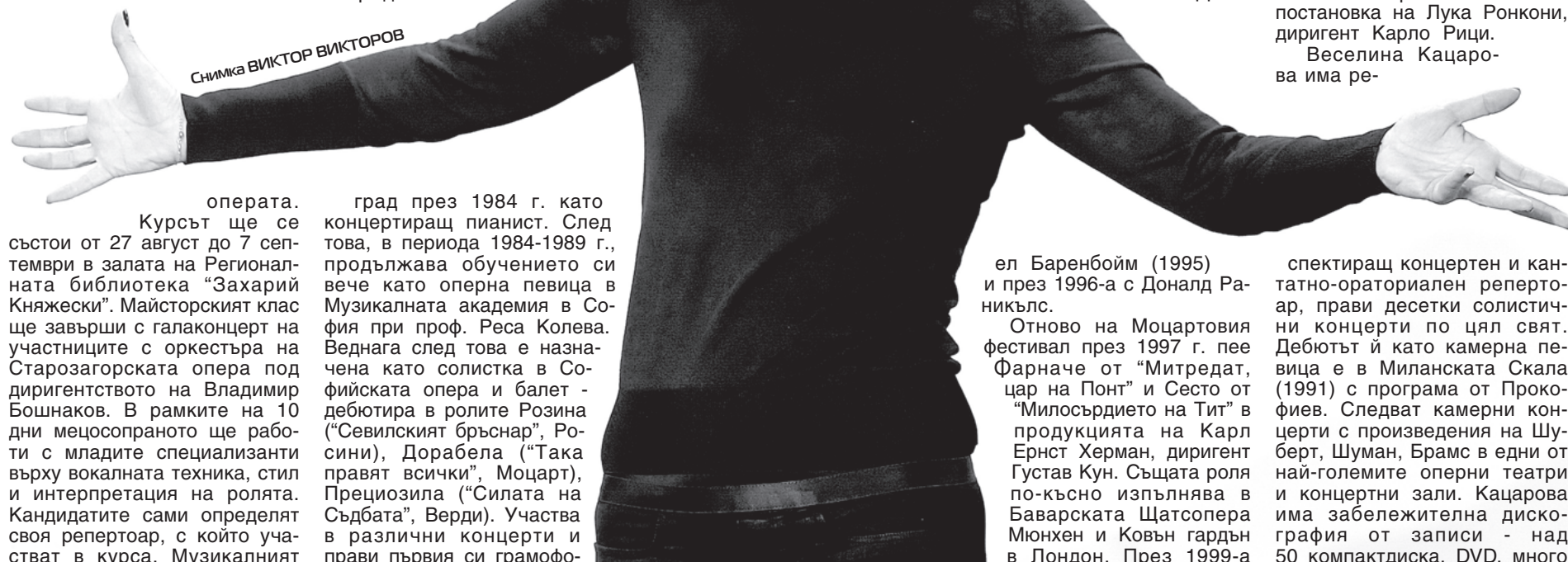
Веселина Кацарова с първи майсторски клас в България

Курсът ще се състои от 27 август до 7 септември в Стара Загора и ще завърши с галаконцерт на участниците

Световнопризнатата оперна певица Веселина Кацарова и артистичен директор на Държавната опера в Стара Загора ще води за първи път майсторски клас по оперно пеене в родния си град Стара Загора, научи ДУМА от Сийка Лапачка, експерт ВО на

стник, определен от маестра Кацарова, в спектакъл от репертоара на театъра.

Веселина Кацарова е родена в Стара Загора. На 4-годишна възраст започва да свири на пиано. Завършва музикалното училище в родния си

Снимка ВИКТОР ВИКТОРОВ

операта. Курсът ще се състои от 27 август до 7 септември в залата на Регионалната библиотека "Захарий Княжески". Майсторският клас ще завърши с галаконцерт на участниците с оркестъра на Старозагорската опера под диригентството на Владимир Бошнаков. В рамките на 10 дни мецосопраното ще работи с младите специалисти върху вокалната техника, стил и интерпретация на ролята. Кандидатите сами определят своя репертоар, с който участват в курса. Музикалният съпровод е поверен на именитата пианистка и корепетиторка Боряна Ламбрева. Заявления за участие са подали млади оперни певци от България, Франция, Турция, Румъния, Китай. Прослушването на предварително одобрените кандидати ще се състои на 27 август от 15 ч. в Старозагорската опера. Всички активни участници ще получат диплом за завършен майсторски клас. Операта осигурява ангажимент на отличил се уча-

град през 1984 г. като концертиращ пианист. След това, в периода 1984-1989 г., продължава обучението си вече като оперна певица в Музикалната академия в София при проф. Реса Колева. Веднага след това е назначена като солистка в Софийската опера и балет - дебютира в ролите Розина ("Севилският бръснар", Росини), Дорабела ("Така правят всички", Моцарт), Прециозила ("Силата на Съдбата", Верди). Участва в различни концерти и прави първия си грамофонен запис на операта "Дама Пика" от Чайковски с Емил Чакъров.

След две години в Софийската опера и балет, постъпва като солистка в операта в Цюрих, където става за кратко време любимка на международната оперна критика. Там дебютира в тетралогията "Пръстенът на Нибелунга" от Вагнер - продукция на Клаус Хелмут Дрезе и Ралф Вайкерт. Следват ролята на Анио от "Милосърдието на Тит" на

Моцарт под диригентството на Николаус Ханонкерт, Олга от "Евгений Онегин" на Чайковски, продукция на Аугуст Евердинк. През 1989 г. печели първа награда на Международния певчески конкурс "Neue Stimmen" в Гютерсло. През 1991-ва прави своя дебют на Моцартовия фестивал в Залцбург с участието си в две матинета "Betulia liberata KV 118" и отново в ролята на Анио от "Милосърдието на

Тит" под диригентството на Сър Колин Дейвис.

Големият ѝ възход като певица започва с участието ѝ в ролята на Танкред от едноименната опера на Росини, отново на Моцартовия фестивал в Залцбург, където замества мецосопраното Мерилин Хорн, диригент Пинкас Стайнберг. Дебюта си като Церлина от "Дон Жуан" на Моцарт прави с режисьора Патрис Шеро, диригент Дани-

Флоренция. Следват Пипо от "Кралската сврака" на Росини в Театро дел Лисео Барселона, Изабела от "Италианката в Алжир" на Росини, Виенската Щатсопера, Опера Цюрих, Дойче опер - Берлин, Опера Амстердам, Театро Комунале - Флоренция, Опера Париж Гарние (2000). През 1997 г. пее ролята на Танкред от "Танкред" на Росини, концертно изпълнение в Карнеги хол. През 1998 г. участва като Анджелина от "Пепеляшка" на Росини на фестивала "Росини" в Пезаро в знаменитата постановка на Лука Ронкони, диригент Карло Рици.

Веселина Кацарова има ре-

ел Баренбойм (1995) и през 1996-а с Доналд Раникълс.

Отново на Моцартовия фестивал през 1997 г. пее Фарначе от "Митредат, цар на Понт" и Сесто от "Милосърдието на Тит" в продукцията на Карл Ернст Херман, диригент Густав Кун. Същата роля по-късно изпълнява в Баварската Щатсопера Мюнхен и Ковън гардън в Лондон. През 1999-а дебютира като Маргарита в "Проклятието на Фауст" на Берлиоз.

През есента на 1991 г. дебютира на сцената на Виенската Щатсопера в ролята на Розина от "Севилският бръснар" на Росини, диригент Доналд Раникълс. През периода 1991-1993 г. е солистка на Виенската Щатсопера. С ролята на Розина гастролира в Гранд опера Женева, Кралската опера Ковън гардън, Опера Цюрих, Театро Верди -

спектиращ концертен и кантатно-ораториален репертоар, прави десетки солистични концерти по цял свят. Дебютът ѝ като камерна певица е в Миланската Скала (1991) с програма от Прокофиев. Следват камерни концерти с произведения на Шуберт, Шуман, Брамс в едни от най-големите оперни театри и концертни зали. Кацарова има забележителна дискография от записи - над 50 компактдиска, DVD, много документални филми са правени за нея. През 1996 г. печели награда за запис на "Поема за любовта и морето" на Морис Равел. Носителка е на награда от фондация "Жармен Мартинели" за най-добра интерпретаторка на песни. Има много международни отличия - награда "Echo" за класическа музика 2003, Европейска културна награда, Камерзенгерин на Виенската Щатсопера и на Баварската държавна опера.

НОВИЯТ АЛБУМ НА БОЧЕЛИ - ТЪРЖЕСТВО НА ЛЮБОВТА, ВЯРАТА И СЕМЕЙСТВОТО

ANDREA BOCELLI
Si
THE NEW RECORD
OUT OCTOBER 26TH 2018

Снимка WWW.ANDREABOCELLI.COM

Малко след като бе удостоен с престижната награда Classic BRIT "Icon" Award и изненадващо се появи до Ед Шийрън на сцената на стадион "Уембли" в Лондон, световната суперзвезда, тенорът Андреа Бочели обявя новия си албум "Si" - първия му студиен проект с изцяло нови песни след 14 години. Световната премиера на изданието е 26 октомври 2018 г. Предварителни поръчки на

албума на физически носител може да се направят в онлайн магазин MusicMall.bg, информира Валентина Дончева от "Анимато мюзик".

Редом с ненадминатия талант, скромността на Бочели е сред качествата, които го определят като една от най-големите звезди в историята на класическата музика - изпълнявал песни пред папата, президенти и кралски семейства, изнасял концерти в най-престижни концертни и

оперни зали и реализирал над 80 милиона албума в световен мащаб.

С новия си албум "Si" Бочели се завръща към корените си с интимна колекция от песни, които са тържество на любовта, вярата и семейството. Записите са направени в дома на изпълнителя в Италия, а музикален продуцент на проекта е легендарният Боб Езрин.

Бочели записва първата песен от албума на три езика.

"If Only" е създадена в съавторство с Франческо Сартори и Лучо Куаранто, чието дело са и някои от най-големите хитове на Бочели, включително "Con Te Partiro" (Time To Say Goodbye). Тя излиза за първи път преди 20 години и се превръща в един от най-продаваните сингли на всички времена. Част от песните в новия албум са посветени на семейството на певица и са отражение на неговата духовна същност.

Андреа Бочели е роден с уникална музикална дарба и усилията му го отвеждат до сцените на значими световни събития, сред които Олимпийските игри, Световната купа и неговите разпродадени концерти по цял свят. През годините певецът е удостоен с престижни награди - Golden Globe, 7 Classical BRITs и 7 World Music Awards, както и със звезда на Холивудската алея на славата. Участвал е в съвместни проекти с много от най-успешните световни изпълнители - Ед Шийрън,

Ариана Гранде, Никол Шерцингер, Дженифър Лопес, Селин Дион, Тони Бенет.

"Si" е албум за сърцето и душата, позитивизма и семейството, мелодията и магията. Поради тази причина Бочели избира толкова просто, но силно заглавие. "Във времето, в което живеем днес, твърде често казваме "не". Но "да" е думата, която изричаш, когато целуваш някого за първи път, когато си съгласен, когато искаш да накараш някого да се почувства добре. Поради хиляди причини "да" е думата - израз на позитивната, силната човешка емоция", смята певецът.

И така, в годината, в която празнува своя 60-и рожден ден, Андреа Бочели с гордост се завръща там, откъдето започва всичко. Новият му, необикновен албум дава възможност да надникнем в личния свят на един необикновен артист и световна икона.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Краси Ранков между съпруга и любовница

Репетициите за постановката на Владимир Петков започнаха в Търговище, премиерата е на 5 октомври

Комични ситуации със съпруга, любовница и приятел ще заплете звездният актьор Красимир Ранков заедно с още четирима актьори в най-новата премиера на Драматичния театър в Търговище.

След като закри миналия театрален сезон със "Сън в лятна нощ" от Уилям Шекспир, тези дни театърът даде начало на репетициите на френската комедия "Моят най-добър приятел". С режисурата на пиесата, която се поставя за първи път у нас, се заема Владимир Петков.

В екипа на спектакъла са още Божидар Попчев и Ивана Стоянова, които играха и в последната премиера на търговищкия театър "Сън в лятна нощ", Грета Неделчева и Даниела Филипова. Сценографка е Жанета Иванова.

Сюжетът на "Моят най-добър приятел" заплита в комично-абсурдни ситуации две приятелски съпругески двойки - пикантната подробност е, че в отношенията им се намесва и бременна любовница. Премиерата е на 5 октомври. Пиесата е написана от

един от най-прочутите френски драматурзи - Ерик Асус. Освен сценарист на много филми и сериали, Асус е автор на над 80 пиеси, които се играят в големите театри на Париж и в целия свят. Той е познат и на българската публика с пиесата "Брачната илюзия", за която има награда "Молиер".

"Спрях се на тази пиеса, тъй като Асус успява, прекарвайки героите през комедийни за нас, зрителите, но драматични за самите тях ситуации, водейки ни към това, как всеки търси смисъла в този живот, как осмисля своето битуване по най-добрия начин. Всеки персонаж в нея е много различен и съм убеден, че зрителите ще съумеят да намерят с кого от тях да се идентифицират", казва Петков за спектакъла.

Владимир Петков е завършил НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" в класа на проф. Анастас Михайлов, бил е асистент-режисьор на Вили Цанков, Леон Даниел и Гриша Островски. Работил е в театрите в Димитровград, Пазарджик, Сливен, Търговище, Кю-

СНИМКА ДТ ТЪРГОВИЩЕ

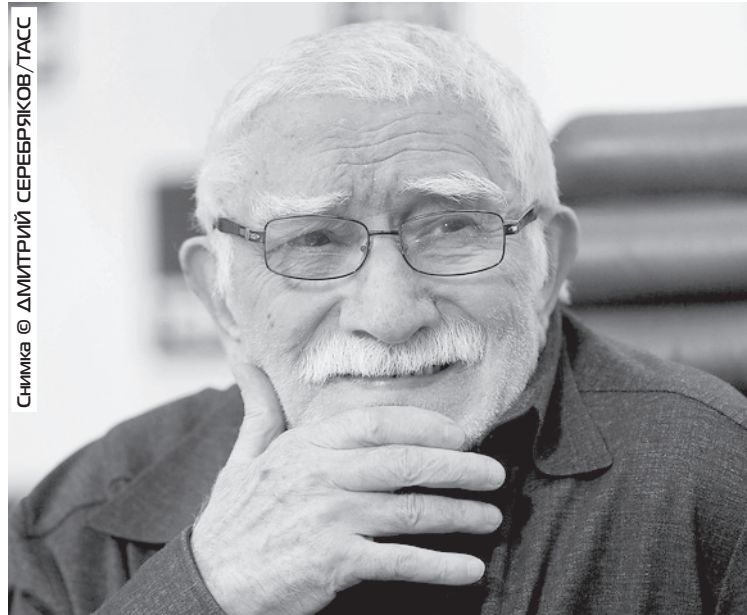
стендил, Ямбол, Русе, Театър "София", ТР "Сфумато", "Възраждане" и Сатиричния театър. Специализирал е във Франция със стипендия на френското правителство и е защитил докторантура в Сорбоната. Има над 65 постановки по съвременни и класически автори, негови спектакли са откривали Авињонския театрален

фестивал. Работил е и в Канада, ръководил е ателиета по актьорско майсторство в България и Франция. Преподавал е в Театралния колеж "Любен Гройс", Нов български университет и НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов".

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

МЕРИДИАНИ

Театърът на Армен Джигарханян откри новия сезон

СНИМКА © ДМИТРИЙ СЕРЕБРЯКОВ/ТАСС

Московският драматичен театър под ръководството на народния артист на СССР Армен Джигарханян откри новия си, 23-и сезон. В една вечер бяха показани два спектакъла - премиери за миналия сезон, на основната сцена - "Пигмалион" от Бърнард Шоу, на малката сцена - "Страж" по пиесата на Харолд Пинтер, съобщава ТАСС. Джигарханян лично подготвил трупата за откриването на сезона, като всекидневно присъствал на репетициите.

Театърът ще започне творческата година с обновен репертоар и трупата, попълнена с млади актьори, випускници на водещи театрални вузове - Школата-студия на МХАТ, Театралния институт "Борис Щучкин" и Ярославския държавен театрален институт.

Предстоящият сезон ще бъде богат на премиери, уверяват от театъра. В плановите му са постановките "Водевил. Продължението" на Чехов и комедията по пиесата на Брендън Томас "Лелята на Чарли", станала любима на зрителите от филма "Здравейте, аз съм вашата леля!".

Първата премиера през септември е комедията "Вожда на червенокожите". През октомври, за рождения ден на художествения ръководител на театъра - 3 октомври, когато той ще навърши 83 г., излиза "Молиер" по пиесата на Михаил Булгаков. Главната роля в нея ще изпълни водещият актьор на театъра Алексей Аненков. Всъщност именно с "Молиер" започва и творческият път на самия Джигарханян, припомнат от театъра.

ФЕСТИВАЛ

„Весел“ гостува на „Дни на куклите“ в Бургас

Търновският куклен театър откри новия си театрален сезон като гост на петото издание на Международния фестивал "Дни на куклите". На лятната сцена в морската градина домакините от Държавния куклен театър в Бургас посрещнаха трупата от Русия, Чехия, Турция и България. Част от съпътстващите събития бе откриването на изложба "500 години Карагьоз - традиционен театър на сенките", представена от Ченгиз Озек (актьор, обявен за "Живо културно наследство" от ЮНЕСКО), както и работилничката за кукли арт-къща "Куклите". Специален гост на феста бе Държавният куклен театър "Деммени" от Санкт Петербург, Русия. По случай юбилейния му сезон бе открита изложба "100 години Театър "Деммени".

Театър "Весел" участва за втори път в престижния форум. Още с първото си гостуване с "Принцесата и граховото зърно" през 2016 г. търновските кукленици станаха любимици на фестивалната публика. Тази година те бяха поканени с "Храбрият оловен войник". Заглавието е в репертоара им повече от 17 години, но и

досега вълнува семейната публика със своите послания. Неслучайно с "Храбрият оловен войник" "Весел" е високо оценяван на международни форуми в цяла Европа, Азия и Африка, припомня неговият директор Веселин Василев.

През новия сезон предстои съвместен проект с международна резиденция за артисти в лицето на норвежеца Ларс Нордби, както и участия в поредното издание на "Нощ на театрите". В подготовка са турнета в Доха (Катар), Будапеща (Унгария), Мумбай (Индия), Хонолулу (Хавай).

Успешно продължава проектът "Съботни спектакли за семейна публика" с подкрепата на община Велико Търново. На сцената на театъра в салона на НЧ "Искра" ще се представят богат афиш от заглавия, подбрани от репертоара на театрите от Бургас, Сливен, Ямбол, Хасково, Стара Загора, Пловдив, Варна, Шумен, Русе, Търговище и Габрово. "Маша и Мечока", "Карлсон", "Снежанка", "Франклин" и много други са новите премиерни спектакли, които предстоят. Изненада за любителите на кукленото театрално изкуство ще бъде и първото гостуване с куклени представления на театрите от Плевен и Пазарджик. И, разбира се - продължават срещите с екипа на търновския куклен театър.

Първият съботен спектакъл на "Весел" е на 15 септември от 11 ч. в салона на НЧ "Искра" - "Вълкът и седемте козлета".

СНИМКИ ТЕАТЪР "ВЕСЕЛ"

ПИСАН РОМАНЪТ „ПОД ИГОТО“

ЦЯЛА БЪЛГАРИЯ, МИНА ГРАНИЦИТЕ И ПРОФУЧА ИЗ ЕВРОПА“

спомени от емигрантството в Букурещ. Двамата противници не намират общ език по политическите въпроси, но премиерът показва търпимост и благодарно положение към поета. Много години по-късно (на 20 април 1916 г.) пред Иван Шишманов Вазов отново си спомня с признателност за отношението на Ст. Стамболов при завръщането му.

Поуспокоен, той замисля издаването на литературно списание „Денница“.

Една вечер в литературния кръжок в къщата на Михалаки Георгиев, бъдещ писател, където участват: поетесата Мара Белчева, д-р Кръстев, Иван Д. Шишманов, Т.Г. Влайков и др., пристига Иван Вазов. За тях той е големият поет, любимият писател. Вазов среща съчувствие, отзвук, насърчение на таланта си.

Наскоро Иван Шишманов, тогава началник на отделение в Министерството на просвещението, посещава Вазов у дома:

- Чух, че имате роман, написан в Одеса. Министерството на просвещението основава „Сборник за народни умотворения, наука и книжнина“ под моя редакция. Ние желаем да напечатим романа ви там.

- Но той не е готов още: само първата му половина е написана.

- Няма значение, докато излезе първата част, ще напишете и останалото. Недейте ни отказва. Как му е названието?

- Не съм го намислил още. Това е най-лесна работа.

На другия ден идва чиновник от Министерството и сътрудник на сборника да му благодарят от името на министъра и му казва, че ще му се плаща на кола по 200 лева.

Поканата е неочаквана.

„В София недовършеният роман бе затрупан в книгата ми, нито мислех да го дописвам, а още по-малко да го печатам: в България русофобският дух царуваше, а някои глави на романа бяха напоени със симпатия към нашите освободители“ - си спомня поетът.

Вазов приема, но това го

хвърля в известно безпокойство: предстои му огромна работа. А същевременно известието за възнаграждението го окриля. Размерът на хонорара никак не е малък и една грижа пада от плещите му.

„Писателят потъваше изцяло в света на своите герои. Почти не излизаше от къщи, не се срещаше с хора. По цял ден обмисляше, поправяше, диктуваше. Често правеше доправки и без сам да може да

„Моят роман сега се намира в Държавната печатница и чака ред“.

През пролетта на 1889 г. започва печатането. В края на ноември същата година излиза книга първа на Сборника, къде-

народът, който пътува към своята върховна ценност - Свободата. За този исторически процес в последното двустичие на стихотворението „1876“ Вазов възкликва:

„И в няколко дена тайно и полєка

Народът порасте на няколко века.“

Мястото на действието - град Бяла черква - идва от старото име на Сопот (Акче клисе). Голяма част от героите имат свои реални прототипове. Когато по-късно големият му приятел и биограф Иван Шишманов иска да му разкаже повече за баща му, Вазов казва:

„Вземи първа глава от „Под игото“. Баща ми там е излян“.

За Вазов творческият процес не прекъсва. След отпечатването на романа той продължава работата над текста. Поправките най-често се свеждат до корекции на отделни думи и изрази, но понякога засягат композицията и замисъла на творбата: съкращава цели страници, изоставя цели глави, други допълва.

Класическият роман бързо прекачва границите. Неочаквано, през 1894 г., романът излиза на английски език. Това е първият му превод в чужбина. Изключително висока е оценката в увода на английския поет и литературен критик Едмънд Гос. Той пише, че това е „едно образцово произведение... един шедьовър... един първокласен роман из новата история... безспорно един от най-хубавите романи, които Източна Европа е изпратила на Запад“.

През същата година „Под игото“ излиза на български в издателство „Т. Ф. Чипев“ с илюстрации и портрети на Вазов. Във второто издание махнал още няколко глави, а в четвъртото думата „язык“ е променена навсякъде на „език“. Отпадат и повечето русизми.

При всички корекции личи стремежът на автора да се придържа към налагащите се норми на нашия книжовен език. Вазов е от първите автори, които пише на съвременен литературен език и има неограничен принос за неговото утвърждаване.

„Под игото“ е първият български роман в младата българска литература. Това е най-българският роман.

До края на XIX век романът „Под игото“ е преведен на основните европейски езици и навсякъде получава висока оценка. И досега Вазов е най-превежданият наш автор. Трудно е да се пресметне на колко езика е превеждан и колко издания са направени.

„Под игото“ е най-обичаната книга в родината ни. През 2009 г. романът печели първо място в „Голямото четене“ (класация на най-любимите и четени книги на българите).

Приживе Вазов е имал щастието да види пет издания на „Под игото“. Романът му е донесъл вече голяма слава. В изданието от 1920 г., станало при неговото непосредствено участие, той пише:

„И от бедната стаичка на одеската улица книгата ми обиколи цяла България, мина границите и профуча из Европа. И аз благодаря сега това изгнание!“

Голямото семейство на Вазов

„Това улесни брат ми - пише Борис Вазов - и му даде възможност да се отдаде на работа с всички сили“.

Още в Одеса Вазов е мислил за заглавието на романа. На лист написал десетина имена, между които и „Кървава заря“ и го дал на приятели да си кажат мнението. Всички подчертали първото предложение - „Под игото“.

Очеболът обаче го гнети, поетът не може нито да чете, нито да пише, и се обръща за помощ към брат си Борис, който тогава е гимназист. Договарят се и започва да му диктува. Така е дописано това блестящо произведение на българската литература.

Именно Борис Вазов, последният син на баба Съба, с 23 години по-малък от поета, ни е оставил много сведения за онова време:

прочете страниците, сочеше безгрешно мястото, където трябва да бъдат нанесени. През кратките минути на отход ме караше да му свиря с цигулката. Свирех грубичко, но вярно. Предпочиташе леки оперни откъси, някои песни на Шуберт. Това го облекчаваше, а може би подхранваше въображението му...“

Вечер, пак по настояване на поета, гимназистът му четял вестник „Дневник“. Трябвало да чете от начало до край.

„Понякога - пише Борис - се опитвах да прескоча някоя новина, която ми се виждаше неинтересна, но брат ми усещаше това и ме караше да чета всичко подред...“

Вероятно Вазов още тогава е дал първата част на романа за издаване. В писмо до д-р Кръстьо Кръстев пише:

то е отпечатана първата част на романа със заглавие „Под игото“ (Из живота на българите в предвечерието на Освобождението).

Заглавието насочва към историческото време, към чуждото иго. Подзаглавието също насочва към времето на робството, но и на пробуждането, на промяна на мисленето в общността.

Ласкави са отзивите за публикуваната първа част. Това насърчава автора и той се заема в кратък срок да завърши произведението.

Още в началото на следващата година другите две части са подготвени и включени във втората и третата книга на „Сборника“.

Това издание на романа в края на 1889 и началото на 1890 г. се смята за първо.

Романът е посрещнат от читателите с огромен интерес. „Отвсякъде чух похвали“ - отбелязва авторът. Литературният критик д-р Кръстьо Кръстев дава положителна оценка на романа, подчертава, че авторът „е стъпил в нова епоха на своето творчество, епохата на въстанията, която е главен извор на неговото вдъхновение, че тя е център на романа му с хубавото и изразително име „Под игото“. Но авторът е изненадан от одобрителния отзив дори и от официоза, вестник „Свобода“:

„Романът е толкова прекрасен, художествен, щото може да се нарече перла на българската белетристика“.

Започва неувяхващият живот на шедьовъра в нашата литература. Интересът към романа е голям. Появяват се много положителни отзиви. Многобройни и настойчиви са исканията романът да бъде издаден като отделна книга и да стигне до най-широк кръг читатели.

В романа се очертават над 40 герои, които са от всички социални слоеве. Действието се развива в рамките само на 9 месеца - от септември 1875-а до май 1876 г. Основен герой е

Родната къща в Сопот

ЧОВЕШКИЯТ МОЗЪК - чудо невиждано

Една от най-големите мистерии на природата той и днес остава 99,99 на сто тайна за изследователите въпреки големите възможности на съвременната наука

- Като виждам колко красива са устроени сърцето и мозъка на човека, как в цялата природа няма нищо подобно на тях, не се съмнявам, че тук се е намесила ръката Божия - казва знаменитият руски неврохирург Арнолд Смеянович.

Той има 47 години трудов стаж и през това време е направил 9000 (!) мозъчни операции. Кой, ако не именно акад. Смеянович, има право да твърди: човешкият мозък остава 99,99 процента тайна за учените! Не е ясно как работи, неизвестно е как се получава връзка между мозъка и мисълта, въобще той ли "произвежда" мисълта или тя се появява някъде отвън, възможно ли е той да създава само най-прости мисли, да изпълнява ролята на телефонна станция, която единствено преда-

ва съобщения, препълнен ли е със знания, както твърдят мнозина изследователи, създават ли се в него "картинки" след всеки сигнал от очите, ушите и нервите...

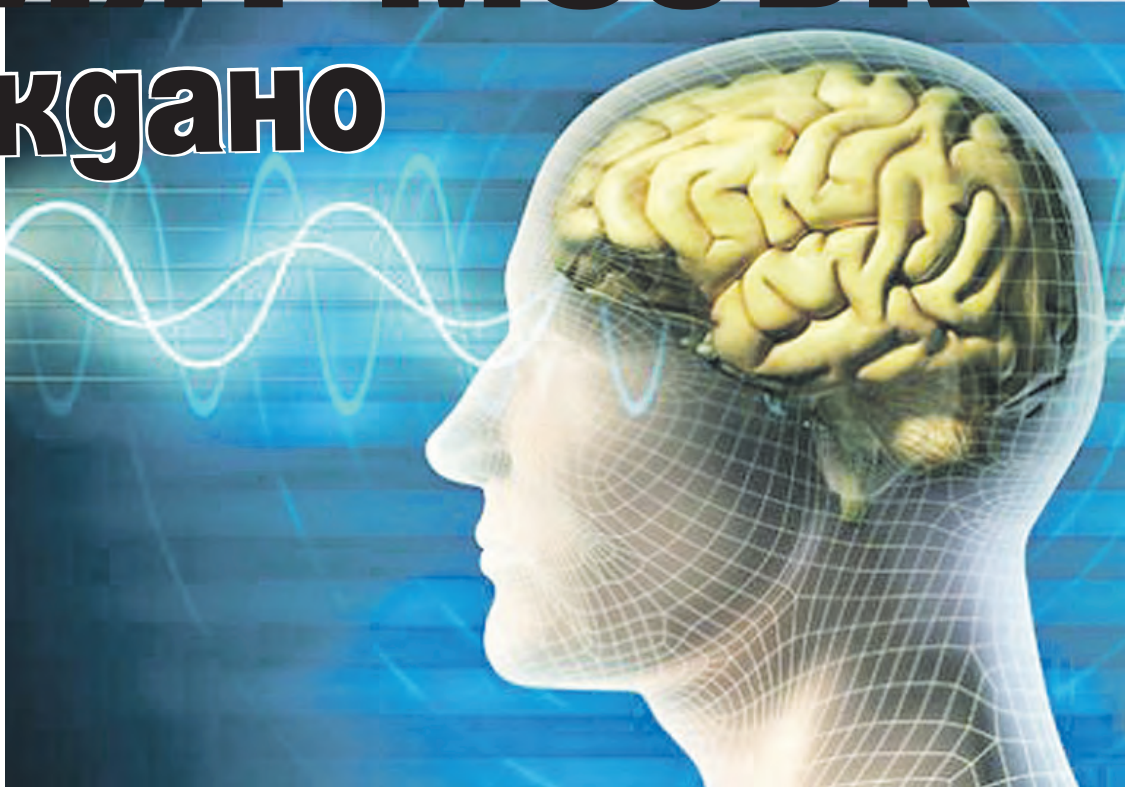
И т.н. и т.н.

Въпросите са хиляди, а отговори няма.

Според акад. Смеянович човешкият мозък е същество... в съществото!?

Подобно твърдение изразява и прочутата изследователка акад. Наталия Бехтерева чрез разказаната от нея история: когато тя и екипът ѝ се заемат да проучват дълбоките структури на мозъка, целият екип се разболява изведнъж така тежко, че не може ръка да вдигне, камо ли да прави толкова сложни изследвания!

Прекъсват експериментите и всички веднага оздравяват!

И така - няколко пъти!

Ха, сега, де!?

Мозъкът е по-могъщ и от най-мощния компютър, твърди акад. Смеянович и защитава тезата, че оставим ли го дълго в покой - "ръждясва" и блокира, затова трябва да му осигуряваме работа, да го натовар-

ваме, да тренираме паметта, да развиваме интелекта. Тук четенето е незаменимо.

Няма опасност да го претоварим, понеже мозъкът разполага със своя система за защита и не позволява да го залее вълната от негативни емоции.

На въпроса къде е мястото на съзнанието и на душата, академикът смайва с отговорите си: съзнанието няма място в човешкото тяло; ако съществува душа, тя може да бъде навсякъде в човешкото тяло, защото... тя е негова стопанка!?

Овце стават служители на жп компания

Докато у нас се чудим с какви трикове да спасим оградените, порутени, престарели и изправени пред фалит Български държавни железници, в Швейцария направо стигат до разточителство: назначават... овце за служители на Швейцарските федерални железници!

Разточителство или, може би, практицизъм, защото овцете имат за задача да поддържат тревата край релсите на стръмни, високи мес-

та, където една машина-косачка трудно би могла да стигне. Те имат и много предимства: избират внимателно какво ядат - така опазват горските цветя и храсти, работата им е твърде ефикасна, тъй като почиват само няколко часа, за да подремнат, представляват очарователна гледка за пътниците в минаващите влакове.

В същото време сигурността им е подсигурена с мрежи и електрически огради, които ги пазят от влаковете.

Мотоциклет на 3Д принтер

За 3Д принтерите вече се носят легенди: на тях се печатат мобилни телефони, маси, килими, столове, прибори за хранене, всякакви земеделски сечива, инструменти, къщи дори, часовници и всичко каквото можете да се сетите.

Наскоро бе съобщено за още едно постижение: на 3Д принтер е отпечатан... мотоциклет!

Това е направено от компанията "Еърбъс" в германския град Отобрун. Моторът е изработен от разтопен с лазер метален прах. Той е изцяло електрически и тежи твърде скромните 35 кг.

Предполага се, че такива машини биха могли да залееят скоро пазарите, защото имат неоспорими предимства: идеални са за природата, безшумни, пъргави, бързи, практични, евтини.

С две думи - превъзходно превозно средство в големите градове и не само там.

ЖИВ И СЛЕД... 50 УЖИЛВАНИЯ!

Тяко свиреп нападение преживял по чудо Джеймс Рой, жител на град Мидлпънд в американския щат Тексас. В мига, когато отворил вратата на къщата си, за да изведе на разходка двете си кучета, той, без с нищо да ги е предизвикал, бил нападен от голям рояк пчели-убийци. Двете кучета били ужилени над 1000 пъти и въпреки всички опити не успели да ги спасят, а Рой, също нахапан здраво, оцелял благодарение на съседите си, които станали свидете-

ли на случилото се, поливали го с маркуч със студена вода, докато агонизирал, и веднага извикали "Бърза помощ".

Пчелите-убийци, или както още ги наричат африканизирани пчели, са същите като познатите медоносни пчели, но...

Те са много раздразнителни, много отмъстителни и нещо важно: при жилинето отделят отрова, чиято миризма силно възбужда и настървява другите пчели. Изглежда, така е станало и с Рой, който бил ухапан 50 пъти!

Дълбоки мисли за късмета

ГАЛАКТИЧЕСКИ СТОПАДЖИИ ИЛИ ОБИКНОВЕНИ ИДИОТИ?

Любослава РУСЕВА

Когато попитаха Дълбоката мисъл какъв е смисълът на живота, най-умният компютър във Вселената дълго умува, но най-накрая стигна до отговора и тържествено го обяви: 42! От което лесно можем да заключим, че причината за срива на Търговския регистър е 14, макар прокуратурата и ДАНС все още да спорят дали е 57, 89 или 136. Това пък обяснява защо те мълчат по въпроса каква точно проверка извършват и извършват ли я изобщо, така че шансовете да разберем манипулиран ли е ТР в полза на конкретни фирми са равни на 0.

Но нищо, важното е, че Търговският регистър ще заработи до края на седмицата, както увери премиерът във вторник, след като в неделя беше сигурен, че ще заработи „до сряда“. Най-хубавото обаче е, че докато смядате и краят на седмицата са все разтегливи понятия, поне получихме ясно-та как ще се случи това. „Ако имаме късмет, ще имаме и Търговски регистър“, уточни министър-председателят, караш трети мандат, т.е. ще разчитаме на волята на Началника. Ако нямаме късмет, значи пък ще ка-

раме без регистър, което за Борисов е „неприятно“ и „неудобство“, но си има и положителните страни. „Дойде ни една добра обица на ухото и мисля, че всички сме си взели поуки“, рече той ден след „подаденото“ му от патриотите лице в лицето на новата шефка на Агенцията по вписванията, която, оказа се, не познава, но мислел, че ще се справи...

Разбира се, човек може да се справи с всичко, стига да има късмет, разсъждаваше и президентът на имперското галактическо правителство Зейфод Бийбълброкс. Описан като Дедин фигурант, чиято служба не се състои в това да упражнява власт, а да отклонява вниманието от нея, той разчиташе единствено на щастливата случайност. Това го правеше една степен по-умен от кръвожадния звяр Бъгблатер от Траал („едно невероятно глупаво животно, което си мисли, че ако ти не го виждаш, и то не може да те види“), но и Зейфод невината си осланяше на късмета си. Хайде, веднъж, два пъти, дори три пъти късметът ще проработи, ама през останалото време са необходими и немалко усилия. Например за придобиването на компетентност в дадена област не е достатъчно да си откъснеш четирилистна детелина, нито конската подкова ще свърши работата, ако не си се научил да носиш отговорност.

За разлика от Зейфод Бийбълброкс обаче, нашият премиер се е научил на нещо по-хитро - хем да упражнява власт, хем да отклонява вниманието от

нея. Не може да не се признае, че това е рядко умение, особено като се вземе предвид и рядкото съчетание от невежество, нахалство и пълен непукизъм за държавата. В крайна сметка резултатът е едно много рядко... хъм, нещо, и то далеч по-отвратително от онова, за което може би сте си помислили. И за което няма да сте прави, защото в никакъв случай не става дума за безхаберие, а за злонамереност и безочливост в безхаберие, в

основаващи се на нагла самонадеяност.

Какъв е смисълът от съществуването на такава държава ли? 94...

Шегувам се, защото всички знаем, че няма. Няма държава, за да се търси какъвто и да е смисъл - констатация, която е правена 1345678 пъти, тоест банална, а оттам и сама по себе си безсмислена. „Диск е, скапал се, паднал“, обяснява ни премиерът, което с пълна сила важи за абсолютно всичко, с изключение на източването на общест-

вен ресурс. А дали и Бойко Борисов няма скоро да се окаже „скапал се, паднал“, вече няма значение. Когато скапаното е разкапано, а дъното е продънено, да грабваме хавлиите и да се спасяваме!

Апропо, с хавлията не само можеш да се загърнеш, за да се топлиш, нито само да я опнеш на плажа. „Ако изпаднеш в беда, можеш да я размахаш над главата си в знак, че се нуждаеш от помощ, и, разбира се, можеш да се избършеш с

нея, ако все още ти се струва достатъчно чиста.“

Запомните ли? Махатте и махате, докато Дълбоката мисъл най-сетне се сети, че сте в беда. И никога не го питайте кой ни е виновен за бедата, защото ще погледне хавлиите и веднага ще забележи, че въпросът е реторичен. А може и да се бъгне, да зацikli в чудене галактически стопаджии ли сте или обикновени идиоти, които оцеляват въпреки всичко. Наистина на чист късмет.

reduta.bg

Ако има гържава, не може да има хотели...

От стр. 10

Българският туризъм е един огромен валяк и който застане пред него, ще бъде смачкан. Това е голяма машина от хора, които са инвестирани милиарди, за да създадат един добър туристически продукт. Точно тези хора обслужват туристите, като само чужденците, които ще влязат в страната, са над 12,5 млн. Това, което беше по-искано от политиките, е да бъде създадено Министерство на туризма, което да направи регистър на туристическите атракции публична държавна собственост и да превърне основните туристически атракции в локомотив на българския туризъм. Но 4 години не виждаме никаква активност от министерството. То не казва на какво е собственик държавата, как го управлява, как защитава нашите интереси. Това, което видяхме, е един пълен провал на концепцията „Ангелкова“ в концесионирането на плажовете. Вместо да превърнем българската плажна ивица в конкурент на Гърция и на Турция, където който и да отиде, казва, че шезлонгите и чадърите са

безплатни срещу консумация. Така както например срещу консумация ползвате чадър на бул. „Витоша“ в София. Единствено ние направихме най-неконкурентоспособния продукт в концесионирането. Нито са към общините, които могат много по-добре да се справят и да контролират нещата, нито са към хотелите на първа линия, които сега са задължени да дават стотици хиляди левове на концесионерите, за да наемат чадъри за гостите си. Във всеки български хотел чадърът ви е безплатен. Това можеше да го направи туристическият бизнес, това могат да го направят хотелите, но не може да го направи моделът „Ангелкова“.

■ Браншът много настояваше да има министерство, а сега е гневен...

- Браншът искаше да бъде създадено това министерство като големият му проблем беше управлението на туристическите атракции публична държавна собственост. Ние казваме така: Ако отидете в Перперикон и попитате касиерката къде е Мачу Пикчу, тя ще ви

каже - в Перу. Но ако отидем в Перу и попитаме касиерката на Мачу Пикчу дали знае къде е Перперикон, и тя каже край Кърджали в България, тогава ще сме си свършили работата. Тогава държавата си е свършила работата. Има пари, които се пръскат за най-различни неща, но нямаме пари да се развива българският туризъм адекватно. Това е трагедията на това министерство.

■ Каквизаочакваниятави за летния сезон?

- В момента сме в най-силния месец. Очакваме над 2,200 млн. посетители да влязат в страната. От тях около 1,200 млн. ще бъдат с цел екскурзия и почивка при 1,116 миналата година. Това е ръст от 4,5%. Около 705-710 хил. посетители ще бъдат от ЕС. Ако погледнем каква заетост създава този брой за инвестициите, които са направени в леглова база, ще видим заетост от около 60%. Или 40% от леглата в България в най-силния сезон остават празни. Липсата на политика в туризма оставя 40% от легловата база празна. Има лоша политика в туризма.

Светът е малък

Език мой, враг мой

Николай КОЕВ

Виждали ли сте как заек бяга из стърнището? На зигзаг, с огромни скокове, с високо вдигната опашка и силно опъване на задните крака. Борба за живот е това, няма как. Целта е дългоухият да нахлуе в хладната горска сянка и получи спасение. Та всичко това ми прилича на македонския панически бяг към НАТО. Пришпорили го зайчето, чуди се накъде да хване. Подписва договори, сменя име под носа на евросолидарната дрямка на България и предвкусило хладината на Атлантическия чадър, четириногото започва дори да се дръвчи за отдавна решени въпроси.

В контекста на балканската ни повишена сетивност към родното неравномерният заешки бяг от Привардарието все пак ни подразни. Не че каквото и да се, случи Скопие няма да влезе в НАТО дори и без елементарен военен капацитет. Думата ми е за онова фалшиво самочувствие на македонските политици, които дори при силно мъглявата европейска перспектива на малката република, отново бъркат в дълбоката торба с лъжите на македонизма. И вадят оттам баятия и отдавна неработещ въпрос за езика. Този път той, представете си „македонският“, щял да бъде един от официалните в ЕС. То бива наглост, ама пък чак толкова. Премиерът Заев с това нескоропано изявление направо избии рибата във Вардар и околността. Сега остава да започнат да секат за след десетилетия монети с лика на Александър Македонски и поокастрената след воя на гърците Звезда от Вергина, която грее на флага на все още Бившата югорепублика Македония. И ако някой след безброй години открие делви с металната валута, то би трябвало да е много радостен от находката. Защото по различни причини, а най-вече поради мастномакедонски нарцисизъм, монетите никога не са били в обръщение. А това е наистина ценно, но единствено за нумизматите. Като и онази псевдоантична простотия в центъра на Скопие, която хората от бъдещето много ще тачат, но като шедевър на археологическата измама и кич.

Дълбоко се съмнявам, че сегашният македонски премиер не е наясно с тежката безперспективност на своите думи за „македонският“ език. Много добре знае Заев на какъв език се говори в Струмица и в цяла Македония. Трябва да знае също обаче, че конюнктурната политика няма перспектива. Това го усети много ясно Груевски от ВМРО-ДПМНЕ, започват да го разбират и мнозина, които си въобразяват, че ще градят нова идентичност с овехтелите прийоми от арсенала на антибългаризма от времената на югофедерацията.

Изричам тези остри думи с болка. Защото независимо от традиционния ми скептицизъм към бляскаво очертаваните ни от правителството морскосини хоризонти в отношенията със Скопие, само за няколко дни на два пъти много от надеждите ни за истинска нормализация по линията София-Скопие бяха облети с леден душ. Първо с думите за „македонското“ Илинденско-Преображенско въстание, а сега за езика, който ще бъде официален в Евросъюза. И питам се - дали пък не излязохме наивни и лековерни, приемайки така сърцато поврата в отношенията с Македония? Или станаме лесна жертва на по-глобални амбиции за доминация на Балканите, част от която са договорите на републиката край Вардар с Атина и София? Все ми се иска да греша, поне що се отнася до видимите положителни промени в отношението на обикновените хора от Македония към по-голямата ѝ сестра България, но и на част от скопски политически и по-обективен интелектуален елит. Факт е обаче, че след последния зигзаг на Заев закърмените с антибългаризъм недоброжелатели на България изпълзяха на светло след целогодишно спотайване в троската на своите зли мисли и илюзии. Появиха се отново хора от породата на „Миле चुка“, който млати с желзото по паметните плочи на загиналите наши съотечественици на Каймакчалан, получиша публичност ярки продукти на старата матрица, която печаташе учени с една единствена антибългарска теза, осигурявала им десетилетия наред житейски комфорт.

Ето защо това стремглаво бягство на Македония към НАТО-вската сянка не бива да става за сметка на българските национални интереси. Обективно, то сянката не е необходимо и да я гониш. Тя така и ще те стигне, дори без да полагаш особени усилия. Вярно е обаче и нещо друго - когато се стремиш към партньорство със съседите в една организация, то пред прага на този дом трябва да изуеш калните обувки от миналото. Защото ако не сега, то в перспектива това безспорно ще ти създава проблеми. Или някои от нашите кръвни братя край Вардар си въобразяват, че ще стане като в онзи малко мръсен сръбски виц, който гласи: „Дошло е време заек да оправя /не това е думата!/ вълк, а той да си трае“. Хайде сега помислете кой е заекът, и кой вълкът?

Ех, език мой, враг мой!

Популизмът погазва държавността

СУЕТНИКЪТ НЕ ОБИЧА НИЩО, КОЕТО ГО ЗАСЕНЧВА...

Владимир
ГЕОРГИЕВ

Суетата е грях донякъде. Но се възприема като естествен плод на човешкото несъвършенство и на потребността себе си чрез другите да означава или друг чрез себе си - и двете вършат лоша работа. Защото суетата е винаги насочена навън и не се родее със самолюбие, а с егоизма. Ако възприемаме живота като игра, театърът на суетата би заел по-голямата му част. В тази игра формата е с предимство пред съдържанието, а обещаното има приоритет пред даденото. Истината губи своето естествено значение - тя често е грозна и в добрия случай е на второ място, губи служебно по точки. Свалиш ли истината от челото в йерархията на ценностите и вместо нея туреш лъжа или, още по-добре - убедителна полуистина, ти си вече победител, масовото съзнание е на твоя страна. Тогава суетата тържествува, извършила успешно пъкленото си злодеяние: подменила е разума с емоция, волята с примирение, силата с преклонение. И всички започват да желаят да приличат на суетника; та те дори не подозират, че той е такъв.

Но вероятно се досещат. И въпреки това го приемат. Та суетата е всеобща! Не е грях! Пък и грях да е, нали е възхитителен. Значи е мода, аксесоар за сезона е - оксигенисти слънчеви очила, нещо такова. Суетно е да изглеждаш красив, когато не си - за това е измислен гримът, особено за

два от трите пола; суетно е да купуваш мисли, а да продаваш народняшка простотия: винаги печелиш от разликата в цената и се наслаждаваш на безочливата наглост, с която усвояваш комисионата; суетно е да те харесват всички, когато никой, който наистина те познава, не може да те понася.

Запознати с творчеството на Чехов твърдят, че една от любимите му фрази била: "Лесно е да те обичат всички. Трудно е да те обича един."

Но това са елементаризми. Че кой беше тоя Чехов? Умрял е млад, твърде рано и съвсем услужливо, почтено и почти благородно от гледна точка на пенсионноосигурителните фондове, ако е имало такива по негово време. Вероятно суетниците са му помогнали да погине, те умейт това във всяка епоха. Дори неговият биограф, Анри Троая, не отрича този факт, понеже не е имал причина да го потвърди.

Преди векове родовете са имали по-голямо значение от общините. После кралете са станали по-важни от общините. В Древния Рим царете не са били така самовластни, каквито в съвременната демокрация са премиерите или президентите. Всеки акт на царя (след него - консула!) е можел да бъде обжалван пред народното събрание - тогава това не е било институция, а свободен израз на горда и автономна воля. И тази жалба често е била уважавана. А събранието на народа се е правело на форум без стъкла, огради и здания. Било е много шумно; само когато някой умел и говорел, ставало тихо. Сега е обратното.

Днес демокрацията прави драматичен заход - тягата на социалното несъвършенство я влачи назад и надолу. Все по-голямо значение имат общината, родът, семейството. Държавата не струва нищо, тя повече

взема, отколкото дава. Сборищата на държави, съюзи, конфедерации, федерации - също. Европа никога няма да бъде обединена, твърдят политолози, анархисти, милиардери и по-честни клошари. Светът не пътува в една посока, само планетата се върти като главата около оста си, и то заради гравитацията. ООН е олицетворение на Брауновото движение. Тези институции, образувания, тайни ложи не могат да регулират, но го желаят. Приличат на възрастен човек, който знае, но не може. Не е узрял да схване, че не е в състояние да усети новото по старчески или ментални причини. Просто е остарял, без да разбере. Но още има власт да налага злото на отминалите правдини.

Национализмът не създава държавите, той ги разпада. Ето това схваща суетникът. Той е мизантроп. Не обича хората, нито държавата, която го засенчва, нито институциите. Няма слънце, ако той не реши. Фараоните са били прави. Аз съм слънцето, аз съм изгревът и заникът...

Дадеш ли власт на суетник, той се превръща в популист. Слънце, заник, задник - както щете. Българите обичаме суетата, защото се боим от страховете си. Злобни и неориентирани по природа, предпочитаме злобата и слабия си характер пред предизвикателствата на мисълта и силата на волята. Мисленето винаги е за глупациите. Ние да си гледаме добитъка, приватизацията, парите, кражбите, жените, тънката лайсна и кучето. Другото не ни интересува. Никой да ми не пипа женичките и паричките. Женичките - по-може.

Популистите, яхнали справедливия народен гняв, обезглавяваха в историята кралици, царе и крале, за да убият злото и мизерията. Днес същите, качени на трона на обезглавени-

Суета? Не, величие - открива се след ремонт отсечка от третокласен път!

те, систематично и почти демократично погубват народа си, за да скопят неговото бъдеще и надежда. Затова са вече останели представите за демокрация, каквато я няма никъде по света в съвършения ѝ вид, нито има недемократия, чиято фалшива монетарна форма се установи в света след Ренесанса.

Образуват се нови световни формати, за които философите нямат обяснение. Не е заради ядреното оръжие. Просто технологиите изпревариха мисленето, а хората, които се надяваха, че са адресат на благата, разбраха, че са само адресант. Независимо от идеологията и от суетника, когото са избрали да управлява. Където и да е. Каквото и да е.

И държавата отпада. Губи смисъл. Маркс го предвиди в друг контекст. Енгелс го потвърди. Но какво от това? Опасност от войни има навсякъде. Не е класова борба, а борба за надмощие. В света отдавна няма класи - световното богатство се притежава от 10 процента от населението. Допускам, че те притежават и държавите по един или друг начин. Бюджетите за въоръжаване са увеличават. Много суверенни образувания притежават смъртоносни оръжия. Колкото по-силна става суетата, толкова по-малък изглежда светът. И по-ненужен. Пластилин е в

ръцете на властни малоумници.

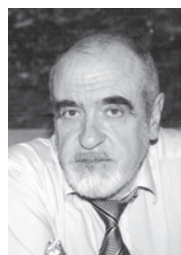
И на всичкото отгоре - тази година нямаше Нобелова награда за литература. А трябваше да има много такива или подобни награди. Започне ли светът да чете, ще схване суетата, както я е почитал малкият навремето Град - Градът на ранния Рим. Или Атина, където са гласували с керамични плочки. Защото са познавали Човека. Суетника - също.

Никой тогава не е можел да стане популист, защото няма да е популярен. Обичани са били умните, философите, поетите, съдържателните хора. Не властните. Властта не е била далечна - всеки можел да я притежава, стига да докаже достойнство. Днес е обратното.

И пак така - кога чрез себе си, кога чрез другите - популистът изтъква пред ментално замъгления народ липсата на качества, за да изтъкне убедително своята некадърност като достойнство. И масово за него се гласува. С раболепие, възторг и омраза, граничещи до невъзможно самоопределение.

Не, мисля си. Не може да е така! Не гласуват за него. За себе си гласуват. За своята тъждественост и в защита на идентичността си го правят: тази, дето няма нищо общо с държавата, която, каквото и комуто да е. За тях тя все ще е чужда.

МЪДРОСТТА СИ ОТИВА...

Лозан
ТАКЕВ

И мъдростта си отива... Не съвсем, не съвсем, но си отива все пак. Само колко мъдрци ни напуснаха в последните години! Осиротяхме без тях. Дали осъзнаваме това не знам, но за тях останаха само спомени. Урни, пепел, гробове и памет. И нищо повече. За повечето от тях дори вече не се сещаме. А човек живее, докато има и един поне, който да си спомни за него, да запали свещ, да го помене, да припомни негов знак, послание, стих, песен, мисъл. И се надяваме, че мъдростта ще сподобва дните ни с това...

Мъдрец беше Светлин Русев. Прочетох, че дори премиерът го нарекъл по този начин в деня на кончината му. Само какви слова подготвяше лично и произнасяше пред свои колеги за техни изложби, юбилейни и празнични поводи. Помня, когато работихме заедно в едно издателство с художника и издателя Стефан Куртев, че искаше да

подготви сборник с тези слова. Това щеше да бъде истински учебник по художествено слово. Дали осъществи мечтата си Куртев не зная, но и сега е актуално подобно издание.

А Валери Петров? Една поетична вселена изчезна с неговата кончина. Писаното и напечатано слово остана, но няма вече на живо как да чуеш мъдрото послание по човеколюбие и изящна словесност. Така стана и с Евтим Евтимов - мъдреца, певеца на виното и на родината. С Тончо Русев. Българските естрадни изпълнители изпяха поне хиляда песни на Тончо. Но него го няма. Мъдростта на композитора остана далече в спомените ни, няма я на живо. А песните бяха малки и вечни уроци по патриотизъм, по любов и човечина...

София имаше един сантиментален кмет. Казваше се Петър Междуречки. Той беше последният и първият ни посланик в Германия - преди и сега. Боледуваше с проблемите на града и на България, промените не промениха отношенията му към хората и града. Той беше мъдрец от класа. Много го обичах. Много ценях посланията му и опита му. И си признавам - липсва ми кметът на София от миналия век...

Така ми липсва и Вели Чаушев. Отиде си внезапно, без да се сбогуваме. А бяхме от една и съща кръвна група. От

Валери Петров

младежките години имахме приятелство. Той представи заедно с Георги Тахов първата ми книга в младежкия дом в бившия Коларовски район, а после сам написа и издаде десетки свои с великолепни разкази и фейлетони. Беше мъдър и човечен. Открит и всеотдаен. И с него си отиде мъдрост и човечина...

Често си спомням приятелството с Никола Анастасов. Той беше и актьор, и другар, беше общественик, неуморим в творчеството си. Играеше и болен на сцената, снимаше до последно и носеше духа на неизчерпаемостта благород-

ство. Винаги съжалявам за съпругата му Мария Косева, която направи най-голямата саможертва в името на семейството и децата си, в името на Кольо. Тя беше примата на българската естрада. Но остана само със "Сините канарчета" и "Старият юнга", за да се отдаде изцяло на семейството си.

И с Божидар Димитров бяхме близки по дух, по чувството си за България, по историческите си претенции за истина и усет за българщината, които са все повече дефицит в обществото ни... Не мисля, че ще има друг такъв водещ в "Историята с...". Той владееше аудиторията, тя го обичаше и тъгува по него. Винаги виждам сълзите му на екрана, когато разказваше за изкачването на Шипка от десетки хиляди млади хора, и откровението му, че България и българското е непобедимо и ще остане и след нас!

Отидоха си още много мъдрци. Само си спомнете Павел Матев, Лиза Матева, Николай Хайтов, Йордан Радичков, Велко Кънев, Иван Славков, Стефан Тихчев, Лалю Димитров, Хачо Бояджиев, Джоко Росич, Рангел Вълчанов, Иван Радоев, Иван Динков, Наум Шопов, Крикор Азарян... И още неколкостотин мъдрци, без които мъдростта вече не е същата.

Мъдростта си отива. Не съвсем, но си отива...

Ни пѣдпѣдѣк га пропее, ни гривѣк га загукѣ...

Тихомир
СТОЙЧЕВ

Отново е есен. Минали са първите ловни трепети, свързани с откриването на поредния ловен сезон.

Информацията от приятели и колеги от различни краища сочи лоша тенденция - дивечът намалява, променят се пътищата на неговата миграция, изглежда и климатичните промени, толкова оспорвани и коментирани, са истина.

С идването през пролетта след прелета, птици се намират по полето, след това само чудо сякаш може да ги задържи. Ако се случи сухо и горещо лято, с него се оправдава нямането. Ако е дъждовно и променливо времето, то е, което им пречи нормално да се размножават, да отглеждат потомство - две.

Сякаш им е за първи път, ловците все се лъжат.

- Абе, търсих ги по по-високото, че нали много валя, та мислех да са се вдигнали нагоре, на по-сухичко. Ама и там ги няма.

Друг подхване друга песен.

- Виж, тръгнах по ония ниви, нали ги знаех, все край реката, Палакарията. Ама то не е като някога. На места саде-но, как да им газиш на хората нивата. На други места само го преровили и оставили да буреняса. Нали така им дават субсидии, като снимат отгоре! И да има дивеч, ни човек, ни куче го изкарва. Ама не се чува ни пѣдпѣдѣк да пропее, ни гривѣк да загукѣ.

Е-е-е, какво беше преди години!

Трети се оплакват от съвременните методи при обработката на земята от стопаните.

- Ами къде да се дянат пилетата. Изорат, засеят, все край реката, Палакарията. Ама то не е като някога. На места саде-но, как да им газиш на хората нивата. На други места само го преровили и оставили да буреняса. Нали така им дават субсидии, като снимат отгоре! И да има дивеч, ни човек, ни куче го изкарва. Ама не се чува ни пѣдпѣдѣк да пропее, ни гривѣк да загукѣ.

След тези мнения през тази седмица сме в обратната посока.

Хани е осигурил бележките по негова си линия. От години си другарува с хората там, канят се взаимно я на лов, я на гости, та той ще ме води.

Изсипваме се от колите на разсъмване.

Следва протоколното - вписване в бележките на датата на излета, ловното поле, после ще впишем дивеч. Ако намерим.

Тръгваме във верига.

Разчитаме на двете кучета - Рик и Дара.

Първото доказан в качествата си поинтер, но вече 12-годишен, което му дава осно-

НА ПОСТ ПРЕД НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО ДИВЕЧА

вание да се държи по изтежко, да подбери посоките, а при първите по-прежурящи лъчи на слънцето, някъде вдигнало се на педя над хоризонта с цялото си същество, показва, че предпочита сенките и канчето със студена вода.

Дара пък е нова надежда.

Идва от елитен развъдник, малко над двегодишна, свикнала с кучета и хора. Взех я преди месец, та имам известни притеснения с послушанието. Вкъщи малко я посрещнаха на нож.

За жената ясно - второ куче знае как се гледа.

Дъщерята пък си е влюбена в Рик, нейното куче. Вярно е, че от кучилото, наше си производство, Диана избра сама палето, превърнало се после в големия и обичан другар.

А и той с всичко си го заслужава.

Как ли не, след като малката му стопанка пък е кръстена с това звучно име именно заради ловната традиция, което позволява все да пита:

- Няма ли да имам имен ден, като откривате лова?

Така, със закачки, спомени и мисли си вървим по Златушкото поле.

Времето е повече от пре-красно.

друг път сме идвали насам, та предлагам да слезем към царевичния масив, покрай който знам, че минава река с чиста вода. Хем е по-прохладно, хем кучетата ще се понапият и окъпят на воля. Но едва тръгнали, една кола се изкачва пред нас отдолу и също завива към царевичата. Виждам, че от нея изскача набит мъж, облечен с ловни дрехи, но без пушка. Засенча с длан очи и се взира към нас. Като доближаваме, най-напред виждам, че се здрависват с

- Ами добре, карайте след мене към кметството. Там ни е и канцеларията на Сдружението, има маси, столове. Чешмата със студена вода е край пътя. Речено - сторено.

Изсипваме се от колите вече на поляната пред кметството. Владо, така се казва председателят, с гордост ни показва канцеларията, говори за ремонта, който са направили със собствени средства и ръце. Дори на стената се намира украса - картини, снимки, ловен календар и доста подробна карта на ловното поле и ловищата.

- Тук учим младите и гости-те. Преди да тръгнат с нас, да им е ясно кой докъде е, къде са ни границите, та да не се бъркаме с колегите.

- Хайде сега разказвай - настоявам нетърпеливо.

- Казвам се Владимир Иванов Пантов, роден 1953 г., председател на ЛРС "Златуша - Делян" - изстрелва председателят.

Едва сдържам смеха си. Много по воиншки му се получи на домакина. Ще да е ходил воиник, което съмнение той бърза да разсее енергично. Това ще проличи и после, когато си правим снимки навън. В неговите отрудени ръце пушката вече не е ловна, а бойна карабина.

С такива мъже се е пазила винаги, и ако трябва пак ще се пази България, мисля си. Защо ли лишихме по-младите от правото да бъдат обучени и те за това? Имам мнение, разбира се, ама се насилвам да не мисля по тези въпроси, защото ще ме избие на политика. А ловът има и това качество - да ни откъсне от всекидневие, от сивото и скучното, от тежките мисли. Защо точно днес да си развалям рахатлъка.

Всъщност и в ловните организации проникна политическото. Някои вероятно си мислят, че като се нацъкват с уредени избори, точно като в партиите и Народното събрание, по върховете на разните организации, лесно ще овладеят хората и ще ги отведат целокупно, където си искат.

Да, ама не са познали!

Където и да членува, българският ловец си има верен аршин. Прави каквото прави, ако едната организация е за критика и не му харесва, току накриви капа към другата. Като види, че и там е същото, че и по-лошо, току свърне към

първата си любов.

Така де, все пак е нещо, което зрели и умни, отговорни за Млада България скоро след Освобождението са създали. И го има над 120 години вече. Дори съм чувал да се говори от разбиращи хора, че в много европейски страни са заимствали от нашите ловци доста работи.

- Добре, а как сте с организацията тук - обръщам се към Владимир Пантов. Къде членувате?

- Ами при нас членуват 95 души само ловци. Сред тях имаме и четири жени. Що се отнася до членството, иска ли питане, ние сме консервативни. Нашата си организация е една - СЛРБ. Няма да я делим. Имам ловна площ 4200 хектара. Царевичата, която видяхте е 60 декара, имаме 10 декара слънчоглед. Всичкото си го работим със собствени средства и техника, като събираме и съхраняваме за подхранване на дивеча зимата една част, а другата оставяме на полето. Освен на местния дивеч, разчитаме и на прелетния, но сами виждате как е, затова и си пожелаваме "На sluка!", нали? Редовно разселваме яребици, като сме взели решение на Общото събрание да ги пазим и не ловуваме на тях. Пуснахме 100 фазанчета. Опитвахме и с кеклик, но трудно се задържа, мястото не е подходящо.

Поддържаме 7 хранилки за едри дивеч, 5 калища. Редовно разнасяме каменна сол, горено масло - да се чистят животните от кърлежи и така да се завъртат в района. За всичко сме избрали на събранията по трима отговорници, които се отчитат пред нас. На местността Браковец си построихме заслон, видяхте го. Там откриваме и закриваме сезона, там се събираме и по други поводи - рождени, именни дни. А така неусетно и планираната работа по-лесно се върши. Построихме си печка със скара, чешмата каптирахме и иззидяхме. Вместо да чакаме откриването на лова, при нас стана традиция на заслона да правим местен събор последната събота на юни. Стичат се хора отвсякъде, ловци, семейства, граждани, гости. Последният път държаха оркестъра да свири до четири часа сутринта, смее се Владо.

- Как сте с едри дивеч?

- Ами сърни и прасета си имаме. Срещаме и приплоди, следи виждаме. През сезона по сърни не се стреля, пазим ги. Миналата година имаме отстреляни 23 диви прасета. Поминалата бяхме с повече.

- Хищниците при вас проблем ли са?

- Разбира се, - настръхва Владо. Освен традиционните лисици вече се появиха и чакали. Имам избрани ловци за противодействие срещу тях, имаме предвидени от нас лични стимули, но за това трябва повече да се погрижи държавата. Иначе повече хищници отстрелваме при гонките, а не при нарочни хайки. Нарастването на броя им свързваме и с това, че някога имаше граничен отряд и стрелбище, които ги плашеха.

Колеги, спокойно, всички сме жалки!

Борис МИТОВ

Ново лятно вълнение тресе журналистическата гилдия тези дни. Противно на здравата логика, то въобще не е свързано с безпрецедентния срив на Търговския регистър, например. База данни, която иначе е сред най-силните оръжия на разследващата журналистика. "Ако имаме късмет" да заработи, разбира се, както си пожела преди ден премиерът Бойко Борисов.

В страната, която е на последно място в ЕС по свобода на словото (и е най-зле класирана дори на Балканите, с изключение на Турция), обаче тревогите на гилдията са съвсем други.

Тук политически журналисти събират подписка до министър-председателя с молба да възстанови на работа уволнен от самия него служител на Правителствената информационна служба (ПИС). Това начинание акумулира обществена енергия до такава степен, че за по-малко от денонощие събира в обща фейсбук група над 360 души!

Всички те са обединени от една обща цел - да убедят Борисов, че редовият му пиар Любомир Методиев е "сготвен" и "нареден", защото не е удрял умишлено с микрофон по ръката Елена Крумова, кореспондентка на традиционно изпълняващия всевъзможни поръчки на властта в "Монитор". Някаква вътрешноведомствена драма, ще кажете и вероятно ще сте прави.

Проблемът в случая е, че въпросният кадрови водевил започна да проявява белезите на повечето подобни скандали с участието на управляващата ГЕРБ. С тази разлика, че поне досега в тях бяха замесени лица, заемащи някакви обществени постове - кметове, директори, министри, депутати.

Каква е фактологията готук

По време на посещението на Борисов на могилата "Малтепе" край плодивското с. Маноле в събота Крумова влиза в някакъв неясен конфликт с Методиев. Той явно иска да накара журналистите да се ориентират към тръгване, а репортерката явно се противи.

Стига се до шеговит опит на журналистката да си направи селфи с пиара Методиев, който той отблъсква с ръка. В този момент настъпва и физическото съприкосновение на държания от него микрофон с ръката?. Тя се разплаква и си тръгва. Следва тишина и мълчание в ефира.

До вторник, когато правителствената пресслужба изненадващо излиза със съобщение, че по разпореждане на Борисов Методиев е уволнен заради някакъв инцидент, с който службата не можела да си позволи да има общо. Инцидентът не е описан. Вината на служителя - също.

Няколко часа по-късно се налага премиерът отново да вземе нещата в своите еднички две ръце и да въздаде справедливост и яснота едновременно. По ирония на съдбата това се случва в кулоарите на парламента преди извънредното заседание на депутатите заради срива в Търговския регистър и отнетия лиценз на кипърския застраховател "Олимпик", ужил ли около 200 000 българи с невалидни полици.

"Такова нещо да е направил, аз не вярвам, той е кротък човек. Но след като го вдигат на такова ниво, че едва ли не моят пресцентър ходи да бие журналисти, нямам избор. Говорете си в гилдията", обръща се Борисов към репортерите, които очевидно в този момент са по-загрижени за съдбата на Методиев, отколкото за фирмения регистър, директно засягащ целия икономически оборот в страната.

Скандалът между Елена Крумова и Любомир Методиев можеше да бъде разрешен с елементарно извинение още на място

В интернет и социалните мрежи се появи и кадър от въпросната случка

"Напишете ми някакво писмо в защита, да имам, да пратя на европейските... Той страда момчето...", добавя министър-председателят, вирайки публикуваната по-рано позиция на Асоциацията на европейските журналисти в България, която призова именно за уволнението на правителствения пиар служител.

Час-два по-късно заседанието на депутатите е приключило, а подписката за връщането на Методиев в ПИС вече е готова и е в ръцете на премиера: "Дай да видим подписката. Да не се карат началниците... Все някой ще ви издаде, от толкова камери. Да оставим Любо на работа? Карах го да се извини, той отиде да посети това момиче, което е пострадало. Ще се опитам да се съобразя с вас, но всичко минава и през нейното изявление да приеме извинението."

Включва се партийният апарат

Междувременно в цялото упражнение по обръщане на общественото настроение в полза на уволнения Методиев (нищо, че целокупното население хал хабер си нямаше кой е той, докато медиите не съобщиха за драматичното му уволнение) се включва и партийната мощ на ГЕРБ.

Няколко служители и привърженици на управляващата партия създават страница в негова защита във фейсбук. За часове в нея са събрани няколко души, наред със самата шефка на ПИС Севделина Арнаудова, която лично агитира възмутените от оплакването на Крумова да се подпишат в подписката до Борисов.

Включва се и бившият депутат от ГЕРБ Антон Тодоров, който се раздели със статута си на народен представител след "невинното" предупреждение към тв водещия Виктор Николаев, че въпросите ще му "изядат хляба".

"Сигурни сме, че ако въобще е имало съприкосновение - "удар", спрямо въпросната журналистка - Елена

Крумова, която има слава с нейният импулсивен, провокативен и често избухлив нрав (пълна противоположност на Любомир Методиев), е било напълно случайно, несъзнателно и без никаква умисъл", пишат администраторите на страницата, очевидно оправдавайки Методиев дори в хипотезата, че евентуално е измлатил репортерката.

На страницата се трупат множество мнения, че уволнението е изключителен професионалист и човек, че "на мравката път прави", както и че "муха не би убил", като същевременно се игнорират всички данни в полза на версията на Крумова.

Става въпрос за снимка на насилена ръка на репортерката, както и за скрийншот от съобщението, което пиарът ѝ е изпратил: "Колега, искам да ви се извиня за моята реакция, която със сигурност не беше най-правилната. За най-голямо съжаление в ръката, с която се опитах да отблъсна вашия опит за снимка (прегръдка), държах метален микрофон и това причини тежест на моя замах. Преди всичко съжалявам, но и двете страни не реагирахме професионално."

А можеше да не знаете всичко това

В една паралелна реалност нищо от това нямаше да е станало публично достояние, тъй като въпросният банален инцидент щеше да е разрешен с елементарно извинение още на място или поне чрез комуникация, ограничаваща се до ниво редакция - правителствена служба.

Тук обаче се изисква личната и обнародвана намеса на министър-председателя, както и последващото широко обществено одобрение, с което първоначалното му решение да бъде завъртяно на 180 градуса.

Всичко това е гарнирано с взаимни обвинения сред журналистическата гилдия, че са били нарушени про-

фесионалните стандарти, като не е била потърсена другата страна в случая, че е описана фактология, твърдена само от потърпевшата и т.н. Все стандарти, които отдавна са отстъпили място на раздухването на измислени скандали и партийни схеми, взаимно изгодни и за властта, и за повечето медии.

Повече от показателен в тази ситуация се оказва коментарът на самата шефка на Правителствената информационна служба, отправен към неин познат, изразяващ съмнения към версията на уволнения пиар: "Иванов, моля те! Аз се извиних, не съм свидетел и ти не си! Но не вярвам да е умишлено. Уважавам те, ако обичаш, не така с мен! Не го заслужавам. Не съм обидила никой. Аз да ревна ли от всички камери, които съм отнесла? От всички обиди, доста от които твърде груби? Но, професията е такава... Ние сме такива - блъскаме се, обиждаме се, не се чуваме даже! Всяко следствие има причина! И казах ясно - не приемам насилието, но мяра отдавна никой няма! И да - жалки сме всички! Четири дни мълчахме, и ти мълча, и аз мълчах! Признай си и ти! Всичко отдавна е само поредната блъсканица..."

В една паралелна реалност гилдията може би щеше да е обединена от, меко казано, спорното отстраняване на последния журналист от Общественият съвет към Фонда за лечение на деца в чужбина. Или от светкавичното пенсиониране на легендарна водеща в БНР, с което бе преодоляно съдебното решение срещу незаконното ѝ уволнение месеци по-рано. Или поне от неясната съдба на апетитните имоти, отдавани под наем от иначе изключително пасивния Съюз на българските журналисти.

Но в тази реалност ние сме на 111-о място по свобода на словото и се вълнуваме от "поредната блъсканица"...

КЛАСИКАТА НА ТОДОР КОЛЕВ ОЖИВЯВА В ЗАЛА 1 НА НДК

Над 110 филма показват на „Любовта е лудост“

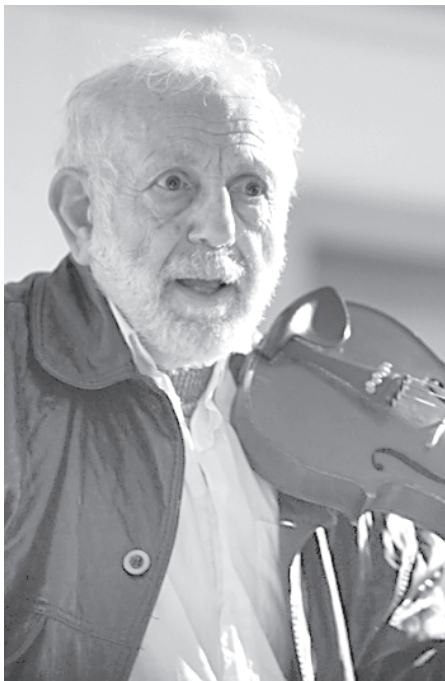
Актьорът Ицхак Финци ще получи награда за цялостен принос към българското кино

Международният кинофестивал „Любовта е лудост“ ще се открие днес, 24 август, във Варна. По време на събитието ще бъдат представени над 110 пълнометражни игрални филма, както и документални, и късометражни заглавия.

Награденият за режисура със „Златна палма“ в Кан 2018 филм „Студена война“ на полския режисьор Павел Павликовски ще бъде проектиран след церемонията по официалното откриване. На сцената на зала 1 във Фестивалния и конгресен център актьорът Ицхак Финци ще получи наградата за цялостен принос към българското кино.

На тържествената церемония на червената пътека водещ ще бъде актьорът Стефан А. Щерев, познат още като продуцент, тв водещ и съосновател на Номадската танцова академия, Международния фестивал за съвременен танц и перформанс „Антистатик“ и Нощта на театрите.

Конкурсните филми в основната програма са 12, а председателка на журито е Клаудия Ландсбергер, Холандия, съоснователка и първи президент на European Film Promotion,

Ицхак Финци

служи много години на селекционния комитет на конкурсната програма на „Берлинале“ и на „Хамбург филм фонд“. Член е на Европейската филмова академия. В журито са още драматургът от Германия Хелмут Шьодел, Катерина Шпица от Русия - актриса, Луис Диого от Португалия - режисьор, и Калин Станкулеску - филмов критик от Румъния. За втора поредна година фестивалът „Любовта е лудост“ има своето младежко жури, което ще избира най-добрия от представените десет филма в младежката надпревара.

В киноафиша на „Любовта е лудост“, освен конкурсна програма и младежка конкурсна програма, са включени и панорамите Българска класика, Новото българско кино, Глобуса, Фестивали и награди, Светове и граници, Дни на Русия, Фокус Румъния, Фокус Иран, Фокус Франция, Фокус Испания, Фокус Унгария, Комедиите на Рихард Бланк, Жан-Пол Белмондо на 85 години и късометражна програма. Повечето от филмите са премиерни заглавия - като „Безкрайната градина“ на Галин Стоев, руските „Собибор“ и „Решение за ликвидиране“, „Син на друга майка“ с участието на варненца Юлиан Костов.

СТОЛИЧНАТА БИБЛИОТЕКА ПРЕДСТАВЯ ПЪТЕПИСИ ЗА ВИТОША НА ХИЖА „АЛЕКО“

Столичната библиотека участва за трета поредна година с кампанията си „Библиотека в планината“ в традиционните национални чествания на Българския туристически съюз по повод организираното от Алеко Константинов масово изкачване на Черни връх и създаване на организирано туристическо движение в България.

Всички посетители ще могат да разгледат изложба

на 26 август от 10 до 14 ч. на поляната пред хижа „Алеко“, в която основният акцент са записките на чуждестранни пътешественици от XVI до XVIII век, които описват планината Витоша. Най-старият пътепис е от 1550 г. на Катарин Цен. Голяма част от пътешествениците, които може да наречем „първите туристи и планинари“, по професия са дипломати, офицери, геолози.

Изложбата представя и пътните бележки на османския пътешественик Евлия Челеби (XVII в.), на Ами Буе - 1836 г. и на Константин Иречек през 1888 г. Показани са още творбите на Алеко Константинов в детския периодичен печат 1878-1944 г., моменти от създаването на туристическото движение, иницирано от Алеко Константинов с първия му излет до Черни връх през

август 1894 г., и още много интересни факти от редки издания, съхранявани във фондовете на Столичната библиотека.

Туристите ще могат да се насладят и на планински четения с поетите Оля Стоянова и Лъчезар Лозанов, както и да станат читател с безплатна едногодишна карта, осигуряваща достъп до богатите книжни и електронни ресурси на библиотеката.

Световния шампионат по фолклор излъчва Neterra.TV

Осмото издание на Световния шампионат по фолклор „World Folk 2018“, което ще се проведе между 24 август и 1 септември в пет града по българското Черноморие, ще излъчи Neterra.TV. Първата българска онлайн телевизия е ексклузивен тв партньор на най-голямото събитие в света на автентичния фолклор.

Онлайн платформата ще излъчи на живо всичките 7 състезателни концерта, а на запис ще предостави на зрителите възможността да гледат деветте концерта на 26 и 31 август. „Ние от Neterra.TV сме изключително благодарни, че бяхме избрани да си партнираме в толкова мащабно събитие. Въпреки различията на всеки регион, фолклорът е доказал, че обединява хората от целия свят“, казва Емил Стойновски, продуктов мениджър на Neterra.TV.

В шампионата участват повече от 100 групи с над 2000 членове от над 40 държави. Те ще се надпреварват в 9 категории и в две възрастови групи в рамките на 7 състезателни концерта в Свети Влас, Поморие, Несебър, Бургас и Обзор. Най-добрите състави ще получат златни, сребърни и бронзови медали. Организаторите ще връчат и наградата „Златен Орфей“ за абсолютен световен шампион по фолклор. Победителят ще получи и парична пре-

мия от 1000 евро.

“В днешния динамичен свят е изключително важно за младите хора да имат възможност да съхранят ценностната система на предците си. Фолклорът е концентрираната енергия и мъдрост на миналите поколения, събрала в себе си хиляди години на лишения, любов и отдаденост, с единствената надежда за хармония и просперитет“, заявява Калоян Николов, председател на Европейската асоциация на фолклорните фестивали (ЕАФФ).

С излъчването на Световния шам-

пионат по фолклор Neterra.TV затвърждава тенденцията да предоставя ексклузивно качествено съдържание след онлайн дебюта на филма „Възвишение“ през май т.г. Neterra.TV е ексклузивен телевизионен партньор за събитието на организаторите от ЕАФФ, която обхваща над 450 фестивала из целия континент. Световният шампионат по фолклор е част от шампионатната система на ЕАФФ, която има консултативен съвет към ЮНЕСКО в частта за опазването на нематериалното културно наследство.

СНИМКА NETERRA.TV

КРАТКИ

Музика, стихове и атракции за деца в парка „Заимов“

В последната събота на август „зелената пътека“ от Столичната библиотека ще ни отведе в парка „Заимов“. На 25 август от 10 до 14 ч. в „Зелената библиотека“ ще бъдат известните поети Мирела Иванова и Бойко Ламбовски, които ще четат свои стихове и ще раздават книги с автографи. Популярният поет и композитор Боби Мирчев ще забавлява децата с емблематичните си детски песни. Актрисата Таня Гигова от сдружение „ГлухАРТчета“ ще изненада малките посетители с арт ателие, в което ще се прави „сладолед на клечка“ и други любопитни неща от подръчни материали. Очакват ни много музика, стихове и занимателни игри. Продължава и инициативата „Споделени книги“ - „Вземи, прочети, върни“.

СНИМКА БГНЕС

Испанската фламенко певица Естрей Моренте изнесе концерт в първата нощ на фламенко фестивала в Памплона, Северна Испания, който продължава до 26 август

Любовен триъгълник и много животни в руския сериал „Любимци“

Любовен триъгълник във ветеринарна клиника, странни персонажи и много животни има в новия руски сериал „Любимци“. Премиерните за България епизоди започват днес, 24 август, и ще се излъчват всеки делничен ден от 23 ч. по БиТиВи комеди. Младият, но много талантлив обещаващ анестезиолог Михаил Новиков е несправедливо лишен от дипломата си за доктор и от смисъла на живота си. Миша е изоставен от съпругата и любимата си дъщеря, което предизвиква нервна криза. Един ден бившата му жена го навещава с претенцията за изплащане на издръжка, но и с една добра новина - той ще бъде назначен в частна ветеринарна клиника. Още в първия си работен ден д-р Новиков разбира къде е попадал, но вече е късно... Михаил Новиков (в ролята Михаил Башикатов) не обича животните и не е подготвен да общува с тях. Много скоро той се потопява в света на ценителите на животни и разбира, че ветеринарите са хора със здрави нерви, чувство за хумор и умение да излизат от всяка ситуация. Разбира и друго - че с пернати, люспести и пълзящи пациенти може да се случи всичко.

ХЮ ЛОРИ С ГЛАВНА РОЛЯ В КОМЕДИЕН СЕРИАЛ НА НВО

Храна за всички сетива в Пловдив

Кулинарни възможности, качествена музика и признати шеф-готвачи ще завладяват града на тепетата между 14 и 16 септември

Какво е храната? Тя е вкус, аромат, усещане. Докосва всичките ни сетива и позволява на цялото ни тяло да се наслади на всяка хапка, да усети всяка съставка. А за да бъде удоволствието пълно, имаме нужда само от приятна компания, звучна музика и чаша освежаващо пиене.

В това се фокусира и Mood for Food Street Fest - кулинарен форум, който ще предложи храна за всички сетива. Фестивалът поставя храната в центъра, но същевременно следва вярването, че около нея трябва да има всичко за наслада на сетивата. За тази цел организаторите са предвидили богата програма с купища изненади на място, сред които ескейп рум, качествена му-

зика, дегустации, уъркшопове и, разбира се, неустойимо вкусни изкушения. Тази година кулинарният фестивал ще се проведе за първи път и то не къде да е, а в слън-

чев Пловдив, неслучайно заслужил признанието за европейска столица на културата за 2019 г.

На централния площад от 14 до 16 септември Mood for

Food предоставя на посетителите възможността да се запознаят с изкуството на манда и тайните на овкусяването. Фестивалът ще даде достъп до полезни съвети за здравословно хранене от истински експерти в областта, както и редица хитринки от признати шеф-готвачи. Малките ще могат да се забавляват в специално обособен детски кът, пълен с изненади, а за настроението на възрастните ще се погрижат някои от най-любимите музикални изпълнители.

В програмата са предвидени и уроци по food photography, оригами, че дори и работилничка за месене на пресен домашен хляб. А сред кулинарните изкушения, на които ще се наслаждават посетителите, има всичко - от сочни бургери, през традиционна италианска пица до гофрети с белгийски шоколад. От здравословна храна до не чак толкова, фестивалът ще предложи по нещо за всеки вкус.

Космическа тоалетна струва 19 млн. долара

19 млн. долара плати НАСА на Русия за космическа тоалетна. Санитарният възел бил поръчан през 2017 г. за модула "Транквилити", тъй като дълго време нито една американска компания не можа да разработи свой аналог. Подготвящият се за трета мисия на МКС японски астронавт Соичи Ногучи написа в твитър, че най-важното нещо в космоса е тоалетната и правилното ѝ използване, съобщил сайтът РИА "Новости". На МКС са разположени две тоалетни. Първоначално санитарният възел действал само в руския отсек "Заря".

"Едно от най-необходимите умения в орбита е правилното използване на WC-то!", твърди Ногучи. Към своето съобщение японският астронавт пусна и илюстрация. На снимката той се намира редом до космическата тоалетна. Ногучи вече два пъти е участвал в мисии на Международната космическа станция. През 2006 г. той е летял със совалката "Колумбия", а три години по-късно с руския кораб "Союз". Породният си полет ще осъществи в края на 2019 г.

Японският астронавт Соичи Ногучи в санитарния възел на МКС

Орлин Павлов тръгва на турне

Поп певецът Орлин Павлов ще зарадва своите фенове с национално турне през есента. Началото ще бъде поставено на 1 октомври с първия му голям самостоятелен концерт в зала 1 на НДК. Обиколката продължава в Пловдив на 5 октомври в комплекс "Сила", следва Бургас на 13 октомври в Държавната опера и Варна на 15 октомври във Фестивален и конгресен център. Последната фиксирана дата е 20 октомври, когато Орлин Павлов ще излезе на сцената на ДКС "Васил Левски" във Велико Търново. Изпълнителят ще представи пред публиката

най-емблематичните си хитове и обичани от всички песни, както и новия си албум, който съвсем скоро ще бъде факт. Турнето и тавата носят заглавието на едноименното парче "Още малко..."

За да е пълна емоцията, на сцената заедно с Орлин ще излязат едни от най-добрите български музиканти, с които изпълнителят вече подготвя безкомпромисно музикално преживяване. "Поп концерт с приятели, щипка джаз и капка "Кафе". Това е магията, която ме носи вече 15 години и която ще претворя на сцената", сподели Орлин.

Музика извън матрицата в Борисовата градина

Един ден с музика извън матрицата предлагат организаторите на минифестивала, който на 15 септември ще завладее "Маймунарника" в Борисовата градина. Събитието ще стане факт по идея на Георги Линева - композитор, продуцент, мулти инструменталист, роден в България и базиран в Ел Ей, известен с артистичния си псевдоним Kan Wakan. Outlier Fest е специалното съ-

битие за премиерата на съвсем новия, втори албум на проекта. Phantasmagoria Vol.1 излиза глобално на 31 август, част е от трилогия и отново включва страхотни колаборации и гости, както и оркестъра на Софийската филхармония.

Специално участие на проявата ще имат артисти като George Cosby (UK), Alexander Vincent (CAN) и Rachel Farnan (US). Част от фестивала ще

станат и някои от най-оригиналните действащи лица от българската алтернативна сцена - Иво Димчев, Les Animaux Sauvages и Dead ManCs Hata.

Вратите на клуба отварят в 15,30 ч., а началото ще е половин час по-късно. Билети за фестивала вече са в продажба в мрежата на Eventim и онлайн на цени 20 лв. В деня и на място ще струват 25 лв. Деца до 10 години влизат безплатно.

Джинджи филът помагал срещу гадене от люлки

Професор Брендън Уокър, който е инженер и дизайнер на увеселителни влакчета, сподели пред TheSun, че стрък джинджи фил е най-доброто лекарство срещу гадене от люлки. Кристализираният вариант пък е подходящ за децата, понеже се смуче като бонбон. Ако ви се повдига по време на возене на някое от съоръженията в увеселителни паркове, джинджи филът ще облекчи симптомите, твърди експертът. И добавя: "След това ще сте способни да се качите и на най-страшните люлки - такива с висока скорост, както и онези, които ви обръщат с главата надолу или издигат прекалено високо." Професорът казва още, че трябва да се дава малко време за почивка на организма, а не след един атракцион веднага да се качвате на следващ.

- В колко часа ще се освободиш в петък вечер?
- В петък вечер ще се освободя в понеделник сутрин...

Проф. ГЕОРГИ ФОТЕВ, социолог ИВАН ПЕТКОВ, постоянен представител на България към Съвета на Европа КОСТАДИН ФИЛИПОВ, тв водещ РАДИ НАЙДЕНОВ, извънреден и пълномощен посланик на България във ФРГ Проф. д-р КОНСТАНТА ТИМЧЕВА, онколог-химиотерапевт СИЛВИЯРАНГЕЛОВА-СУНГАРСКА, актриса

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24

Св. свщмчк Евтих. Св. мчк Татион

ДЖОРДЖ КЛУНИ ОГЛАВИ СПИСЪКА НА НАЙ-БОГАТИТЕ

Джордж Клуни оглави класацията на най-високоплатените актьори на годината, съставена от американското списание "Форбс", предаде ТАСС. Само за 12 месеца 57-годишният Клуни е спечелил 239 млн. долара. Освен хонорарите от киното, актьорът е получил значителни доходи от продажбата за \$1 млрд. на основаната от него компания за производство на алкохол "Касамигос текила".

Втори в списъка на най-богатите в киното е бившият кечист Дуейн Джонсън-Скалата със 124 млн. долара. Той се озова на тази позиция благодарение на участията си в успешната филмова продукция "Джуманджи: Добре дошли в джунглата".

Робърт Дауни-младши е трети в листата с 81 млн. долара. По-голяма част от приходите му са били осигурени от снимките в "Отмъстителите".

В класацията на "Форбс" са още Крис Хемсуърт с \$64,5 млн., Джеки Чан с \$45,5 млн., Уил Смит с \$42 млн., индийската звезда Акшай Кумар с \$40,5 млн., комикът Адам Сандлър с \$39,5 млн., индиецът Салман Хан с \$38,5 млн. и Крис Еванс с \$34 млн.

ДУМА

СРЕЩИ

ПЕТКО ДИМИТРОВ:

Младите трябва да имат шанс за достойна реализация в България

София е пълна с проблеми, които от години никой не решава, смята председателят на столичното МО в БСП

ПЕТКО ДИМИТРОВ е на 26 години. Завършил е УНСС, специалност счетоводство, и в момента работи в сферата на финансите. Наскоро бе избран за председател на Младежкото обединение на БСП в София

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

□ Г-н Димитров, сравнително скоро оглавихте Младежкото обединение на БСП в София. Какви са целите, които си поставяте като основни задачи за предстоящия мандат?

- Естествено основната ни задача е да подпомогнем максимално градската организация на БСП в София за спечелването на изборите - става въпрос както за предстоящите евроизбори, така и за местния вот. Поставили сме си за задача и организационното укрепване на структурата на МО в столицата.

□ Има ли неща, които бихте искали да промените от досегашния начин на действие на Младежкото обединение в София?

- До момента са провеждани доста добри инициативи на Младежкото обединение, нормално е да продължим добрите практики и да искаме да ги надграждаме. Има върху какво да работим и ще се постареем да вървим само напред.

□ Оглавявал сте и районната младежка организация в "Сердика". Кой от идеите, които сте реализирали там, смятате за успешни?

- Имаше кампания за 24 май, поставихме си за цел да направим импровизирана социална библиотека, открита за всеки минувач. Идеята бе да мотивираме хората да прочетат откъси от български класици. Заложихме основно на поезия и къси разкази, за да не им отнемеме много време. Идеята беше на чаша кафе или чай хората да си припомнят нашите класици, да осъзнаят, че винаги има време за хубава книга. Всеки минувач получаваше и подарък за спомен - разделител за книги с цитат от българско произведение.

□ Какви бяха отзивите за тази инициатива?

- Отзивите бяха много добри. Естествено, смятам отново да организирам подобна социална библиотека. Дали ще го организирам отново като районна инициатива или като по-малка и градска, тепърва ще преценим.

Има и други добри начинания, които сме правили, но не всяко подхожда на мащабите на София, някои са си с чисто локален характер и може би трябва да си останат такива.

□ Мислили ли сте да "откраднете" някоя идея от друг?

- Бихме могли, разбира се. Има доста хубави неща, които са правили нашите другари по места. Ще е хубаво да седнем с екипа, да ги разгледаме и да видим кое ще е най-приложимо на градско ниво. А защо да не ни хрумне и някоя доста по-малка идея, която да реализираме на национално ниво?

□ Много млади хора са убеждавани и дори възпитавани, че БСП е нещо като Баба Яга - зло, от което да се пазиш. Може ли това мнение да бъде променено и как?

- Единственият начин младите да променят мнението си за партията ни е да се запознаят с нашата дейност, да

видят, че не сме толкова лоши, колкото някои хора ни представят. Именно това според мен е голямата кауза на Младежкото обединение - да променим имиджа на партията сред младите хора, т.е. да покажем, че в партията не са само възрастни хора, че не сме вкопчени само в миналото, а мислим и за бъдещето. Ние сме млади леви хора, които се борят за правдата и по-доброто бъдеще на всички българи.

□ А вие самият защо избрахте БСП?

- Още в края на средното си образование се интересувах от политика. След 2008-2009 г. БСП беше в опозиция. Гледах новини, слушах изказванията на политиците... Тогава БСП ми направи най-силно впечатление. Припознах идеите, които предлагаше, видях каузи, които си заслужават, и реших, че това е партията, към която бих се присъединил.

□ Има ли неща, за чието отстояване БСП трябва да е по-активна?

- Мисля, че БСП отстоява доста добре темите, които сме заложили в програмата на партията. Смятам, че по-скоро ние, младежите, бихме могли да допринесем за отстояването на тези идеи, било то чрез инициативи или чрез друг тип форми, като дискусии например.

□ В момента БСП представя проекта си "Визия за България". Има ли достатъчно младежки политики и идеи за младите хора в този документ?

- Смятам, че има, да. Има и неща, които могат да бъдат допълнени. Смятам, че има много неща, които, ако бъдат реализирани, ще допринесат за по-добрия живот на младите в България. Освен това документът е път към промяна на сегашния порочен модел на управление.

□ Много млади хора избират да търсят реализация в чужбина. Какъв според вас е подходът, за да останат тук?

- Това е доста сериозен проблем, както всички знаем. Според мен промяната би трябвало да бъде на национално ниво, т.е. да бъдат приложени по-адекватни политики за младите хора, да се направи секторно разпределение, да има по-добра връзка между образование и бизнес. Необходимо е младите да имат шанс за достойна реализация тук.

□ По какъв начин столичното МО отбеляза Деня на младежта?

- Направихме специална акция пред Столичната община. Датата бе подходящ повод да припомним на кмета Йорданка Фандъкова и нейния екип, че вече десета година не могат да се справят с недостига на места в детските ясли и детските градини. Проблемът е много сериозен, тормози изключително младите хора. Ние не просто алармирахме за пореден път, дори направихме няколко конкретни предложения към управляващите от ГЕРБ. Много ни се иска, когато човек тръгне да създава семейство, да усеща държавата и местната власт зад себе си.

□ Какви са предложенията ви към Фандъкова?

- Първо, трябва да бъдат изградени чисто нови ясли. В момента практиката е евентуално да бъдат достроявани или леко разширявани сега съществуващите. Според нас са необходими нови здания за крайно нуждаещите се от това райони като "Иван Вазов", "Лозенец", "Триадица", в центъра също има нужда. Също така предложихме да има целева финансова помощ за млади родители до 29 години, които учат или работят, а техните деца не са били приети в градина или ясла. Бихме искали да се коригират и да бъдат увеличени възнагражденията на медицинските работници, които работят в детските заведения.

□ Има ли други проблеми в София, които смятате, че вече трябва да бъдат решени?

- Проблемите са изключително много. Голямата гордост на ГЕРБ е лъскавият център. За съжаление обаче в по-големите квартали, както и в по-крайните райони, нещата далеч не стоят по този лъскав начин. Там има голям проблем с инфраструктурата, да не говорим за вече споменатия проблем с местата в детските градини и яслите, които от години не достигат.

Отпадъците на София и изграждането на инсталация за изгаряне на горивото също са теми, които мъчат софиянци. Все още не е ясно как ще се случат нещата, дали няма да има вреди за здравето на хората. А подобни проекти със сигурност удрят по джоба. В момента младежите работим по инициатива с информационен характер, да запознаем жителите, които ще бъдат най-близо до въпросния завод, какви ще са вредите, колко пари ще им струва подобна инсталация...

Много са проблемите на София. Затова с моя екип от Младежкото обединение, заедно с Градския съвет на БСП подготвяме анализ къде и как ще бъдем най-полезни. Подготвяме се да предложим алтернативи и решения на столичните проблеми.

□ Често се говори, че София ще стане зелена столица някога. Има ли достатъчно възможности да имаме зелена столица или ще станем столица на небостъргачи?

- Надявам се, че няма да сме столица на небостъргачите. От нас самите зависи да не допускаме това да се случи, в наши ръце е и това София да стане зелена столица. Просто трябва да се работи усилено.

Ако хората се запознаят с нашата дейност, ще видят, че не сме толкова лоши, колкото някои ни представят

ЗВЕЗДНИ КЪТЧЕТА

ИЛИ КЪДЕ ВАКАНЦУВАТ ИЗВЕСТНИТЕ

Известните също с нетърпение чакат момента, когато ще излязат в заслужен отпуск и ще си отпочинат от напрегнатото всекидневие на някое екзотично място. Без да пестят честно заработените хонорари, знаменитостите избират най-добрите плажове на света, прочути скиорски курорти и тайнствени кътчета на природата, до които стигат само с вертолети или частни яхти.

Отвъдокеанското владение на Франция в Карибско море - Сен Бартелми, е известно като Островът на милионерите. На територията му няма случайни хора. Всички се познават, защото са холивудски актьори, музикални звезди, собственици на петролни кладенци и т.н. Мястото не може да се похвали с кой знае какви забележителности (има само няколко музея), там не продават и магнитчета, с които да се украси колекцията върху хладилника. Всъщност знаменитостите не ги и търсят. Най-добрите плажове, перфектното море, незабравимите гледки, които са идеални да някоя-друга снимка в инстаграм, и лични асистенти, изпълняващи всяко желание на гостите, са сред неоспоримите причини фамилия Кардашиян, Лана дел Рей, Илон Мъск и други богаташи да изберат именно това кътче за райската си почивка, вместо Бахамите.

Уникалният Goldeneye Resort на Ямайка наистина е необичайно място. Не става дума за луксозен хотел, а за селекция частни вили с лични плажни ивици, заобиколени от тропически гори. Именно на северното крайбрежие на острова известният романист Ян Флеминг купува малко земя, а през 1946 г. построява кокетна къща на върха на стръмна скала. И започва да пише книги, като по-известните от тях са за най-знаменития шпионин в света Джеймс Бонд. След време този курорт се превръща в любим и на доста звезди. Най-напред заради факта, че е сред онези редки места, където

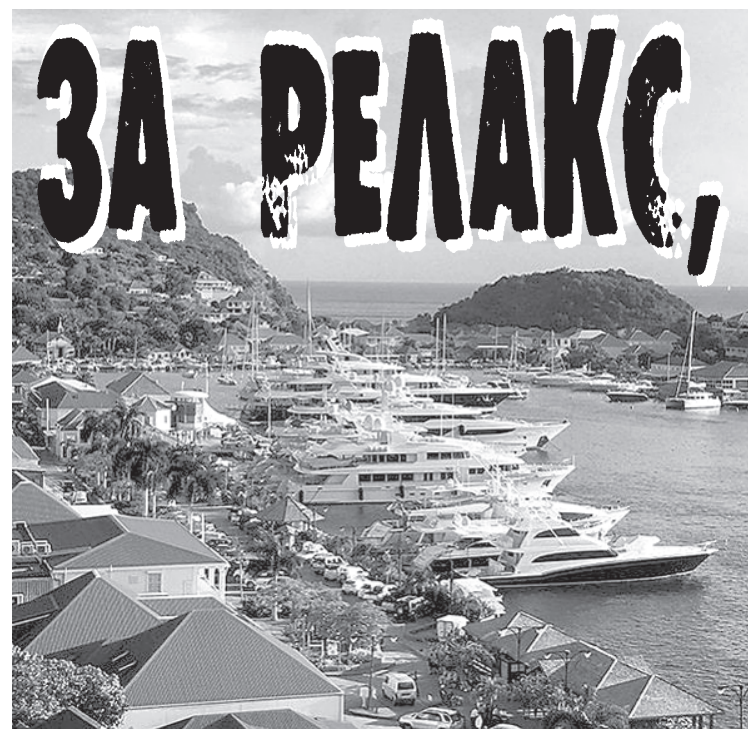
Миконос

ВИП-овете имат шанса да останат извън обсега на свръх екзалтираните фенове и досадните папарацци. Кътчето е предпочитано и от почитателите на здравословния начин на живот. Там често се крият от стреса и го използват като тайно лично убежище актьорът Джонни Деп, бразилската манекенка Алесандра Амбросио, певицата Лейди Гага и др.

През лятото на гръцкия Миконос може да се срещнат в пълен състав ангелите на Victoria's Secret, както и холивудски емблеми. Не е ясно дали една от световните перли ги привлича със съчетанието от специфична архитектура, невероятните рибни ресторанти, кафенета, дискотеки, клубове, бутици, магазини за подаръци и пълна нощен живот... Факт е обаче, че на съседни шезлонги опъват тела американската моделка и телевизионна водеща Кендъл Дженър, изпълнителката Риана, актьорът Крис Хемсуърт, колегата му Джерард Бътлър, певецът Ерос Рамацоти и т.н. Само за няколко годи-

„Златното око“ на Ямайка

Сен Бартелми

ни мястото изпреварва по звездно присъствие дори Сен Тропе и Ибиса. Но някои знаменитости не изневеряват на навигациите си. Така Бийонсе и Джей Зи предпочитат лятото да си почиват именно на средиземноморския остров, където двойката дори има собствена вила. Сред съседите им са Давид Гета и Шакира. А Хю Джакман е чест гост на световноизвестния морски курорт на френската Ривиера - само с него е готов да смени любимата си Австралия.

Не по-малко популярни са и италианските крайбрежни райони. На Сардиния всички звезди се изсипват през август, когато на острова има много примамливи партита, включително и прочутата вечеря на ювелирната къща Chopard. Папарацци са документирали присъствието на

това място на Брэдли Купър и Ирина Шейк, Риана, Тейлър Суифт, Дрейк и др. А на Форте дей Марми отседат онези, на които не им свидят 20-30 хил. евро за шезлонг, сейф и собствена стая за преобличане.

Едно от най-дълбоките езера - Комо (до 410 метра), често е наричано и най-красивото място на света. Страховити пейзажи, луксозни къщи, петзвездни хотели с най-добрите СПА центрове привличат безброй звезди поне за романтичен уикенд. Собствена вила там имат Джордж и Амал Клуни. Преди години, в по-щастливи за Анджелина Джоли и Брад Пит времена, и тези холивудски величия често са отседвали в някое от свръх закътаните места по крайбрежието. Майли Сайръс също признава, че често обича да си почива на езерото.

Ако през голяма част от годината епицентърът на светския живот е в Манхатън, лятото той се премества в Хемптънс. Един от най-скъпите райони в САЩ е известен с факта, че сред основните му забележителности са луксозните имения на богати бизнесмени и на филмови звезди. Те обикновено си почиват, като се събират на най-култови купони, играят голф в затворени комплекси или вечерят в ресторанти, чиито врати се отварят само ако името ти е Леонардо ди Каприо или си се снимал в шедьовър на Скорсезе. Знае се също, че Роналдо се чуди дали да си купи вила край имението на Дженифър Лопес и Алекс Родригес или да предпочете къща в Калифорния.

Почти във всеки профил на известните в инстаграм може да се намерят снимки, направени на фона на снежнобелите плажове и сините лагуни на Малдивите. Малката островна държава в Индийския океан е сред любимите кътчета за релакс на Джейсън Стейтъм, семейство Бекъм, Орландо Блум, Адриана Лима и т.н.

Всички тези (и много други) места предполагат наличието на сериозни банкови сметки. Но е факт, че всъщност идеалната почивка е онази, която ни кара да се чувстваме спокойни, доволни и щастливи...

БАР, ПАЛАТКА И РОМАНТИКА ЗА НЯКОИ НАШИ ЗНАМЕНОСТИ

Някои любими български изпълнители също се отдадоха на заслужена почивка, добре съчетана с работата по нови проекти и участия. Всеки от тях се опитва да отдели време и лично за себе си въпреки многото летни ангажименти.

Чаровната Михаела Маринова замина на романтична екскурзия в южната ни съседка - Гърция, където се отдаде на почивка в компанията на нейния любим. Тита от своя страна сподели, че дестинацията за нейната ваканция е избрал приятелят ѝ и тя е Турция, закъдето ще замине след големия финал

на турнето на 15 септември, в което певицата участва. Павел и Венци Венц предпочетоха родното южно Черноморие и разкриха, че голяма част от свободното си време прекарват в Лозенец, където един от тях има собствен бар. Дара успя да съчетае пътуванията по участия във Варна с прекарването на повече време със семейството си и най-вече с по-малката си сестра. Михаела Филева се впусна във вълнуващи приключения и за първи път обиколи Балканите с палатка, стигайки чак до Виена за концерт на Ед Шийрън.

Бахамите

ДУМА

ПЕΤΥК 24 АВГУСТ 2018

Ракетна младост в спомените литва

Димитър
КОПРИВЛЕНСКИ

Ако не бяха така подло унищожени, ако и днес си ги имаше, българските Ракетни войски, ракети и ракетчици, едва ли сега щяха да са така митологизирани. Но гаврата с тях по поръчка откън първо потресе всички, сетне ги солидаризира в гнева им срещу унижението. Докато накрая се опомниха, организираха...и създадоха свои сдружения, клубове, комитети... И отново показват достойнство, разум, типична военна деловитост, патриотизъм, жизненост.

Меката на ракетчиците днес е Карлово. Те са първи. По ред на създаване, на извършване на боен пуск, по призвание и по признание. Това е 56-а ракетна бригада на Втора армия - Пловдив. За първия си боен пуск, извършен на 28.VIII.1962 г., точно преди 56 години, батареята на майор Иван Костов тръгва от Самоков, където е формирана в края на предишната 1961 г. Всъщност формирани са три стартови батареи, попълнени с офицери току-що завърнали се от обучение в Съветския съюз. И в една невероятно напрегната надпревара с високата чест да извърши този исторически първи пуск е удостоена първа батарея на майор Костов.

56 години по-късно, градът на Апостола, Карлово, отново събра своите, карловските и ракетчиците от България. Като на поклонение. Пред сво-

Като красив, ален, буен кон, а не като грохнал, мършав кон

Ракетчици като на поклонение...

ята младост, пред стореното от тях, пред спомена и гордостта. Над 200 души. Виждате на снимката само част от тях, останали за тържествения обяд, след тържествената среща в салона на общината. Може да са с побелели или въобще без перचेми, има и две-три бастунки, но са изправени, бодри, жизнени. В средата с бастунки, естествено е ракетчик №1 на България - 96-годишният генерал-лейтенант Димитър Ж. Тодоров. Тук са и войниците, участвали в извършването на бойния пуск през 1962 г.

Тези срещи на карловските ракетчици, превърнали се в истинско поклонение, започват преди точно 15 години. Когато главен техен организатор бе легендарният полк. Иван Ватев, всеизвестен като Белия вожд заради русата му коса и буйния му нрав, царство му небесно. И още едно историческо име на карловски ракетчик - полк. Петко Лазаров-Турчина. После, на 4.IX.2010 г. своето име и място в историята заяви 129-а карловска подвижна, пак на Втора армия, ракетно-техническа база. Тя има един невероятен вечен майор - Стефан Груев, карловец и

ракетчик отвсякъде. Само за него може отделно да се говори до утре. Той е и основният сторонник в центъра на Карлово до средата-края на 2018 г. да се издигне Паметник на ракетчика. И там да се събират, спираме...като на хаджилък.

Люлката на ракетните войски е Самоков. Това определение за люлката е на ген. Доньо Марков, втория поред командир на 46-а, на Първа армия - София, ракетна бригада. Защото докато е в Казахстанските степи за първия си пуск с батареята на майор Костов, никой дори не допуска, че те не ще се върнат в Самоков. През това време останалите в Самоков ракетчици, както са си по щат, но без материална част, заминават, за да формират в Ямбол ракетната бригада на Трета армия. И освобождават терен за Самоковската бригада. А командирът на карловци, тогава все още полк. Добри Ал. Караджов, на връщане от Полигона в Съветския съюз на гара Русе е посрещнат от военния комендант, който му връчва строго секретна заповед. Да спре и разтовари ешелона в Марино поле, край Карлово. И това го има при военните. Не

само "шапката" с пари. Оставили са семействата си по нощите. Не са им казали къде отиват и защо. И сами не са знаели кога наистина ще се върнат. И не се връщат.

Но има документални свидетелства. На 9.IX.1962 г. в чест на победата от 1944 г. преминават в тържествен марш. Ето как ще излезе, че в куфарите за бойна готовност са си носели и парадните униформи. Звучи като виц, но е истина. Пък и всеки може да попита. Първите, колосите като ген.-лейтенант Добри Караджов, полковниците Иван Ватев, Васил Славов, Гено Манолов... вече ги няма. Но живата история ген. Тодоров, ген. Ангел Марин, ген. Симеон Петковски... написаха книги и всеки може да ги попита. А в Самоков и днес живеят, гордеят се и по примера на карловци празнуват и подготвят поставянето на свой паметник на ракетчика ген. Ангел Главев, полковниците Симеон Симеонов, Любен Костов...

Темата за ракетите и ракетчиците в България, ударени със сатъра на САЩ - посланик Пардю, и нашенските му нагаждачи, и днес е все така актуална. За разлика от пре-

миналия в дълбока нелегалност, останал ни единствен ракетен дивизион "Точка" - Ямбол. Ямболската ракетна бригада на Трета армия, извършва първия си боен пуск през лятото на 1963 г. И ще отбелязва 55-ата му годишнина през 2018 г. А полк. Асен Джоков в това отношение е веднага след карловци - по изискваност на стила, последователност и мащабност. Там, в Трета Сливенска, винаги и във всяко отношение е било най-трудно. В тази армия и по-точно в Ямболската и 7-ма пехотна дивизия, е извършен първия боен пуск с тактическа ракета. За този дивизион и пуск, извършен на 11 май 1963 г., тогавашният началник на артилерията полк. Стоян Балканджийски написа цяла книга и постави паметна плоча в с. Бояново.

Забелязахте ли, през лятото на 1963 г. боен пуск в СССР извършва ямболската 66-та ракетна бригада. И пак през тази същата година боен пуск

провежда и 7-и отделен ракетен дивизион в Бояново. Днес в милата ни армия броят патроните, твърдят, че "с икономисаните снаряди повишавали бойната си готовност" и събират пари, за да сипят в резервоарите на колите 50 литра бензин, нямат акумулатори и резервни части, няма кандидати за наемни войници... Затуй в спомените ни литва нашата, българската ракетна младост. И отишлите си от този свят, и живите още повтарят: "Гордея се, че бях ракетчик!" От генерала до войника.

Редът за отбелязване на 50-годишнината от първия пуск на самоковските ракетчици ще дойде след това. После са страшните, най-страшните за посланик Пардю ракети "Ока" на ракетния полк и бригада РГК от Телиш. Но не бива да пропуснем. Нямаше да има нито един пуск с ракета, ако не бяха армейските подвижни ракетно-технически бази. Които получават ракетите от страната производител, съхраняват ги, подготвят ги за пуск и ги подвозват до бригадите. На тях, ракетчиците от "ракетно въоръжение", е особеният принос и признание. Които винаги остават малко по-назад от блясъка на камерите. Запасните чинове от Бургаско по примера на карловци, самоковци и ямболци са поели благородната задача да бъде поставена паметна плоча на най-подходящото за това място, за отбелязване на 50-годишнината от първия и единствен в България и във Варшавския договор боен пуск, извършен не на полигон. През лятото на 1968 г. от района на бургаските села Ясна поляна и Веселие ракетчици от Карлово и Ямбол извършват пуск с три оперативно-тактически ракети, единичен и групов. Така цвили ракетната младост в спомените на българските ракетчици! Като красив, ален, буен ат! Не като грохнал мършав кон.

Ни пъгпъгък га пропее...

От стр. 31

Много или малко, но имаме стървилаща за хищниците и определени ловци с нетърпение чакат на тях. Младият ловец Георги Минчев вече направи 20 чакала.

- Приемате ли и млади ловци?
- Ами общо вече са 15. От тях 3 приехме през 2017 г., други трима предната 2016.

- А старите?

-Моят баща, Иван Пантов, е на 89 години, ама още му трепка сърцето, като види пушка. Той също е бил председател на дружината. Стария Георги Минчев е тръгнал тук на лов от 1937 г. Асен Кръстев от Делян е вече на 75 години, 42 от които е ловец. Аз съм ловец от 1977 година.

- Ами при толкова дивеч и имущество с браконьерството как сте, с кражбите?

- Виж, в това отношение сме доста по-добре от други колеги. В последните 10 години нямаме констатирано браконьерство. При нас хората се познават, полето ни е видно отвсякъде и лесно се контролира. Няма как някой на пристъпи

без да мине през селата, а там хората са будни, веднага съобщават. Освен, че поддържаме вътрешните пътища, ние и ги познаваме добре като местни. Имаме непрекъсната връзка помежду си и организация. Взаимодействаме и си помагаме с МВР и Горското в Сливница. За това и на пожара излязохме бързо и организирано, за което одеве споменах.

- Като си толкова години наследствен ловец, какви са ти пушките?

- А-а-а, обикновени. Не си давам за нищо първата пушка - Иж-12, 12-ти калибър. За едрия дивеч си взех българска карабина "Мазалат".

- А кучетата, как си с тях?

- Винаги съм имал. Като взех билета, ловец от Делян ми подари първия английски сетер. Много добър ловец стана той, а аз покрай него. Имал съм и други кучета.

- За теб ловът е почти професия. Имаш дълъг опит, ама разкажи за някой твой случай.

- Ами имам среща с едно диво прасе. Изкараха ми кучетата глигана, прицелвам се аз и стрелям, и

той падна. Както после се разбра, повече от 150 кг. Пристъпвам към него гордо и той като скочи повторно, право срещу мен. Добре, че отскочих, но въпреки това ме подпря леко. Но едно от кучетата беше разпорено. Пушката остана заредена в ръцете ми, та стрелях повторно и опасността свърши. Оттогава винаги имам едно наум с паднало животно.

- А кой лов предпочиташ повече.

- Ами виж, за това отговор нямам. И сега излизам на дребен дивеч, влече ме, интересно ми е, макар повече да си гледам работата по организацията. Виж, зимата с удоволствие излизам и на едър лов, на хищници. Може да се каже, че нямам специални предпочитания.

След още малко приказки се наканваме да тръгнем. Вече в колите се обръщаме да помахаме на Владо Пантов.

И той ни маха. От мястото, където преди малко стоеше за снимка.

И макар без пушка, виждам как стои на пост пред Негово Величество Дивеча.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 26 август 2018 г. се навършват
ДВЕ ГОДИНИ от кончината на

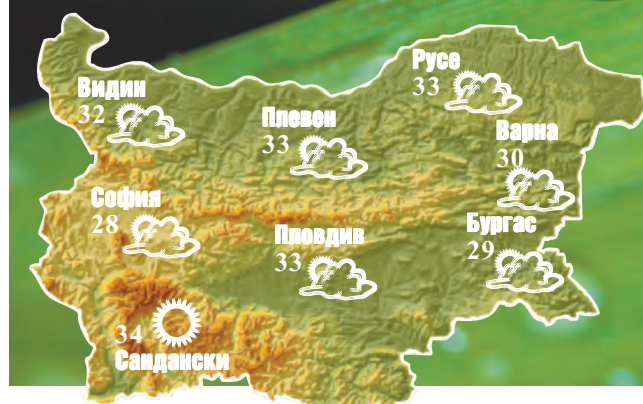
**НОНЧО
КИРОВ ЯНЕВ**
1925 - 2016 г.

*Нека всички, които го познаваха
и уважаваха, си спомнят
за достойния и честен
човек, за живота му,
посветен на изграждането
на едно справедливо
общество.*

**ПОКЛОН ПРЕД
ПАМЕТА МУ!**

От семейството

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде слънчево над цялата страна. Следобед обаче ще се развива предимно купеста облачност и до вечерта само на изолирани места, главно в планините, ще превали дъжд. Вятърът ще е слаб до умерен от изток-североизток. Максималните температури отново ще са между 28 и 33 градуса. По Черноморието ще бъде слънчево и топло, ще духа слаб вятър. Атмосферното налягане следобед ще се понижи, приближавайки се до средното за месеца.

Изгледи за

25

максимални
26°/31°

26

максимални
27°/32°

В събота ще бъде горещо, но ще започне проникване на по-хладен океански въздух и в неделя облачността ще се увеличи, на много места ще превали и презърми.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

□ Издава
„ДУМА прес“ ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224

Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246; Евгени Гаврилов - 246

СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинев; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

09:00 По света и у нас
09:10 Войната на таралежите тв филм /5, последна серия/
10:20 Семейен бизнес тв филм /18 епизод/
10:45 Константин Философ тв филм /4 серия/
11:40 Телепазарен прозорец
12:00 По света и у нас
12:30 Спасителен отряд "Калифорния" тв филм /13 епизод/
13:15 Моменти от Ишикава
13:30 Бързо, лесно, вкусно: "Храна за душата" /п/
14:00 Малки истории /п/
15:00 Saga сиамската котка анимационен филм
15:15 Баксър тв филм
15:40 Телепазарен прозорец
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Сестри тв филм /5 епизод/
17:20 Светът на Япония: Дегустатори на суши
17:30 Бързо, лесно, вкусно: "Новодомици" Кулирано риалити с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас Информационна емисия
18:20 Капитан Петко войвода тв филм /4 серия/
19:50 Лека нощ, деца! Заливът на сръвниците
20:00 По света и у нас
20:30 Спортни новини
20:45 Сръвниците в двореца тв филм /36 и 37 епизод/
22:50 По света и у нас
23:10 Ако те има игрален филм /България, 1982г./, режисьор Ирен Велчев, в ролите: Ирен Владимирова, Петър Терзиев, Виолета Бахчеванова и др.
01:05 Здравето отблизо /най-доброто/
02:15 Семейен бизнес тв филм /18 епизод/п/
02:40 Спасителен отряд "Калифорния" тв филм /13 епизод/п/
03:25 Часовниковата кула в Мека документален филм /п/
04:20 Япония днес /п/
04:30 Туристически маршрути

07:00 "Тази сутрин" информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 "Преди обед" най-доброто от токшоуто с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините обедна емисия
12:30 "Шоуто на Слави" /п/-вечерно ток шоу
13:30 Премиера: "Висше общество" сериал, с.1, еп. 45
15:00 Премиера: "Шест сестри" сериал, с.3, еп. 1
16:00 Премиера: "Алиса в страната на любовта" сериал, с.1, еп. 73
17:00 bTV Новините
17:30 "Комиците и приятели" /п./ комедийно шоу
17:50 Спортното
18:00 "Опасни улици" сериал, с.12, еп. 25
19:00 bTV Новините централна емисия
20:00 Премиера: "Семейни тайни" сериал, с. 1, еп.20
21:30 "Всичко може да се случи" сериал, с.2, еп.13
22:30 "Тежки престъпления" сериал, с.4, еп.10
23:30 bTV Новините късна емисия
00:00 "Загадките на Лора" сериал, с.2, еп.14
01:00 "Друговремец" сериал, с.1, еп.10
02:00 bTV Новините
02:30 "Преди обед" /п./ ток шоу
04:30 "Опасни улици" сериал, с.11, еп. 40
05:30 "Аламинут" /п./
06:00 "Малкото пони: Приятелството е магия" анимация

07:00 "Здравей, България" сутрешен блок
09:30 "Убийства в Мидсърмър" (премиера) сериен филм, сезон 19
11:30 "Бон Апети" предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 "Подли камериерки" сериен филм, 3 сезон
13:30 "Остани с мен" (премиера) сериен филм
14:30 "Прости ми" (премиера) сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 "Намери ме" (премиера) сериен филм
17:55 "Теглене на Лото 5 от 35 "Златната топка"
18:00 "Семейни войни" телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA централна емисия
20:00 "Черешката на тортата" предаване на NOVA, избрано
21:00 "Скорпион" (премиера) сериен филм, 3 сезон
22:00 Новините на NOVA
22:30 "Специален отряд" (премиера) сериен филм
23:30 "Незабравимо" сериен филм, сезон 2
00:30 "Касъл" сериен филм, 8 сезон
01:30 "Докоснати от слънцето" сериен филм
02:30 "Ритъмът на мечтите" сериен филм
06:00 "Подли камериерки" сериен филм, 3 сезон /п/

06:00 Телеканал "Добро утро"
09:00 Новини
09:15 Телеканал "Добро утро"
09:55 "Модна присъда"
11:00 "Живей здравословно!"
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 "Времето ще покаже"
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 "Хайде да се оженим!"
16:00 "Мъжко / Женско"
17:00 "Времето ще покаже"
18:00 "Вечерни новини" (със субтитри)
18:25 Премиера. "Видяхте ли видеото?"
19:00 "В действителност"
19:55 "Поле на чудесата"
21:00 "Време"
21:30 Премиера. Международен музикален фестивал "Жара" - Творческа вечер на Валерий Меладзе
23:45 Премиера. Комедия "Деца на килограм"
01:20 Филм "Събуди ме"
02:55 Филм "Белият Бим Черното ухо"

ОВЕН
Приведете се в подходящата форма днес, позволяваща ви да доведете наистина докрай нещата, с които сте се захванали.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Изявявате уменията си в сферата на културата, правото или политиката, което ще ви донесе и лично удовлетворение.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Въпреки трудностите, създавате впечатление на хора, знаещи цената си. С поведението си влияете позитивно на околните.

22 май - 21 юни

РАК
Без да губите нито за миг присъствие на духа се, днес ще продължите да отстоявате позициите си, независимо от атаките.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Натоварената програма няма да ви позволи да пропуснете уговорени срещи. Дайте предпочитание на деловите ангажменти.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Изберете подходящия човек, с когото днес да започнете съвместни бизнес действия. Съсредоточете се върху новите идеи.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Професионализъмът ви ще се изрази в добре сключени договори, водещи до повишаване на финансите ви.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
За да осъществите отдавнашна мечта, бъдете активни. С каквото и да се заемете днес, ще доведете делата си докрай.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Водени от разума и усещането си за нещата, ще се проявите като истински дипломати, показвайки добро отношение към всички.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
С непрекъснатите си търсения ще създавате добри условия за развитие днес, както в деловата ви сфера, така и в личната.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Чудесен ден да бъдете по-дълго време с хората, които най-много обичате. Не се ядосвайте излишно обаче за дреболии.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Може би ще сте доста изнервени заради работата или по други причини. Не проявявайте прекалено голямо нетърпение.

20 февруари - 20 март

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ:

АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

Лудогорец дава 1,5 млн. евро за бразилец

Жуниор Брандао ще е десетият футболист от тази държава в Разград

Лудогорец е договорил трансфера на бразилеца Жуниор Брандао. "Орлите" ще извадят 1,5 млн. евро за 23-годишния нападател, който е собственост на втородивизионния Атлетико Гояненсе. Играчът пристига в Разград по настояване на главния мениджър Паоло Аутори. Така бразилският ръководител на шампионите ще разполага с десетима свои сънародници на терена.

За сделката с Брандао разкри вицепрезидентът на Атлетико Адсон Батиста. А изданието DM Deportes разкри и финансовите параметри на сделката. Самият Брандао ще получава по 100 000 лв. месечно като заплата. Това е 24 пъти увеличение на досегашното му възнаграждение.

Но именно с тези изгодни лични условия българският шампион е успял да надцака не кой да е, а южноамериканския гранд Сантос, който в продължение на почти месец безуспешно се е опитвал да го договори.

"Дойдох в Гояненсе, за да работя и точно това ми се удаде като възможност. Мисля, че се справих много добре и в крайна сметка това ми помогна да осъществя мечтата си. А аз винаги съм мечтал да играя в Европа. И сега това ми се случва, за което искам да благодаря на всички в клуба", сподели Брандао, който вече е очакван в Разград. Нападателят е професионалист от вече шест години, като преди да дойде в Атлетико, е носил екипите на нискоразредните Гремιο Осаско, Табоао де

Жуниор Брандао

Сера, Ювентус де Сеара, Ипиранга, Боа Еспорте, Феровиано, Ново Амбурго и Примавера. В Атлетико отива в началото на 2018 г. и за 18 мача вкарва 9 гола. Това е втори трансфер

за Лудогорец в рамките на тази седмица, след като във вторник те обявиха привличането на Мей Махлангу. 29-годишният национал на Южна Африка е дефанзивен полузащитник.

В Левски вярват, че се борят за титлата

В Левски вярват, че имат сили да се борят за титлата със силните отбори на Лудогорец и ЦСКА-Сф. Изпълнителният директор на "сините" Красимир Иванов смята, че отборът им е конкурентен, независимо от фактите, че на този етап не е такъв.

"Нашите очаквания към сезона са позитивни. Работим за това (спечелване на титлата) и положението, в което сме в момента, ни дава усещане какво ни коства това. Всички разбират, че сме в началото на сезона и че трябва да покажем постоянство и характер", заяви пред "Ди-ема спорт" Иванов. "Ако звездите се подредят правилно за нас, може би (ще вземем) още двама души." Две от обсъжданите позиции са краен защитник и централен нападател.

"Треньорът няколко пъти подчертава колко е важно за него да има футболисти, с които да работи. И това е дискусия, която с него върви почти ежедневно. Има позиции, за които той е изявил желание. Селекцията не е такава енигма, каквато изглежда. Сега търсим футболисти, които да направят разликата", допълни той. Иванов каза, че продължават да търсят подходящ човек за спортен директор, но приоритет е селекцията на играчи.

Спрягат Балъков за шефски пост в Спортинг

Красимир Балъков е спряган за шефски пост в Спортинг Лисабон. Легендарният ни футболист се включи в предизборната кампания на кандидата за президент на клуба Педро Мадейра Родригеш. Изборите са на 8 септември. Ако Родригеш бъде избран, Балъков ще бъде назначен в управленската структура на "зелено-белите" като отговорник за международните връзки. Българинът ще помага и на скаутите на клуба в търсенето на таланти от Източна Европа.

Бившият български национал, който игра в Спортинг в периода 1991-1995 година, подкрепи кандида-

турата на Родригеш във видео, разпространено в социалните мрежи. 52-годишният Балъков в момента е мениджър на Етър, с който утре посреща лидера в Първа лига Левски.

"Иска ми се трите точки да останат във Велико Търново, но няма да е никак лесно. Ще се опитаме да направим спектакъл за всички фенове по трибуните. Ясно е, че не сме фаворити, но такива мачове обикновено за футболистите са удоволствие. Казах им да дадат всичко от себе си и да зарадват публиката. Нека стане динамичен хубав мач и накрая да спечели футболът", каза Бала.

Снимка БГНЕС

Изет Хайрович (вдясно) от Динамо Загреб шутира неуспешно към вратата на Йънг Бойс, пазена от Давид фон Балмос, в първия плейоф за влизане в групите на Шампионската лига, завършил 1:1. В Берн Кевин Мбану (14) извежда домакините, но Мирослав Оршич (40) остави хърватите в играта. Реваншът на "Максимиър" е във вторник

ПЕТЪР АТАНАСОВ МЕЧТАЕ ЗА НАЦИОНАЛНИЯ

Мони ГЕОРГИЕВ

Голмайсторът на Ботев Вр и Първа лига Петър Атанасов се надява, че отличните му изяви от началото на сезона са останали забелязани от националния селекционер Петър Хубчев. Офанзивният халф на новака в елита вкара 5 гола в първите 5 мача, като заради последните при победата над Етър (2:0) заслужи наградата за Играч на V кръг в анкетата на Пресклуб "България". 27-годишният юноша на Локо Пд, родом от град Раковски, събра 9 от 19 гласа сред футболните специалисти.

"Ще съм щастлив, ако получа повикателна за националния. Това ми е мечта. Надявам се с още по-добри игри селекционерът да погледне и към мен. В началото на сезона се шегувахме, че ще вкарам 10 гола до зимата. Ето, че вече половината са реализирани. Дай Боже да задмина тази граница", заяви Атанасов. На клубно ниво той би заиграл в някои от водещите ни отбори, но предпочита да смени Ботев с отбор от чужбина. "В българските отбори след време се надявам, ако мога да заиграя в някой от водещите отбори, но имам за цел да изляза в чужбина и да се задържа там. Ще се радвам много, ако вкарам на ЦСКА. Със сигурност вече отборите ще имат едно на ум за мен, но ще се опитваме по някакъв начин да ги излъжем", допълни Атанасов.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
18.45 Дунав - Септември

21.45 Мидълзбро - Уест Бромич

ПО ДИЕМА СПОРТ
21.00 Локо Пд - Черно море

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Лион - Страсбург

ПО ЕВРОСПОРТ 2
21.30 Байерн М - Хофенхайм

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1

12.00 и 16.00 Гран при на Белгия (тренировки)

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-СКОКОВЕ

12.30 Лятна гран при във Хакуба

КОЛОЕЗДЕНЕ
15.00 Обиколка на Германия (II етап)

ПО Ф+
ТЕНИС

22.00 Турнир в Ню Хейвън (жени)

УТРЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ

18.45 Етър - Левски

21.00 Витоша Б - Ботев Пг

ПО НОВА СПОРТ

17.00 Норич - Лийдс

19.30 Нотингам Ф - Бирмингам

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

14.30 Уулвърхемптън - Манчестър Сити

17.00 Арсенал - Уест Хем

19.30 Ливърпул - Брайтън

ПО МАКС СПОРТ 2

19.00 Ювентус - Лацио

21.30 Наполи - Милан

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.15 Волфсбург - Шалке

19.30 Борусия М - Байер Л

ПО БНТ HD

МОТОКРОС

17.50 Европейски шампионат в Севлиево

ПО ДИЕМА СПОРТ

ФОРМУЛА 1

16.00 Гран при на Белгия (квалификация)

ПО ЕВРОСПОРТ 1

СКИ-СКОКОВЕ

12.30 Лятна гран при във Хакуба

КОЛОЕЗДЕНЕ

14.15 Обиколка на Авенир (IX етап)

16.00 Обиколка на Германия (III етап)

20.00 Обиколка на Испания (I етап)

ПО Ф+

ТЕНИС

22.00 Турнир в Ню Хейвън (жени)

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ

18.45 Славия - Лудогорец

21.00 ЦСКА-Сф - Верея

ПО НОВА СПОРТ

16.00 Лил - Гингам

18.00 Бордо - Монако

ПО ДИЕМА СПОРТ 2

15.30 Уотфорд - Кристъл Палас

18.00 Нюкасл - Челси

ПО МАКС СПОРТ 2

19.00 СПАЛ - Парма

21.30 Интер - Торино

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.15 Майнц - Щутгарт

18.45 Борусия Д - Лайпциг

ПО БНТ 1

МОТОКРОС

13.50 и 16.50 Световен шампионат в Севлиево

ПО БНТ HD

11.25 Европейски шампионат в Севлиево

ПО МАКС СПОРТ 1

МОТОЦИКЛИТИЗЪМ

16.30 Гран при на Великобритания

ПО ДИЕМА СПОРТ

ФОРМУЛА 1

16.10 Гран при на Белгия

ПО ЕВРОСПОРТ 1

АВТОМОБИЛИЗЪМ

12.45 Суперкупа на Порше на "Спа"

КОЛОЕЗДЕНЕ

14.30 Обиколка на Авенир (X етап)

ПО ЕВРОСПОРТ 2

АВТОМОБИЛИЗЪМ

12.30 1000 км на Сузука (финал)

Ивет Лалова-Колио бе изпреварена на 100 м единствено от Ева Свобода (в средата) на турнира в Хожув, Полша

Ивет втора в Полша

Лалова ще бяга на финала на Диамантената лига в Брюксел

Ивет Лалова-Колио завърши на второ място в спринта на 100 метра на силния лекоатлетически турнир в Хожув, Полша. Най-бързата българка финишира за 11,31 сек. и раздели позицията с равно време с канадката Кристъл Еманюъл. Победителка с 11,23 сек. стана представителката на домакините Ева Свобода. Турнирът се организира за девети път в памет на олимпийската шампионка в хвърлянето на чук от Сидни 2000 Камила Сколимовска.

Тя почина на 26-годишна възраст по време на тренировка на лагер в Португалия през февруари 2009 г.

Състезанията на ст. "Силесян" бяха наблюдавани от 41 200 зрители, което се превърна в най-посетеното лекоатлетическо събитие в Полша от повече от половин век.

В същата дисциплина при мъжете Рони Бейкър победи с личен рекорд и най-добър резултат в света за сезона от 9,87 сек. Американецът изпревари убедително съна-

родника си Майк Роджърс с 10,10 сек. и световния и европейски шампион в спринта на 200 м Рамил Гулиев (Тур) с 10,21 сек.

В същото време стана ясно, че Лалова ще участва в единия финален турнир на Диамантената лига. Най-бързата българка ще бъде в стартовия лист на 200 м в Брюксел другия петък.

Тя има два диамантени старта на 200 м през сезона, като и двата са с отлично класиране. Лалова победи в дисциплината в Стокхолм на

10 юни (22,63 сек.), а в Рим на 31 юни беше втора (22,64 сек.). Точките от двете състезания ѝ отредиха 11-о място в диамантеното подреждане, а според регламента първите осем спринтьорки участват на финала. От по-предно подредените сред конкурентките ѝ обаче са отказали да стартират в Брюксел. В другия финален турнир в четвъртък в Цюрих ще участват Мирела Демирева и Габриела Петрова. Демирева е втора във временното класиране в скока на височина, а Петрова е осма в тройния скок. За втора поредна година само участниците в Цюрих и Брюксел си разпределят наградния фонд от \$3,2 млн. Лекоатлетите печелят точки от изяви си в първите 12 турнира на Диамантената лига, за да се класират за двете финални състезания, където във всяка една от 32-те диамантени дисциплини се разпределят по \$100 000, а победителят получава \$50 000. Премии взимат и подгласниците им до осмо място.

Медалистка от Рио стана доброволец на световното в София

"Златното момиче" Християна Тодорова също ще е една от "звездните" доброволки на Световното първенство по художествена гимнастика в "Арена Армеец" (10-16 септември). Бронзовата медалистка с ансамбъла от Олимпиадата в Рио ще бъде асистент на Стив Бътчър, един от най-важните представители на Международната федерация по гимнастика (FIG). Американецът идва у нас като Технически координатор на FIG.

"Радвам се, че след толкова години България отново е домакин на Световно първенство, и то когато българският национален отбор се намира в един от най-силните си периоди. Мисля, че това ще бъде голям и хубав празник за българската публика, а и не само. За мен е огромно удоволствие да бъда част от организацията на такъв голям форум, да съм полезна, за да можем всички заедно да успеем да направим така, че световното в България да се отличава от всички предишни шампионати", сподели Тодорова, която е световна и европейска шампионка с ансамбъла.

СТОЙЧЕВ ВЗЕ ТРЕТИ БЪЛГАРИН В СТОЧНИЯ

Още един български волейболист започна подготовка със Сточния Щечин, където от новия сезон ще играят Матей Казийски и Николай Пенчев, а спортен директор е Радостин Стойчев. 18-годишният Аспарух Аспарухов, който дори бе повикан от Пламен Константинов в разширения състав на националния отбор на България, направи първа тренировка с полския тим, който и през новия сезон ще бъде воден от Михал Гогол. Аспарухов, който е наричан "Новия Казийски", през изминалия сезон игра за родния Монтана. Той бе транс-

фериран толкова късно, защото се чакаше да навърши пълнолетие, за да може да подпише професионален договор зад граница.

Казийски и бразилецът Лукаш Жигадло бяха звездите на тима, които се включиха още в първото занимание на отбора, а лично Стойчев го следеше в залата. Доста от волейболистите, които са заети с националните си отбори заради световното, сред които Бартош Курек, Николай Пенчев, Николъс Хоуг и Симон ван ден Вуурде, отсъстваха от заниманието.

Спорец Рафаел Нагал Гришо е най-красив сред тенисистите

Рафаел Нагал смята, че Григор Димитров е най-красивият тенисист в световния тур. Световният №1 направи това признание в интервю за китайския канал Sina, в което отговаряше на интересни въпроси, свързани с неща по-скоро извън тениса.

"Не знам кой е най-красив, може би това е Димитров", каза испанецът. Изданието обаче припомни, че самият Димитров смята за най-голям красавец сред колегите си испанският ве-

теран Фелисиано Лопес. Същото мнение преди няколко години изказа и Анди Мъри.

Нагал призна още, че би отишъл като зрители на много тенис мачове, ако може да избира. "Обичам тениса и със сигурност бих посетил много срещи. Сигурно мач на Гаел Монфис ще бъде един от тях", каза още Нагал.

Той очаква до няколко години Китай да започне да създава силно поколение от тенисисти, които да влязат в световния тур. "На първо място

Китай се нуждае от добри треньори и добри академии. Мисля си обаче, че днес страната има възможност да изпраща много играчи в най-добрите школи в света, но и в същото време да изгражда академии, защото има голям потенциал. Убеден съм, че в скоро време ще видим китайски тенисисти в световния тур", каза Нагал.

Елитът на тениса в момента е в Ню Йорк за US Open, а жребият за основната схема е довчера.

Спрягат
Балъков за
шефски пост
в Спортинг

Стр. 39

КРАТКИ

Щангистите на лагер в Камчия

Националният ни отбор по вдигане на тежести най-накрая беше заведен на лагер извън столицната зала в "Дианабад". В момента тежкоатлетите ни са на подготовка в Санаторно-оздравителния комплекс "Камчия". Край морето те ще се готвят за европейско до 20 и 23 г. и световно за жени и мъже. Вторият шампионат е първа олимпийска квалификация. В Камчия се подготвят усилено и титулярите на националния отбор за предстоящата Младежка олимпиада в Буенос Айрес. Това са европейската шампионка Галя Шатова и световният шампион за кагети Христо Христов. "За мен шансите са живот. Спортът дава много - дисциплина, но най-вече верни приятели", споделя олимпийската ни надежда Христов. "Надяваме се с общи усилия да възвърнем славата на България в спорта и да поставяме нови световни рекорди", коментира старши-треньорът Иван Иванов.

Аржентинец е новият съперник на Тервел Пулев

Следващият съперник на Тервел Пулев ще е Леонардо Дамиан Брузесе. Мачът ще бъде за титлата на Европейския съюз. Аржентинецът е доста по-опитен от почти всички досегашни професионални противници на българина. 35-годишният ветеран започва своята професионална кариера на Апенините. Той има италиански паспорт, което му позволява да влезе в европейската ранглиста. В момента Брузесе е в много лоша форма. Той загуби два от последните си три мача. За последно аржентинецът се боксира преди десетина дни, когато победи по точки Вукасин Обрадович. Брузесе боксира с прав гард. Той е с 1 см по-висок от Пулев.

Контузията на Ники Николов не е тежка, ще играе на световното

Централният блокировач Николай Николов ще може да играе на световното, на което България е съдомакин с Италия (9-30 септември). 32-годишният бургазлия напусна лагера във Варна, за да се лекува в София, но след няколко дни ще се върне в морската столица. Николов оповести, че не може да излекува дисковата херния и няма да е на 100% на шампионата. Волейболистът призна, че контузията му се е появила на лагера в Белмекен, където не е издържал на физическите натоварвания.

Севернокорейката Рие Йонг Пьон прави ефектен опит на финала на прескок в спортната гимнастика в Азиатските игри в Джакарта, Индонезия